

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม
โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเชียงราย เขต 6

พระศิวกกร หลวงสอน

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอมหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม
โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเชียงราย เขต 6

พระศิวกกร หลวงสอน

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอมหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

THE ROLE OF EDUCATIONAL ADMINISTRATORS IN PROMOTING EDUCATIONAL
MANAGEMENT BASE ON THE CONCEPT OF MULTICULTURALISM
OF PHRAPARIYATTITHAM SCHOOL UNDER DEPARTMENT
OF GENERAL EDUCATION, CHIANG RAI PROVINCE

An Independent Study Submitted to University of Phayao
in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Master of Education in Educational Administration

May 2025

Copyright by University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเชียงราย เขต 6

ของ พระศิวกกร หลวงสอน

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... ประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงพร อุ่นจิตต์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กษิฏวิทย์ มีพรหม)

..... อาจารย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา
(รองศาสตราจารย์ ดร.โสภา อำนวยรัตน์)

..... คณบดีวิทยาลัยการศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.รักษิต สุทธิพงษ์)

เรื่อง:	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเชียงราย เขต 6
ผู้ศึกษาค้นคว้า:	พระศิวกกร หลวงสอน
อาจารย์ที่ปรึกษา:	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กษิณีภูมิ มีพรหม
คำสำคัญ:	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษา, ตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม, โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

บทคัดย่อ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเชียงราย เขต 6 2) เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเชียงราย เขต 6 จำแนกตาม ระดับการศึกษา ตำแหน่งในการปฏิบัติหน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงาน โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 13 รูป/คน และครู จำนวน 125 รูป/คน รวม 138 รูป/คน สังกัดกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเชียงราย เขต 6 ตามตารางสำเร็จรูปของ เครจซี่และมอร์แกน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test), วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Anova), การทดสอบค่าเอฟ (F-test) และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเชียงราย เขต 6 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเชียงราย เขต 6 จำแนกตาม ระดับการศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติหน้าที่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

Title: THE ROLE OF EDUCATIONAL ADMINISTRATORS IN PROMOTING EDUCATIONAL MANAGEMENT BASE ON THE CONCEPT OF MULTICULTURALISM OF PHRAPARIYATTITHAM SCHOOL UNDER DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, CHIANG RAI PROVINCE

Author: PhraSiwakorn Luangsorn

Advisor: Assistant Professor Dr. Kasidit Meeprom

Keywords: The role of educational institution administrators in promoting educational, Multiculturalism, Phrapariyattitham school

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ

ABSTRACT

This study aimed to 1) study the role of school administrators who promoted the management of education according to the concept of multiculturalism at the Phrapariyattitham school, General Education Department, Chiang Rai Province, Area 6 ; 2) compare the roles of school administrators who promoted the management of education according to the concept of multiculturalism at the Phrapariyattitham school, General Education Department, Chiang Rai Province, Area 6. The sample group consisted of 13 school administrators and 125 teachers, totaling 138, affiliated with the school, General Education Department, Chiang Rai Province, Area 6 , according to the ready-made table of Krejci and Morgan, using stratified sampling. The research instrument was a questionnaire. The statistics used in the research were the percentage, mean standard deviation, t-test, One-way analysis of variance (ANOVA) and F-test when statistically significant differences were found, they were tested individually by Scheffe's method. The research findings were as follows: 1) The role of school administrators who promoted the management of education according to the concept of multiculturalism at the Phrapariyattitham school, was at a high level overall. When ranked, it was found that: The areas with the highest average values, ranked from most to least, are: curriculum planning and development, learning environment development, human resource management, supervision and evaluate of teaching and learning, community engagement promotion, and promotion of educational quality and standards. 2) The results of the comparison of the roles of school administrators who promote education management according to the concept of multiculturalism the Phrapariyattitham school, classified by education level, there was an overall statistically significant difference at the .05 level. When classified by job position, there was no statistically significant difference at the 0.05 level. When classified by work experience, there was no statistically significant difference at the 0.05 level

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเชียงราย เขต 6 สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และมีความสมบูรณ์ โดยได้รับความอนุเคราะห์จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กษิณี ภูมิพรหม ที่ได้เอาใจใส่ให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่องอย่างใกล้ชิด มาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณอาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยาทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ประสิทธิภาพความรู้ ทำให้การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และเป็นความรู้อันทรงคุณค่าแก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ บุรณะชาติ ประธานหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา และหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา, ดร.อัศรเดช ยมภักดี ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนอนุบาลเชียงของ จังหวัดเชียงราย และพระครูสุจิตตวรคุณ (กมล สมชาติโต) ผู้อำนวยการโรงเรียนโสภณจริยธรรมวิทยา ประธานกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาจังหวัดเชียงราย เขต 6 ที่ให้ความกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการจัดทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครู ในกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเชียงราย เขต 6 จำนวน 21 แห่ง ทุกรูป/ท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์สละเวลาตอบแบบสอบถาม ตลอดจนเพื่อน ๆ สาขาบริหารการศึกษาที่มีส่วนช่วยเสริมสร้างกำลังใจ กำลังใจจนทำให้การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ไปได้ด้วยดี

เหนือสิ่งอื่นใด ผู้ศึกษาขอน้อมรำลึกถึงคุณพระศรีรัตนตรัย อันเป็นที่พึ่งให้ผู้ศึกษา มีสติปัญญาในการศึกษาค้นคว้า และขออนุโมทนา คุณพ่อสมหมาย หลวงสอน และครอบครัว ที่คอยอุปถัมภ์ช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจตลอดมาจนทำให้การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ประโยชน์ และคุณค่าอันพึงมีมาจากวิสัยฉบับนี้ ขอน้อมเป็นเครื่องบูชา พระคุณของบิดา มารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

พระศิวักร หลวงสอน

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
ขอบเขตด้านเนื้อหา.....	4
ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	8
บทที่ 2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา	10
ผู้บริหารสถานศึกษา.....	12
การจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม	27
ทฤษฎีการศึกษาพหุวัฒนธรรม (Multicultural Education Theory) ของ James A. Banks (2010)	32

กรอบในการศึกษาวัฒนธรรมของ James A. Banks (2010) มี 5 องค์ประกอบหลัก (Multicultural Framework).....	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	39
กรอบแนวคิดในการวิจัย	46
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	47
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	47
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	49
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล	51
การวิเคราะห์ข้อมูล	52
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	53
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	54
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6	55
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 จำแนกตามระดับการศึกษา ตำแหน่งในการปฏิบัติหน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงาน	66
บทที่ 5 สรุปผล	73
สรุปผล	73
อภิปรายผล	76
ข้อเสนอแนะ	78
บรรณานุกรม	80
ภาคผนวก	84

ภาคผนวก ก ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมืองานวิจัย	85
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	86
ภาคผนวก ค การคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม	94
ภาคผนวก ง ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Try Out).....	101
ประวัติผู้วิจัย.....	102

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงการสังเคราะห์ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิด พหุวัฒนธรรม จากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	20
ตาราง 2 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	47
ตาราง 3 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามขนาดโรงเรียนของ สถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6	49
ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	54
ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิด พหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 ภาพรวม.....	56
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิด พหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 ด้านการวางแผนและ พัฒนาหลักสูตร	56
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิด พหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 ด้านการบริหารจัดการ ทรัพยากรบุคคล	58
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิด พหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 ด้านการพัฒนา สภาพแวดล้อมการเรียนรู้.....	60
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิด พหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 ด้านการส่งเสริมการมี ส่วนร่วมของชุมชน	61
ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิด พหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 ด้านการนิเทศและการ ประเมินผลการเรียนการสอน	63
ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิด พหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 ด้านการส่งเสริมคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา	63

ตาราง 12 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 โดยใช้ค่าสถิติการทดสอบเอฟ (F-test) จำแนกตามระดับการศึกษา	67
ตาราง 13 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการเปรียบเทียบระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 ทดสอบความแตกต่างรายคู่ จำแนกตามระดับการศึกษา โดยวิธีการของ Scheffe (n = 138)	68
ตาราง 14 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 โดยใช้ค่าสถิติการทดสอบที (t- test) จำแนกตาม ตำแหน่งในการปฏิบัติหน้าที่	70
ตาราง 15 แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 โดยใช้ค่าสถิติการทดสอบเอฟ (F-test) จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน	71

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย	46
--------------------------------------	----

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 4 หน้าที่ปวงชนชาวไทย มาตรา 50 “บุคคลมีหน้าที่ดังต่อไปนี้...(4) เข้ารับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาภาคบังคับ” และหมวด 5 หน้าที่ของรัฐ มาตรา 54 “รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียน จนจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย...” (สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2562) แต่เดิม รัฐบาล โดยกระทรวงศึกษาธิการ ได้สนับสนุนการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์มาโดยตลอด ได้มีการออกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วย โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. 2514 และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยโรงเรียน พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. 2535 โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะทำให้การศึกษาในโรงเรียนดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อฝ่ายศาสนจักร และฝ่ายบ้านเมือง กล่าวคือ ทางฝ่ายศาสนจักรจะได้ศาสนทายาทที่ดี มีความรู้ ความเข้าใจในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาอย่างแท้จริง เป็นผู้ประพฤติปฏิบัติชอบ ดำรงอยู่ในสมณธรรม สมควรแก่ภาวะ สามารถธำรงและสืบต่อพระพุทธศาสนาให้เจริญสถาพรต่อไป และถ้าหากพระภิกษุสามเณรเหล่านี้ลาสิกขาบทไปแล้ว สามารถเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาของรัฐได้ หรือเข้ารับราชการสร้างประโยชน์ให้ก้าวหน้าแก่ตนเองและบ้านเมืองสืบต่อไปด้วยเช่นกัน

ต่อมาเมื่อ พ.ศ. 2562 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. 2562 บัญญัติให้การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นการศึกษาพระพุทธศาสนา ทั้งแผนกบาลีสนามหลวง และแผนกธรรมสนามหลวง ควบคู่กับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน ประสานงาน การศึกษาพระปริยัติธรรม และให้การสนับสนุนอุดหนุนงบประมาณสำหรับการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมตามความเหมาะสม ภายใต้การดำเนินการของคณะกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม (กศป.) เป็นองค์กรหลักที่กำหนดนโยบาย แผนการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม และมาตรฐานสถานศึกษาพระปริยัติธรรม ควบคุมดูแล และกำกับการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ โดยการแบ่งกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษานั้น อิงตามเขตการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเพิ่มเข้ามาอีก 2 เขต คือ เขตโรงเรียนที่ดำเนินการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย และคณะสงฆ์อนัมนิกาย รวมทั้งหมด 14 เขต (สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2562)

ในส่วนของกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 6 ประกอบด้วย จังหวัด เชียงราย 21 แห่ง, จังหวัดแพร่ 7 แห่ง, จังหวัดน่าน 16 แห่ง, จังหวัดพะเยา 9 แห่ง และจังหวัดลำปาง 9 แห่ง รวมทั้งหมด 61 โรงเรียน (สำนักงานการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา. ประกาศ เรื่อง หน้าที่และอำนาจของสำนักงานกรรมการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ณ วันที่ 10 กันยายน 2563) เป็นจังหวัดในเขตพื้นที่ภาคเหนือของไทย ที่มีกลุ่มชาติพันธุ์ที่หลากหลาย เช่น กระเหรี่ยง อาข่า (อีก้อ) ม้ง (แม้ว) ลีซอ มูเซอ (ลาหู่) ไทยใหญ่ ลัวะ ขมุ เมี่ยน (เย้า) และลาว วัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์จะแตกต่างกับคนเมือง ถึงแม้ว่าจะมีการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม (Multicultural Education) ให้กับกลุ่มเด็กและเยาวชน แต่ก็ยังมีกลุ่มที่ขาดโอกาสทางการศึกษาอยู่ ส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มเด็กและเยาวชนที่มีฐานะยากจน สภาพเศรษฐกิจ สังคม ด้อยกว่ากลุ่มอื่น ๆ ความเป็นอยู่ต่าง ๆ รวมทั้งวัฒนธรรมประเพณี ก็มักจะแตกต่างจากประชากรส่วนใหญ่ในพื้นที่ โดยเฉพาะกลุ่มชาติพันธุ์ ที่อาศัยอยู่บนพื้นที่สูง และบริเวณชายแดน ที่มีวัฒนธรรมที่แตกต่างออกไปจากกลุ่มส่วนใหญ่ เช่น มีความแตกต่างทางด้านภาษาพูด ศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อ สิ่งเหล่านี้ทำให้การพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของกลุ่มเหล่านี้ไปได้ไม่เร็วเท่าที่ควร บางกลุ่มยังขาดโอกาสทางการศึกษา แม้ได้รับการศึกษา คุณภาพการศึกษายู่ในระดับต่ำ จากการศึกษา ในด้านการจัดการศึกษาของจังหวัดที่มีอาณาเขตติดต่อกับชายแดนสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยเฉพาะกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 (สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2562)

จากบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่างสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (พศ.) 2562 และกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) เพื่อดำเนินการพัฒนาหลักประกันความเสมอภาคทางการศึกษา สำหรับผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ พิกัด ด้อยโอกาส และการพัฒนาคุณภาพครู สถานศึกษาในกำกับของสำนักงานพระพุทธแห่งชาติ ณ วันที่ 5 กันยายน 2566 ในส่วนของการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 อาจเผชิญกับปัญหาหลายประการ เนื่องจากบริบททางวัฒนธรรมและสังคมที่หลากหลายในพื้นที่ โดยปัญหาหลักที่มักพบได้บ่อยมีดังนี้ 1) การขาดความเข้าใจและการยอมรับในความหลากหลายทางวัฒนธรรม นักเรียน ครู และบุคลากร อาจมีความเข้าใจและการยอมรับในความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน การขาดความเข้าใจนี้อาจทำให้เกิดการแบ่งแยกหรือความขัดแย้งในโรงเรียน ซึ่งส่งผลกระทบต่อบรรยากาศการเรียนรู้และการทำงานร่วมกัน 2) ข้อจำกัดทางด้านทรัพยากรและการสนับสนุนโรงเรียนพระปริยัติธรรม อาจขาดทรัพยากรที่เพียงพอสำหรับการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม เช่น ขาดหนังสือเรียน สื่อการสอน และกิจกรรมที่เหมาะสมกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม ทำให้การเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเข้าใจในวัฒนธรรมอื่น ๆ ทำได้ยาก 3) การขาดการพัฒนาบุคลากรในด้านความเข้าใจวัฒนธรรมที่หลากหลายทางวัฒนธรรมทำให้

ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับความแตกต่างทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย 4) ความท้าทายในการปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม หลักสูตรที่ใช้ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมอาจไม่ครอบคลุมหรือไม่เหมาะสมกับบริบททางวัฒนธรรมของนักเรียนทุกคน ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ไม่เท่าเทียมกัน นักเรียนบางกลุ่มอาจรู้สึกว่าการเรียนการสอนไม่เกี่ยวข้องหรือไม่สะท้อนถึงชีวิตและวัฒนธรรมของตน 5) อคติทางวัฒนธรรมและการเลือกปฏิบัติ ในบางกรณี อาจมีการแสดงออกถึงอคติทางวัฒนธรรม การเลือกปฏิบัติ หรือการไม่ยอมรับวัฒนธรรมอื่น ๆ ทั้งในระดับครูและนักเรียน ซึ่งส่งผลต่อความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคมในโรงเรียน และทำให้เกิดการแบ่งแยก 6) ความแตกต่างทางภาษาในจังหวัดเชียงราย ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ นักเรียนอาจมาจากพื้นที่ที่มีภาษาพื้นเมืองต่างกัน การใช้ภาษากลางในการสอนอาจทำให้บางกลุ่มนักเรียนรู้สึกว่าถูกกลืนหรือไม่เข้าใจเนื้อหาการเรียนอย่างเต็มที่ 7) ความท้าทายทางด้านศาสนาและวัฒนธรรม เนื่องจากโรงเรียนพระปริยัติธรรมมีพื้นฐานในพระพุทธศาสนา อาจมีความท้าทายในการรวมการศึกษาและการปฏิบัติที่เคารพศาสนาและวัฒนธรรมอื่น ๆ ทำให้การเรียนรู้ตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมต้องพยายามหลีกเลี่ยงการบังคับใช้หรือการยึดยึดแนวคิดทางศาสนาที่ไม่สอดคล้องกับความเชื่อของนักเรียนบางกลุ่ม 8) ขาดการมีส่วนร่วมของชุมชนและครอบครัว การมีส่วนร่วมของชุมชนและครอบครัวเป็นสิ่งสำคัญในการส่งเสริมการศึกษาแนวคิดพหุวัฒนธรรม แต่ในบางครั้งอาจมีการขาดการสนับสนุนหรือความเข้าใจจากชุมชนและครอบครัวที่ไม่คุ้นเคยกับแนวคิดดังกล่าว (สุรศักดิ์ วงศ์ชา และศักดิ์ชาย ทันติ, 2564)

เพื่อแก้ไขปัญหาเหล่านี้ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ควรสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความเข้าใจและยอมรับความหลากหลาย พัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมและให้การอบรมแก่บุคลากรเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและครอบครัวในการสนับสนุนการศึกษาในทิศทางนี้ จากบริบทที่ได้กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจและมองเห็นความสำคัญของบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โดยการวิจัยดังกล่าวนี้มุ่งเน้นศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา คณะสงฆ์ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทางการศึกษาต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 จำแนกตาม ระดับการศึกษา ตำแหน่งในการปฏิบัติหน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงาน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีระดับการศึกษา ต่างกันมีการส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม ที่แตกต่างกัน
3. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีตำแหน่งในการปฏิบัติหน้าที่ต่างกันมีการส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม ที่แตกต่างกัน
4. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่างกันมีการส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม ที่แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษา บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 โดยมีขอบเขตของการวิจัยดังต่อไปนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 ผู้วิจัยได้ใช้หลักเกณฑ์พิจารณาจากความถี่ของบทบาทที่สอดคล้องกับแนวคิดนักวิชาการที่มีความถี่ในระดับ 5 ขึ้นไป ได้องค์ประกอบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 ที่จะใช้เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร
- 2) ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล

- 3) ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้
- 4) ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน
- 5) ด้านการนิเทศและการประเมินผลการเรียนการสอน
- 6) ด้านการส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 แยกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 32 รูป/คน และครู จำนวน 184 รูป/คน รวมทั้งหมด จำนวน 216 รูป/คน (สำนักงานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6, 2567)

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้จากประชากร โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยใช้วิธีคำนวณตามสูตรของ Krejcie & Morgan (1970 อ้างถึงใน กอบชัย ลิขิตสิขันธ์สกุล, 2565, น. 36) โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 13 รูป/คน และครู จำนวน 125 รูป/คน รวม 138 รูป/คน สังกัดกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดเป็นตัวแปรต้นและตัวแปรตามดังนี้

1. ตัวแปรต้น ได้แก่

ระดับการศึกษา

1) ปริญญาตรี

2) ปริญญาโท

3) ปริญญาเอก

ตำแหน่งในการปฏิบัติหน้าที่

1) ผู้บริหารสถานศึกษา

2) ครู

ประสบการณ์ในการทำงาน

1) 1 – 5 ปี

2) 6 – 10 ปี

3) มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพุทธวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร
- 2) ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล
- 3) ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้
- 4) ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน
- 5) ด้านการนิเทศและการประเมินผลการเรียนการสอน
- 6) ด้านการส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

ขอบเขตด้านพื้นที่

กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 จำนวน 21 โรงเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา หมายถึง การทำหน้าที่เป็นผู้นำที่สามารถผสมผสานความรู้ทางโลก และทางธรรม ในการกำหนด ทิศทาง ขับเคลื่อน และดำเนินงานการศึกษาในโรงเรียนที่รวมทั้งการศึกษาพระพุทธศาสนา และ การศึกษาสามัญ ให้สอดคล้องกับข้อบังคับคณะกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม ว่าด้วยโครงสร้าง การบริหารงานและการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม และสถานศึกษาพระปริยัติธรรม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2567 ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการบริหาร จัดการทรัพยากรบุคคล 3) ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ 4) ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน 5) ด้านการนิเทศและการประเมินผลการเรียนการสอน และ 6) ด้านการส่งเสริม คุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

ด้านการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กระบวนการออกแบบและปรับปรุง หลักสูตรการศึกษา ที่เน้นผู้เรียนได้เรียนรู้และเข้าใจมุมมองที่แตกต่างทางวัฒนธรรมรวมถึงการยอมรับ และเคารพในความหลากหลาย เช่น เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา และขนบธรรมเนียมประเพณีทำให้มี ทักษะที่สามารถปรับตัวและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสันติ

ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล หมายถึง กระบวนการวางแผน การจัดหา พัฒนา และรักษาทรัพยากรบุคคลภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ครู และผู้เรียน มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา การบริหาร ทรัพยากรบุคคลยังรวมถึงการดูแลสวัสดิการ การส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะใหม่ ๆ เพื่อเพิ่ม

ประสิทธิภาพการทำงาน การเรียน สร้างความผูกพันของครู และผู้เรียนต่อสถานศึกษา การบริหารทรัพยากรบุคคลที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้สถานศึกษา บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการสร้างและปรับปรุงบรรยากาศในการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาทักษะของผู้เรียน โดยสภาพแวดล้อมที่ดีต้องมีความเหมาะสมทั้งด้านกายภาพ เช่น ห้องเรียนที่สะอาด ปลอดภัย อุปกรณ์การเรียนการสอน ครบครัน และด้านจิตวิทยา เช่น การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและผู้เรียน เพื่อส่งเสริมความมั่นใจและกระตุ้นความอยากรู้อยากเห็น การพัฒนาสภาพแวดล้อมยังรวมถึงการใช้เทคโนโลยีและทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้การเรียนรู้มีความน่าสนใจและมีประสิทธิภาพมากขึ้น การปรับปรุงสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีช่วยให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและสามารถพัฒนาศักยภาพได้อย่างเต็มที่

ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน หมายถึง กระบวนการที่เปิดโอกาสให้สมาชิกในชุมชน เช่น ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน องค์กรต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดนโยบาย และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของผู้เรียนในชุมชน โดยมีเป้าหมายเพื่อการศึกษาตอบสนองความหลากหลายทางวัฒนธรรมของผู้เรียนในชุมชน สร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เปิดกว้าง ยอมรับความแตกต่าง และส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียม

ด้านการนิเทศและการประเมินผลการเรียนการสอน หมายถึง ความร่วมมือกันระหว่างศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษา ร่วมกันวางแผนออกแบบ แก้ไข ปรับปรุงพัฒนางาน โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ในการร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน สร้างขวัญและกำลังใจแก่ครู เพื่อช่วยให้ครูเป็นครูที่สอนได้ดียิ่งขึ้น ช่วยผู้เรียนได้เรียนดีขึ้น และช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

ด้านการส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา และการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้างเชื่อมั่นให้กับผู้รับบริการทางการศึกษา ทั้งผู้รับบริการโดยตรงได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการประชาชน และสังคมโดยรวมว่าการดำเนินงานของสถานศึกษามีประสิทธิภาพและทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด

การจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม หมายถึง การพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรการสอน และกิจกรรมการเรียนรู้ ให้เหมาะสมกับบริบท และส่งเสริมความเท่าเทียมของผู้เรียน ที่มีภูมิหลังทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาทราบระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 ทั้งนี้สามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้พัฒนามาตรฐานของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6

2. สถานศึกษาสามารถนำผลการศึกษาไปเป็นข้อมูลที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมของสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 มาใช้เป็นข้อเสนอแนะในการส่งเสริม พัฒนา การจัดการศึกษาของแนวคิดพหุวัฒนธรรม เพื่อให้มีศักยภาพในการบริหารสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายต่อไป

บทที่ 2

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 โดยผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา
 - 1.1. ความหมายของการบริหารการศึกษา
 - 1.2 ความสำคัญของการบริหารการศึกษา
2. ผู้บริหารสถานศึกษา
 - 2.1 ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
3. บทบาทโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ตามข้อบังคับคณะกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม
 - 3.1 ด้านการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร
 - 3.2 ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล
 - 3.3 ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้
 - 3.4 ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน
 - 3.5 ด้านการนิเทศและการประเมินผลการเรียนการสอน
 - 3.6 ด้านการส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
4. การจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม
 - 4.1 ความหมายของการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม
 - 4.2 ความสำคัญของการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม
 - 4.3 เป้าหมายและแนวทางในการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม
 - 4.4 การพัฒนาการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม
5. ทฤษฎีการศึกษาพหุวัฒนธรรม (Multicultural Education Theory) ของ James A. Banks, 2010.

5.1 สำคัญและที่มาของการศึกษาพหุวัฒนธรรม ตามทฤษฎีการศึกษาพหุวัฒนธรรม (Multicultural Education Theory) ของ James A. Banks, 2010.

5.2 ปัจจัยในการกำหนดการศึกษาพหุวัฒนธรรมตามทฤษฎี (Multicultural Education Theory) ของ James A. Banks, 2010.

5.3 กรอบในการศึกษาพหุวัฒนธรรมของ James A. Banks 5 องค์ประกอบหลัก (Multicultural Framework), 2010.

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา

ความหมายของการบริหารการศึกษา

Hargreaves (2021) - ในหนังสือ "Professional Capital: Transforming Teaching in Every School" Hargreaves) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา คือ การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาของครูและนักเรียน โดยการบริหารการศึกษาจะต้องคำนึงถึงการสร้างและรักษาความเชี่ยวชาญในวิชาชีพและการปรับปรุงการเรียนการสอน

Darling-Hammond (2020) - ในงาน "The Flat World and Education" Darling-Hammond) ได้นิยามการบริหารการศึกษา ว่าเป็นการออกแบบและจัดการระบบการศึกษาเพื่อให้แน่ใจว่านักเรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ การบริหารการศึกษารวมถึงการพัฒนาครู การออกแบบหลักสูตรที่เหมาะสม และการประเมินผลที่เชื่อถือได้

Hattie (2018) - ในหนังสือ "Visible Learning for Teachers: Maximizing Impact on Learning" Hattie) ได้นิยามการบริหารการศึกษา ว่าเป็นบริบทของการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ข้อมูลจากการศึกษาเพื่อวิเคราะห์และตัดสินใจเกี่ยวกับวิธีการที่ดีที่สุดในการสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียน การบริหารการศึกษามีเป้าหมายในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

Fullan (2016) - ในงานของเขา "Leading in a Culture of Change" Fullan) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา คือ กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องในระบบการศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้และการสอน การบริหารการศึกษามุ่งเน้นที่การสร้างวัฒนธรรมของการเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อทั้งครูและนักเรียน การบริหารการศึกษามุ่งเน้นที่การบริหารสถานศึกษา

นฤมล คูหาแก้ว (2563) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การใช้ความรู้ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ในการบริหารงาน 4 งาน คือ การบริหารงานวิชาการ การ

บริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานด้วยกระบวนการที่หลายคนเพื่อให้ นักเรียนได้พัฒนาทุก ด้านจนบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และสามารถพัฒนาตนเอง พัฒนาอาชีพ พัฒนาสังคม ให้ ดำรงชีวิตในสังคมเป็นไปด้วยความสงบสุข

จิตติมา อัครธิพิงศ์ (2561) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาที่จะทำให้บุคลากรเกิดการรับรู้กระบวนการในการ บริหารสถานศึกษาสร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานทำให้เกิดความร่วมมือ และความ รับผิดชอบต่อหน้าที่เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของสถานศึกษา ประกอบด้วย การบริหารงาน วิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และ การบริหารงานทั่วไป

สัมมา ธนินิธิ (2560) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ผู้บริหารดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีความร่วมมือของ ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยมีการวางแผน การวินิจฉัยสั่งการการควบคุม และการจัดการเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพ มีความรู้ มีความสามารถและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ของสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การจัดการและควบคุมกระบวนการทางการศึกษาทั้งหมด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการพัฒนาผู้เรียนและสังคม การบริหารการศึกษาคือครอบคลุมทั้งการวางแผน การจัดระเบียบ การกำกับดูแล และการประเมินผลในระดับต่าง ๆ ของระบบการศึกษา ตั้งแต่ระดับโรงเรียนจนถึงระดับนโยบายของรัฐ นอกจากนี้ ยังรวมถึงการจัดสรรทรัพยากรทั้งบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณ เพื่อให้การศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลลัพธ์ที่ดีแก่ผู้เรียน โดยการบริหารการศึกษาจะต้องคำนึงถึงความเท่าเทียม ความยั่งยืน และการพัฒนาทางสังคมอย่างทั่วถึง

ความสำคัญของการบริหารการศึกษา

Hargreaves (2021) - ใน "Professional Capital: Transforming Teaching in Every School" Hargreaves) ได้ระบุว่า การบริหารการศึกษา มีความสำคัญในการสร้างและรักษาความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพของครู การบริหารที่ดีจะช่วยสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาวิชาชีพและการเรียนรู้ของนักเรียน

Darling-Hammond (2020) - ใน "The Flat World and Education" Darling-Hammond) ได้อธิบายไว้ว่า การบริหารการศึกษา มีความสำคัญในการจัดการและพัฒนานโยบายการศึกษา เพื่อให้แน่ใจว่านักเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาอย่างเท่าเทียม การบริหารการศึกษายังมีบทบาทในการจัดการทรัพยากรและการพัฒนาครูอย่างมีประสิทธิภาพ

Hattie (2018) - ใน "Visible Learning for Teachers" Hattie ได้ชี้ให้เห็นว่า การบริหาร การศึกษา มีความสำคัญต่อการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน การใช้ข้อมูลและการ วิจัยเพื่อทำความเข้าใจว่ากลยุทธ์ใดมีผลต่อการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน การบริหาร การศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพจึงสามารถเพิ่มความสำเร็จในการเรียนรู้ได้อย่างมาก

ชูศักดิ์ เอี่ยมล่อ (2563) จากงานวิจัย "การบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัล" ได้กล่าวว่า การ บริหารการศึกษาในยุคปัจจุบันมีความสำคัญอย่างยิ่งในการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการ จัดการศึกษา การปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการ เรียนการสอนและการจัดการทรัพยากร

ประเสริฐ มังกรทอง (2561) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารการศึกษา ว่า ในการ ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคมและเทคโนโลยี การบริหารที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้ การศึกษาเป็นไปตามแนวทางที่ทันสมัยและสามารถสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสม

สุรพล นิติไกรพจน์ (2559) ระบุไว้ว่า การบริหารการศึกษามีความสำคัญ ในการจัดการ ระบบการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มคุณภาพการเรียนการสอนและการพัฒนานักเรียน การ บริหารการศึกษาจะต้องเน้นที่การพัฒนานโยบาย การจัดการทรัพยากร และการประเมินผลเพื่อให้ สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างครบถ้วน

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการบริหารการศึกษา คือ การจัดการระบบการศึกษาให้มี ประสิทธิภาพที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน รวมถึงการจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ งบประมาณ บุคลากร อุปกรณ์การเรียนการสอน ในการเข้าถึงการศึกษา ลดช่องว่างของคุณภาพการศึกษาระหว่าง พื้นที่และกลุ่มคนต่าง ๆ การบริหารที่ดีทำให้การศึกษามีคุณภาพ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ สร้างสังคมที่มีความรู้ ความสามารถ

ผู้บริหารสถานศึกษา

ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

Hattie (2018) - ในงาน "Visible Learning for Teachers," Hattie ได้กล่าวถึงบทบาท ของผู้บริหาร ว่า ในการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยเน้นการใช้ข้อมูลและการ วิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรและกลยุทธ์การเรียนการสอน ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ผู้บริหารต้องสามารถบูรณาการหลักสูตรที่เน้นการพัฒนาทั้งด้านวิชาการและด้านจิตใจเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพการเรียนรู้

Fullan (2016) - ในหนังสือ "The New Meaning of Educational Change," Fullan) ได้กล่าวเน้นถึงความสำคัญของการนำการเปลี่ยนแปลงในระบบการศึกษาว่า ผู้บริหารสถานศึกษา

จะต้องมีความสามารถในการรวมกลยุทธ์การบริหารที่มีประสิทธิภาพกับหลักการการศึกษาเพื่อรองรับทั้งความต้องการทางวิชาการและคุณค่าทางจิตวิญญาณ ในกรณีของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

ผู้บริหารจำเป็นต้องเข้าใจทั้งหลักสูตรพระพุทธศาสนาและการศึกษาเชิงวิชาการเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่สมดุล

ชูศักดิ์ เอี่ยมลออ (2563) ได้นิยามว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในกรณีของโรงเรียนพระปริยัติธรรมว่าเป็นผู้นำที่มีบทบาทในการจัดการและพัฒนาหลักสูตรที่มีทั้งด้านพระพุทธศาสนาและการศึกษาเชิงวิชาการ ผู้บริหารต้องสามารถสร้างสมดุลระหว่างการสอนวิชาการและการฝึกฝนทางจิตวิญญาณให้กับนักเรียน

ประเสริฐ มังกรทอง (2561) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในบริบทของโรงเรียนพระปริยัติธรรมต้องมีความสามารถในการพัฒนานโยบายการศึกษาและการบริหารที่สามารถผสมผสานหลักการพระพุทธศาสนาเข้ากับการศึกษาเชิงวิชาการได้อย่างลงตัว การบริหารที่ดีจะต้องตอบสนองต่อความต้องการทางการศึกษาและทางศาสนาอย่างมีประสิทธิภาพ

สุรพล นิติไกรพจน์ (2559) ได้นิยาม บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในงานของเขาว่าเป็นการบริหารจัดการโรงเรียนที่ต้องคำนึงถึงความสมดุลระหว่างหลักสูตรการศึกษาเชิงวิชาการและหลักสูตรทางศาสนา สำหรับโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ผู้บริหารต้องมีทักษะในการจัดการและบูรณาการทั้งสองด้านเพื่อให้การศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. 2535 กล่าวว่า “โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา” หมายถึง โรงเรียนที่วัดจัดตั้งขึ้นในวัดหรือที่ธรณีสงฆ์หรือที่ดินของมูลนิธิทางพระพุทธศาสนาเพื่อให้นักศึกษาแก่ภิกษุสามเณรตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ สำหรับโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

“ผู้รับใบอนุญาต” หมายถึง วัดที่ขอจัดตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

“วัด” หมายถึง วัดในพระพุทธศาสนา

“ผู้จัดการ” หมายถึง เจ้าอาวาสวัดที่รับใบอนุญาตจัดตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา หรือพระภิกษุที่เจ้าอาวาสมอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษร

“ครูใหญ่” หมายถึง พระภิกษุทำหน้าที่หัวหน้าสถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนไม่ถึง 200 รูป

“อาจารย์ใหญ่” หมายถึง พระภิกษุทำหน้าที่สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 200 รูป แต่ไม่ถึง 500 รูป

“ผู้อำนวยการ” พระภิกษุทำหน้าที่หัวหน้าสถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 200 รูป ขึ้นไป

“ครู, อาจารย์” หมายถึง ผู้ทำหน้าที่สอนประจำอยู่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

“นักเรียน” หมายถึง พระภิกษุหรือสามเณรที่กำลังศึกษาเล่าเรียนอยู่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

“เจ้าหน้าที่” หมายถึง บุคคลซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

“กลุ่มโรงเรียน” หมายถึง กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

สรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา คือ พระภิกษุ ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการและดูแลการดำเนินงานทางการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ผสมผสานการศึกษาทางธรรมะและวิชาสามัญเข้าด้วยกัน โดยมีบทบาทสำคัญในการวางแผน จัดสรรทรัพยากร และกำกับดูแลการเรียนการสอน เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนและแนวทางพระพุทธศาสนา นอกจากนี้ ยังต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่คณาจารย์และนักเรียน ควบคู่ไปกับการพัฒนาวิชาการในด้านสามัญศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจทั้งด้านการบริหาร การศึกษาและหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความรู้และศีลธรรม

บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ตามข้อบังคับคณะกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม ว่าด้วยโครงสร้างการบริหารงานและการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม และสถานศึกษาพระปริยัติธรรม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2567

นภัสสร จันทรสว่าง (2566) ได้กล่าวว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมควรเน้นการเป็น “ผู้สร้างแรงบันดาลใจและนำการเปลี่ยนแปลง” ที่เน้นการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนับสนุนความหลากหลายและนวัตกรรมทางการศึกษา โดยการส่งเสริมให้ครูและนักเรียนได้เรียนรู้และพัฒนาทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมที่หลากหลาย ดร.นภัสสร เน้นการสร้างบรรยากาศที่เปิดกว้างและสร้างแรงบันดาลใจเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกในโรงเรียน

กิตติพงศ์ ศรีสงคราม (2564) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรทำหน้าที่เป็น “ผู้ประสานงานที่มีความเข้าใจทางวัฒนธรรม” โดยมีบทบาทในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู นักเรียน และชุมชนท้องถิ่นในกระบวนการจัดการศึกษา และสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับองค์กรภายนอกเพื่อสนับสนุนการพัฒนาทางวิชาการและจิตวิญญาณ ดร.กิตติพงศ์ เน้นบทบาทของผู้บริหารในฐานะผู้ประสานงานที่เชื่อมโยงทรัพยากรจากภายนอกและภายในโรงเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่ครอบคลุม

ชัยพร ภูมิบุญ (2563) กล่าวว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาคือการเป็น “ผู้บริหารที่มีความยืดหยุ่น” ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการตามสภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงไป เน้นการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ยอมรับและเคารพในความแตกต่างทางวัฒนธรรม เน้นที่การปรับตัวของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและการสร้างสภาพแวดล้อมที่ครอบคลุม

อำนาจ มีราคา (2563) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ควรมีบทบาทเป็นผู้นำทางวิชาการที่เน้นการสอดประสานการเรียนการสอนระหว่างหลักสูตรทางโลกและหลักธรรมศาสนา โดยต้องเป็นผู้มีความสามารถในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ที่เน้นการพัฒนาทั้งบุคลากรและนักเรียน เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับแนวคิดการศึกษาแบบบูรณาการและพหุวัฒนธรรม ดร.สมชายเน้นการผสมผสานระหว่างความรู้ทางโลกและทางธรรม เพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจในบริบททั้งสองด้านอย่างสมดุล

โครงสร้างการบริหารงานและการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมและสถานศึกษาพระปริยัติธรรม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2567 ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ 1) การวางแผนและพัฒนาหลักสูตร การออกแบบและพัฒนาหลักสูตรที่เน้นความหลากหลายทางวัฒนธรรม การรวมเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่หลากหลายและการส่งเสริมความเข้าใจในวัฒนธรรมต่าง ๆ 2) การบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะในการจัดการเรียนการสอนที่สนับสนุนความหลากหลายทางวัฒนธรรม 3) การพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ การสร้างสภาพแวดล้อมที่ยอมรับความหลากหลายและส่งเสริมความเท่าเทียมในการเรียนรู้ รวมถึงการพัฒนาบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันของนักเรียนจากหลากหลายวัฒนธรรม 4) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน การสร้างความร่วมมือกับชุมชนและครอบครัวเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน 5) การนิเทศและการประเมินผลการเรียนการสอน การกำกับดูแล นิเทศ และประเมินผลการจัดการศึกษาที่สนับสนุนความหลากหลายทางวัฒนธรรม และการปรับปรุงแนวทางการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และ 6) การส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การกำหนดมาตรฐานการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนที่เน้นการยอมรับและเคารพความหลากหลายทางวัฒนธรรม

องค์ประกอบของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม

อำนาจ มีราคา (2563) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม พบว่า มีองค์ประกอบของบทบาทที่สำคัญอยู่ 6 ด้าน ได้แก่

1) ด้านการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การวางแผนทางและจัดทำหลักสูตรที่ส่งเสริมความเข้าใจในความหลากหลายทางวัฒนธรรม ตลอดจนปรับปรุงเนื้อหาให้สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนจากวัฒนธรรมที่หลากหลาย

2) ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล คือ การบริหารจัดการบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่เหมาะสมต่อความหลากหลายทางวัฒนธรรม รวมถึงการพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรให้สามารถจัดการเรียนรู้ที่ครอบคลุมความหลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) ด้านการนิเทศและการประเมินผลการเรียนการสอน ผู้บริหารมีบทบาทในการกำกับติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแนวคิดพหุวัฒนธรรม เพื่อพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม

4) ด้านการส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา หมายถึง การผลักดันให้สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน และสามารถรองรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมในทุกมิติของการจัดการศึกษา

5) ด้านการบูรณาการเนื้อหา ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมต่าง ๆ เข้ากับสาระการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระ เพื่อสร้างความเข้าใจและยอมรับในความแตกต่างทางวัฒนธรรมของผู้เรียน

สุรพล ธนวรรณ (2564) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โดยเสนอองค์ประกอบที่สำคัญของบทบาทผู้บริหารไว้ 7 ด้าน 1) ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล 2) ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ 3) ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน 4) ด้านการนิเทศและการประเมินผลการเรียนการสอน ผู้บริหารมีหน้าที่ในการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ และสอดคล้องกับแนวคิดพหุวัฒนธรรม เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 5) ด้านการส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาด้านความเสมอภาคในการสอน 6) ด้านการเสริมสร้างพลังอำนาจของวัฒนธรรมโรงเรียน ผู้บริหารควร 7) ส่งเสริมให้โรงเรียนมีวัฒนธรรมองค์กรที่ยอมรับและเคารพในความหลากหลายทางวัฒนธรรม รวมถึงสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันอย่างสันติ

สร้อยเพชร คำศรี (2564) เสนอว่า ผู้บริหารควรมีบทบาทสำคัญใน 4 ด้านหลัก ได้แก่

1. บทบาทการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล หมายถึง การบริหารบุคลากรภายในสถานศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทัศนคติที่เหมาะสมในการจัดการเรียนรู้ในบริบทพหุวัฒนธรรม ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ที่ครอบคลุมความหลากหลายของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. บทบาทการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน คือ การเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการศึกษา ทั้งในแง่ของการกำหนดนโยบาย การจัดกิจกรรม และการพัฒนาทรัพยากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษาสะท้อนและเคารพในวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น

3. บทบาทการบูรณาการเนื้อหา หมายถึง การส่งเสริมให้มีการบูรณาการเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางวัฒนธรรมเข้าไปในสาระการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ เข้าใจ และยอมรับความแตกต่างอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์

4. บทบาทการลดอคติ ผู้บริหารควรมีบทบาทในการกำหนดแนวทาง ส่งเสริมบรรยากาศในโรงเรียน และสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ที่ช่วยลดอคติทางชาติพันธุ์ ศาสนา ภาษา หรือวัฒนธรรมทั้งในมิติของครู บุคลากร และผู้เรียน เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันในการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา

ศิริลักษณ์ สุขวิบูลย์ (2564) ได้เสนอองค์ประกอบของบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมไว้ 6 ด้านที่มีความสำคัญต่อการสร้างระบบการศึกษาที่ตอบสนองต่อความหลากหลาย ได้แก่ 1) ด้านการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน 3) ด้านการนิเทศและการประเมินผลการเรียนการสอน 4) ด้านการส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา 5) ด้านการเสริมสร้างพลังอำนาจของวัฒนธรรมโรงเรียน 6) ด้านการรู้คิดหลากหลายมุมมอง

ภาณุภา วิชญะ (2565) ได้ศึกษาและเสนอแนะแนวทางบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โดยระบุว่า ผู้บริหารควรมีบทบาทสำคัญใน 8 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การกำหนดนโยบาย แนวทาง และเนื้อหาหลักสูตรที่สะท้อนถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม และตอบสนองความต้องการของผู้เรียนจากหลากหลายกลุ่มชาติพันธุ์และวัฒนธรรม

2. ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล ผู้บริหารควรบริหารจัดการบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจในแนวคิดพหุวัฒนธรรม และส่งเสริมการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน

3. ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ คือ การจัดให้มีสภาพแวดล้อมทางกายภาพและทางจิตวิทยาที่เอื้อต่อการเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความเข้าใจและเคารพความหลากหลาย ตลอดจนการสร้างบรรยากาศที่ปลอดภัย เป็นมิตร และปราศจากอคติ

4. ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน ผู้บริหารควรเชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรท้องถิ่น เพื่อให้การจัดการศึกษามีความสอดคล้องกับบริบททางวัฒนธรรมของชุมชน

5. ด้านการนิเทศและการประเมินผลการเรียนการสอน คือ การกำกับ ติดตาม และประเมิน การจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักพหุวัฒนธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ และใช้ผลการ ประเมินเป็นแนวทางในการพัฒนา

6. ด้านการส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา หมายถึง การพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงความเสมอภาคและความหลากหลายในทุกมิติ ทั้งด้านเนื้อหา กระบวนการ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

7. ด้านการลดอคติ ผู้บริหารควรเป็นผู้นำในการส่งเสริมทัศนคติที่เปิดกว้าง สนับสนุน กิจกรรมที่สร้างความเข้าใจ และลดอคติทางเชื้อชาติ ศาสนา หรือวัฒนธรรมภายในสถานศึกษา

8. ด้านความเสมอภาคในการสอน คือ การจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนทุกกลุ่มมีโอกาส เข้าถึงแหล่งเรียนรู้อย่างเท่าเทียม ไม่เลือกปฏิบัติ และส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคนอย่างเต็มที่ พินยา ธนธธา (2565) ได้เสนอองค์ประกอบของบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการ จัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมไว้ 6 ด้านหลัก ดังนี้

1. ด้านการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายและแนวทางในการ พัฒนาหลักสูตรที่สะท้อนความหลากหลายทางวัฒนธรรม โดยคำนึงถึงบริบทของผู้เรียน ชุมชน และ สังคม เพื่อสร้างโอกาสการเรียนรู้ที่ครอบคลุมและเท่าเทียม

2. ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล หมายถึง การบริหารบุคลากรให้มีความรู้ ความ เข้าใจ และทักษะในการจัดการเรียนรู้ในบริบทพหุวัฒนธรรม ตลอดจนการพัฒนาศักยภาพครูและ บุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

3. ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ คือ การจัดสภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพและ จิตใจที่เอื้อต่อการเรียนรู้ร่วมกันอย่างหลากหลาย ปลอดภัย และส่งเสริมความเข้าใจระหว่างวัฒนธรรม

4. ด้านการนิเทศและการประเมินผลการเรียนการสอน ผู้บริหารควรมีบทบาทในการ ติดตาม ตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะแก่ครูในการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแนวคิดพหุวัฒนธรรม พร้อมทั้งใช้ผลการประเมินในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน

5. ด้านการส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา หมายถึง การกำกับและสนับสนุนให้ การจัดการศึกษาเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด โดยให้ความสำคัญกับความเท่าเทียมในการเข้าถึง โอกาสทางการศึกษา และการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ในทุกมิติ

สุณี ภูทอง (2565) ได้เสนอแนะแนวทางบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการ จัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โดยประกอบด้วย 7 ด้านสำคัญ ดังนี้ 1) ด้านการวางแผนและ พัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ 3) ด้านการนิเทศและการประเมินผลการ เรียนการสอน 4) ด้านการส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา 5) ด้านการบูรณาการเนื้อหา 6)

ด้านการลดอคติ ผู้บริหารควรส่งเสริมกิจกรรมและแนวทางที่ลดทอนอคติทางชาติพันธุ์ ศาสนา หรือ วัฒนธรรม 7) ด้านความเสมอภาคในการสอน ผู้บริหารต้องสนับสนุนให้ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียม ปราศจากการเลือกปฏิบัติ และสามารถเข้าถึงทรัพยากรทางการศึกษาได้อย่างเป็นธรรม

รัตนภรณ์ พลจิตต์ (2566) ได้เสนอองค์ประกอบของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมไว้ 7 ด้าน ซึ่งสำคัญต่อการสร้างระบบการศึกษาที่ตอบสนองต่อความหลากหลายทางวัฒนธรรม ดังนี้

1. ด้านการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดทิศทางการพัฒนาหลักสูตรที่สะท้อนความหลากหลายของกลุ่มผู้เรียน ทั้งในด้านชาติพันธุ์ ภาษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อให้หลักสูตรสามารถตอบสนองความต้องการและศักยภาพของผู้เรียนทุกกลุ่ม
2. ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล คือ การบริหารจัดการบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในแนวคิดพหุวัฒนธรรม และสามารถพัฒนาและปรับปรุงการสอนเพื่อรองรับความหลากหลายของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ
3. ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ผู้บริหารควรจัดทำสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีความปลอดภัย และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองในบรรยากาศที่เคารพในความแตกต่าง
4. ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน หมายถึง การสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชน เพื่อส่งเสริมให้การจัดการศึกษา มีความสอดคล้องกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของชุมชน
5. ด้านการนิเทศและการประเมินผลการเรียนการสอน ผู้บริหารต้องมีบทบาทในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการเรียนการสอน เพื่อให้แน่ใจว่าผู้เรียนได้รับการศึกษาอย่างเต็มที่ และสามารถพัฒนาศักยภาพได้อย่างเท่าเทียม
6. ด้านการส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ผู้บริหารควรสนับสนุนและผลักดันให้โรงเรียนมีมาตรฐานการศึกษาที่สูง โดยคำนึงถึงความหลากหลายและเท่าเทียมในการเรียนการสอน
7. ด้านความเสมอภาคในการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดการเรียนการสอนให้มีความเสมอภาค โดยไม่เลือกปฏิบัติและสามารถให้โอกาสทางการศึกษากับผู้เรียนทุกคนอย่างเท่าเทียม

สรุปได้ว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมไม่เพียงแต่ต้องมุ่งเน้นการพัฒนาหลักสูตรและการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลเท่านั้น แต่ยังต้องสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ยอมรับและสนับสนุนความหลากหลาย สร้างความร่วมมือกับชุมชน และประเมินผลการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องเพื่อให้การศึกษาเป็นไปอย่างเสมอภาคและ

มีคุณภาพ ซึ่งทั้งหมดนี้มีบทบาทสำคัญในการสร้างสังคมการเรียนรู้ที่เข้าใจและเคารพในความแตกต่างทางวัฒนธรรม

ตาราง 1 แสดงการสังเคราะห์ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม จากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทบาท	อำนาจ มีราคา (2563)	สรุปผล ชนวรรณ (2564)	สร้อยเพชร คำศรี (2564)	ศิริลักษณ์ สุขวิบูลย์ (2564)	ภาณุภา วิชณะ (2565)	พิทยา จันทร์ธา (2565)	สุณี ภูทอง (2565)	รัตนกรรณ์ พลจิตต์ (2566)	ความถี่	ร้อยละ
1. ด้านการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	6	75
2. ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล	✓	✓	✓		✓	✓		✓	6	75
3. ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้		✓			✓	✓	✓	✓	5	62.5
4. ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน		✓	✓	✓	✓			✓	5	62.5
5. ด้านการนิเทศและการประเมินผลการเรียนการสอน	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	7	87.5
6. ด้านการส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	7	87.5
7. ด้านการบูรณาการเนื้อหา	✓		✓				✓		3	37.5
8. ด้านการลดอคติ			✓		✓				2	25
9. ด้านความเสมอภาคในการสอน		✓					✓	✓	3	37.5
10. ด้านการเสริมสร้างพลังอำนาจของวัฒนธรรมโรงเรียน		✓		✓	✓				3	37.5
11. ด้านการรู้จักคิดหลากหลายมุมมอง				✓	✓				2	25

จากตาราง 1 ผลการสังเคราะห์บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม จากนักวิชาการ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ตัวแปรบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

ที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 พบว่า จำนวน 11 ด้าน สำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้หลักเกณฑ์พิจารณา จากความถี่ของบทบาทที่สอดคล้องกับแนวคิดนักวิชาการที่มีความถี่ในระดับ 5 ขึ้นไป ได้องค์ประกอบ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระ ปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 ที่จะใช้เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) บทบาทด้านการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร ความถี่ 6 คิดเป็นร้อยละ 75, 2) บทบาทด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล ความถี่ 6 คิดเป็นร้อยละ 75, 3) บทบาทด้าน การพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ความถี่ 5 คิดเป็นร้อยละ 62.54, 4) บทบาทด้านการส่งเสริมการ มีส่วนร่วมของชุมชน ความถี่ 5 คิดเป็นร้อยละ 62.5, 5) บทบาทด้านการนิเทศและการประเมินผล การเรียนการสอน ความถี่ 7 คิดเป็นร้อยละ 87.5 และ 6) บทบาทด้านการส่งเสริมคุณภาพและ มาตรฐานการศึกษา ความถี่ 7 คิดเป็นร้อยละ 87.5 รายละเอียดดังนี้

ด้านการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร

อำนวย มีราคา (2563) กล่าวว่า หมายถึง การวางแผนทางและจัดทำหลักสูตรที่ส่งเสริม ความเข้าใจในความหลากหลายทางวัฒนธรรม ตลอดจนปรับปรุงเนื้อหาให้สอดคล้องกับบริบทของ ผู้เรียนจากวัฒนธรรมที่หลากหลาย

ศิริลักษณ์ สุขวิบูลย์ (2564) กล่าวว่า การวางแผนและพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การพัฒนา หลักสูตรที่สะท้อนความหลากหลายของกลุ่มผู้เรียน ทั้งในด้านชาติพันธุ์ ภาษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อให้หลักสูตรสามารถตอบสนองความต้องการและศักยภาพของผู้เรียนทุกกลุ่ม

ภานุภา วิชณะ (2565) กล่าวว่า การวางแผนและพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การกำหนด นโยบาย แนวทาง และเนื้อหาหลักสูตรที่สะท้อนถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม และตอบสนอง ความต้องการของผู้เรียนจากหลากหลายกลุ่มชาติพันธุ์และวัฒนธรรม พิทยา ธนธธา (2565) กล่าว ว่า การวางแผนและพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การกำหนดนโยบายและแนวทางในการพัฒนา หลักสูตรที่สะท้อนความหลากหลายทางวัฒนธรรม โดยคำนึงถึงบริบทของผู้เรียน ชุมชน และสังคม เพื่อสร้างโอกาสการเรียนรู้ที่ครอบคลุมและเท่าเทียม

สุณี ภูทอง (2565) กล่าวว่า การวางแผนและพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การออกแบบและ ปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสภาพแวดล้อมทางสังคม รวมถึงการพัฒนาเนื้อหาที่ตอบสนองต่อความหลากหลายทางวัฒนธรรม และเสริมสร้างทักษะที่ จำเป็นสำหรับผู้เรียนในโลกที่มีความแตกต่างหลากหลาย

รัตนภรณ์ พลจิตต์ (2566) กล่าวว่า การวางแผนและพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การกำหนด ทิศทางการพัฒนาหลักสูตรที่สะท้อนความหลากหลายของกลุ่มผู้เรียน ทั้งในด้านชาติพันธุ์ ภาษา

ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อให้หลักสูตรสามารถตอบสนองความต้องการและศักยภาพของผู้เรียนทุกกลุ่ม

สรุปได้ว่า การวางแผนและพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กระบวนการออกแบบและปรับปรุงหลักสูตรการศึกษา ที่เน้นผู้เรียนได้เรียนรู้และเข้าใจมุมมองที่แตกต่างทางวัฒนธรรมรวมถึงการยอมรับและเคารพในความหลากหลาย เช่น เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา และขนบธรรมเนียมประเพณีทำให้มีทักษะที่สามารถปรับตัวและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสันติ

ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล

อำนาจ มีราคา (2563) กล่าวว่า การบริหารจัดการบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติที่เหมาะสมต่อความหลากหลายทางวัฒนธรรม รวมถึงการพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรให้สามารถจัดการเรียนรู้ที่ครอบคลุมความหลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุรพล ธนวรรณ (2564) กล่าวว่า การบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล หมายถึง การบริหารและพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนเพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาที่เคารพและยอมรับในความหลากหลายทางวัฒนธรรม การพัฒนาทรัพยากรบุคคลไม่เพียงแต่เกี่ยวกับการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะในการจัดการเรียนการสอนเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการส่งเสริมความเข้าใจในความหลากหลายและสร้างทักษะในการสอนที่หลากหลายให้กับครูและบุคลากรทุกคน

สร้อยเพชร คำศรี (2564) กล่าวว่า การบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล หมายถึง การบริหารบุคลากรภายในสถานศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทัศนคติที่เหมาะสมในการจัดการเรียนรู้ในบริบทพหุวัฒนธรรม ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ที่ครอบคลุมความหลากหลายของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาณุภา วิชัญะ (2565) กล่าวว่า การบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล หมายถึง การบริหารจัดการบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจในแนวคิดพหุวัฒนธรรม และส่งเสริมการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน

พิทยา ธนัทธา (2565) กล่าวว่า การบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล หมายถึง การบริหารบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการจัดการเรียนรู้ในบริบทพหุวัฒนธรรม ตลอดจนการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

รัตนารณ พลจิตต์ (2566) กล่าวว่า การบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล หมายถึง การบริหารจัดการบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในแนวคิดพหุวัฒนธรรม และสามารถพัฒนาและปรับปรุงการสอนเพื่อรองรับความหลากหลายของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล หมายถึง กระบวนการวางแผน การจัดหา พัฒนา และรักษาทรัพยากรบุคคลภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ครู

และผู้เรียน มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา การบริหารทรัพยากรบุคคลยังรวมถึงการดูแลสวัสดิการ การส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน การเรียน สร้างความผูกพันของครู และผู้เรียนต่อสถานศึกษา การบริหารทรัพยากรบุคคลที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้สถานศึกษา บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้

สุรพล ธนวรรณ (2564) กล่าวว่า การพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ หมายถึง การสร้างสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่เหมาะสมสำหรับการเรียนรู้ของนักเรียนทุกคน โดยมีการออกแบบพื้นที่การเรียนรู้ที่เปิดกว้าง ปลอดภัย และเป็นสถานที่ที่รองรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนสามารถเรียนรู้และเติบโตได้ในสภาพแวดล้อมที่ปราศจากการเลือกปฏิบัติและเสมอภาค

ภาณุภา วิชญา (2565) กล่าวว่า การพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ หมายถึง การจัดให้มีสภาพแวดล้อมทางกายภาพและทางจิตวิทยาที่เอื้อต่อการเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความเข้าใจและเคารพความหลากหลาย ตลอดจนการสร้างบรรยากาศที่ปลอดภัย เป็นมิตร และปราศจากอคติ

พิทยา ธนัทธา (2565) กล่าวว่า การพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพและจิตใจที่เอื้อต่อการเรียนรู้ร่วมกันอย่างหลากหลาย ปลอดภัย และส่งเสริมความเข้าใจระหว่างวัฒนธรรม

สุณี ภูทอง (2565) กล่าวว่า การพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ หมายถึง การสร้างสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ โดยเฉพาะการสนับสนุนสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย ยุติธรรม และให้ความเคารพต่อความหลากหลายทางวัฒนธรรม เพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้และเติบโตได้ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม

รัตนภรณ์ จันท์ปิง (2566) กล่าวว่า การนิเทศและการประเมินผลการเรียนการสอน หมายถึง การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการเรียนการสอน เพื่อให้แน่ใจว่าผู้เรียนได้รับการศึกษาอย่างเต็มที่และสามารถพัฒนาศักยภาพได้อย่างเท่าเทียม

สรุปได้ว่า การพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการสร้างและปรับปรุงบรรยากาศในการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาทักษะของผู้เรียน โดยสภาพแวดล้อมที่ดีต้องมีความเหมาะสมทั้งด้านกายภาพ เช่น ห้องเรียนที่สะอาด ปลอดภัย อุปกรณ์การเรียนการสอน ครบครัน และด้านจิตวิทยา เช่น การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและผู้เรียน เพื่อส่งเสริมความมั่นใจและกระตุ้นความอยากรู้อยากเห็น การพัฒนาสภาพแวดล้อมยังรวมถึงการใช้เทคโนโลยีและทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้การเรียนรู้มีความน่าสนใจและมีประสิทธิภาพมากขึ้น การปรับปรุง

สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีช่วยให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและสามารถพัฒนาศักยภาพได้อย่างเต็มที่

ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน

สุรพล ธนวรรณ (2564) กล่าวว่า การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาและกำหนดทิศทางการศึกษาของโรงเรียน โดยการทำงานร่วมกันระหว่างโรงเรียนและชุมชน เพื่อให้เกิดการสนับสนุนทางวัฒนธรรมและการเรียนรู้ร่วมกัน การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนยังรวมถึงการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางวัฒนธรรมของชุมชนเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ของนักเรียน

สร้อยเพชร คำศรี (2564) กล่าวว่า การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการศึกษา ทั้งในแง่ของการกำหนดนโยบาย การจัดกิจกรรม และการพัฒนาทรัพยากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษาสะท้อนและเคารพในวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น

ศิริลักษณ์ สุขวิบูลย์ (2564) กล่าวว่า การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน หมายถึง การสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชน เพื่อส่งเสริมให้การจัดการศึกษามีความสอดคล้องกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของชุมชน

ภาณุภา วิษุณะ (2565) กล่าวว่า การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน หมายถึง การเชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรท้องถิ่น เพื่อให้การจัดการศึกษามีความสอดคล้องกับบริบททางวัฒนธรรมของชุมชน

รัตนภรณ์ พลจิตต์ (2566) กล่าวว่า การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน หมายถึง การสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชน เพื่อส่งเสริมให้การจัดการศึกษามีความสอดคล้องกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของชุมชน

สรุปได้ว่า การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน หมายถึง กระบวนการที่เปิดโอกาสให้สมาชิกในชุมชน เช่น ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน องค์กรต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดนโยบาย และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของผู้เรียนในชุมชน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้การศึกษาตอบสนองความหลากหลายทางวัฒนธรรมของผู้เรียนในชุมชน สร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เปิดกว้าง ยอมรับความแตกต่าง และส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียม

ด้านการนิเทศและการประเมินผลการเรียนการสอน

อำนวย มีราคา (2563) หมายถึง ผู้บริหารมีบทบาทในการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแนวคิดพหุวัฒนธรรม เพื่อพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม

สุรพล ธนวรรณ (2564) กล่าวว่า การนิเทศและการประเมินผลการเรียนการสอน หมายถึง การตรวจสอบและประเมินผลการเรียนการสอนเพื่อให้แน่ใจว่าเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่เท่าเทียมและเหมาะสมกับผู้เรียนทุกกลุ่ม โดยการนิเทศการสอนควรคำนึงถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมของผู้เรียน และการประเมินผลควรสะท้อนถึงการเรียนรู้ของนักเรียนจากหลายมุมมองและไม่เลือกปฏิบัติ

ศิริลักษณ์ สุขวิบูลย์ (2564) กล่าวว่า การนิเทศและการประเมินผลการเรียนการสอน หมายถึง การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการเรียนการสอน เพื่อให้แน่ใจว่าผู้เรียนได้รับการศึกษาอย่างเต็มที่และสามารถพัฒนาศักยภาพได้อย่างเท่าเทียม

ภาณุ วิชาญ (2565) กล่าวว่า การนิเทศและการประเมินผลการเรียนการสอน หมายถึง การกำกับ ติดตาม และประเมินการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักพหุวัฒนธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ และใช้ผลการประเมินเป็นแนวทางในการพัฒนา

พิทยา ธนธธา (2565) กล่าวว่า การนิเทศและการประเมินผลการเรียนการสอน หมายถึง การติดตาม ตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะแก่ครูในการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแนวคิดพหุวัฒนธรรม พร้อมทั้งใช้ผลการประเมินในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน

สุณี ภูทอง (2565) กล่าวว่า การนิเทศและการประเมินผลการเรียนการสอน หมายถึง การตรวจสอบและติดตามกระบวนการเรียนการสอนผ่านการนิเทศเพื่อให้มั่นใจว่าผู้เรียนได้รับการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และมีการประเมินผลที่สะท้อนถึงการเรียนรู้และพัฒนาการของนักเรียน รวมถึงการปรับปรุงการสอนตามผลประเมินเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและความสามารถของผู้เรียน

รัตนภรณ์ พลจิตต์ (2566) กล่าวว่า การนิเทศและการประเมินผลการเรียนการสอน หมายถึง การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการเรียนการสอน เพื่อให้แน่ใจว่าผู้เรียนได้รับการศึกษาอย่างเต็มที่และสามารถพัฒนาศักยภาพได้อย่างเท่าเทียม

สรุปได้ว่า การนิเทศและการประเมินผลการเรียนการสอน หมายถึง ความร่วมมือกันระหว่างศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษา ร่วมกันวางแผนออกแบบ แก้ไข ปรับปรุง พัฒนางาน โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ในการร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน สร้างขวัญและให้กำลังใจแก่ครู เพื่อช่วยให้ครูเป็นครูที่สอนได้ดียิ่งขึ้น ช่วยผู้เรียนได้เรียนดีขึ้น และช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

ด้านการส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

อำนวย มีราคา (2563) กล่าวว่า การส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา หมายถึง การผลักดันให้สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน และสามารถรองรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมในทุกมิติของการจัดการศึกษา

สุรพล ชนวรรณ (2564) กล่าวว่า การส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา หมายถึง การสร้างมาตรฐานการศึกษาที่มีคุณภาพซึ่งไม่ละเลยความหลากหลายทางวัฒนธรรม โดยการพัฒนามาตรฐานการศึกษาควรคำนึงถึงการให้โอกาสในการเรียนรู้แก่ผู้เรียนทุกคนอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม รวมถึงการจัดการเรียนการสอนที่สามารถรองรับการเรียนรู้ที่หลากหลายและพัฒนาศักยภาพของนักเรียนทุกกลุ่มอย่างเต็มที่

ศิริลักษณ์ สุขวิบูลย์ (2564) กล่าวว่า การส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา หมายถึง การสนับสนุนและผลักดันให้โรงเรียนมีมาตรฐานการศึกษาที่สูง โดยคำนึงถึงความหลากหลายและเท่าเทียมในการเรียนการสอน

ภาณุ วิชาญะ (2565) กล่าวว่า การส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา หมายถึง การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงความเสมอภาคและความหลากหลายในทุกมิติ ทั้งด้านเนื้อหา กระบวนการ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

พิทยา ธนธธา (2565) กล่าวว่า การส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา หมายถึง การกำกับและสนับสนุนให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด โดยให้ความสำคัญกับความเท่าเทียมในการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา และการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ในทุกมิติ

สุณี ภูทอง (2565) กล่าวว่า การส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา หมายถึง การพัฒนาและรักษามาตรฐานการศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งสามารถวัดผลได้และยั่งยืน การส่งเสริมคุณภาพการศึกษาเกี่ยวข้องกับการสร้างโอกาสในการเรียนรู้ที่เท่าเทียมและเสมอภาคแก่ผู้เรียนทุกกลุ่ม และยกระดับคุณภาพของการสอนในทุกด้าน

รัตนภรณ์ จันทร์ปิง (2566) กล่าวว่า การส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา หมายถึง การสนับสนุนและผลักดันให้โรงเรียนมีมาตรฐานการศึกษาที่สูง โดยคำนึงถึงความหลากหลายและเท่าเทียมในการเรียนการสอน

สรุปได้ว่า การส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา และการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจของเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้างเชื่อมั่นให้กับผู้รับบริการทางการศึกษาทั้งผู้รับบริการโดยตรงได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการประชาชน และ

สังคมโดยรวมว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพและทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด

การจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม

ความหมายของการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม

นันทพร สุขเกษม (2567) ได้กล่าวว่า การจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม คือ “การศึกษาที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้าใจในความเป็นมนุษย์และวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน” โดยการเรียนรู้จากประสบการณ์และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นในชุมชน เน้นความเข้าใจในความเป็นมนุษย์และวัฒนธรรมที่แตกต่างกันผ่านการเรียนรู้จากประสบการณ์

ชัยวัฒน์ ธรรมจิตต์ (2566) ได้กล่าวว่า การจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม หมายถึง “กระบวนการที่เน้นการสร้างสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่ส่งเสริมการยอมรับความหลากหลายและการเข้าใจในความแตกต่างทางวัฒนธรรม” และการเรียนรู้ที่เน้นความเท่าเทียมและความยุติธรรม เน้นการสร้างสภาพแวดล้อมที่ยอมรับและเข้าใจความหลากหลายทางวัฒนธรรมในบริบทของการศึกษา

กาญจนา ธรรมชาติ (2563) ได้กล่าวว่า การจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม คือ “การพัฒนาทั้งความรู้และทัศนคติของผู้เรียนให้สามารถเข้าใจและเคารพความหลากหลายทางวัฒนธรรม” โดยส่งเสริมการคิดวิเคราะห์และความสามารถในการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม เน้นการพัฒนาทั้งด้านความรู้และทัศนคติของผู้เรียนให้สามารถรับรู้และเคารพความหลากหลาย

บุญยงค์ พรหมอินทร์ (2562) ได้กล่าวว่า การจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม หมายถึง “การเรียนรู้ที่ครอบคลุมและบูรณาการความหลากหลายทางวัฒนธรรมเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอน” โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมและความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีพื้นฐานทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน เน้นการบูรณาการความหลากหลายทางวัฒนธรรมเข้าในกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคม

รัตนา ศรีวงศ์ (2561) ได้กล่าวว่า การจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม คือ “การศึกษาเพื่อความเสมอภาค” (Education for Equity) ที่มุ่งเน้นให้ทุกคนได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียม โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างทางชาติพันธุ์ วัฒนธรรม หรือสถานะทางสังคม เน้นเรื่องของความเสมอภาคและการให้โอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมสำหรับทุกคน

ณัฐพร วัฒนารักษ์ (2560) ได้กล่าวว่า การจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม หมายถึง “การสร้างหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการและบริบทของผู้เรียนที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม” โดยครูต้องมีทักษะในการปรับหลักสูตรและการสอนให้

เหมาะสมกับบริบทและความต้องการของผู้เรียน ดร.ณัฐพร ให้ความสำคัญกับการปรับหลักสูตรและ กิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนที่มีภูมิหลังทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย

วิไลลักษณ์ สอนสมบัติ (2559) ได้กล่าวว่า การศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม เป็น “กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันในบรรยากาศที่เคารพต่อความหลากหลาย” โดยครูและผู้บริหารควรมีบทบาทในการเป็นผู้ส่งเสริมความเข้าใจและการยอมรับในความหลากหลาย ทางวัฒนธรรม เน้นการเรียนรู้ร่วมกันและการมีส่วนร่วมของทั้งครูและนักเรียนในการส่งเสริมความ หลากหลายทางวัฒนธรรม

สมชาย ศรีสุข (2557) ได้กล่าวว่า การจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม หมายถึง “การเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการยอมรับและการเคารพในความแตกต่างทางวัฒนธรรม” โดยเน้นการ สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ทุกคนรู้สึกได้รับการยอมรับและเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนการศึกษา ดร.สมชายเน้นถึงการยอมรับและการเคารพในความแตกต่างทางวัฒนธรรม และการสร้างบรรยากาศ ที่ส่งเสริมความรู้สึกร่วมในชุมชนการศึกษา

สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม หมายถึง กระบวนการจัดการศึกษาที่ เน้นการยอมรับความแตกต่าง ทางภาษา ขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อ ศาสนา และวิถีชีวิต บน พื้นฐานของการยอมรับสิทธิเสรีภาพ และหน้าที่ของแต่ละบุคคล โดยมีครูและผู้บริหาร เป็นผู้มีบทบาท ในการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรการสอน และกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับบริบทและความ ต้องการของผู้เรียนที่มีภูมิหลังทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย

ความสำคัญของการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม

นันทพร สุขเกษม (2567) ได้กล่าวว่า การจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม มีความสำคัญในการ “สร้างพื้นฐานการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขในสังคมที่หลากหลาย” โดยส่งเสริม การเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมที่แตกต่างและการพัฒนาความเข้าใจระหว่างวัฒนธรรม เน้นการสร้าง พื้นฐานการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขและการพัฒนาความเข้าใจในวัฒนธรรมที่แตกต่าง

ชัยวัฒน์ ธรรมจิตต์ (2566) ได้กล่าวว่า การจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม เป็นสิ่งจำเป็นในการ “เตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนสำหรับโลกที่เชื่อมโยงกัน” โดยเน้นการพัฒนา ทักษะการคิดวิเคราะห์และความสามารถในการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม เน้นความพร้อมของผู้เรียน สำหรับโลกที่เชื่อมโยงกันและต้องการทักษะการสื่อสารและการคิดวิเคราะห์ที่ดี

กาญจนา ธรรมชาติ (2564) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุ วัฒนธรรมอยู่ที่ “การเสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่มีคุณธรรม” ผ่านการเคารพและการเข้าใจในความ หลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองที่ต่างกันไป เน้นการพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่มีคุณธรรมโดย ผ่านการศึกษาเกี่ยวกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม

บุญยงค์ พรหมอินทร์ (2563) ได้กล่าวว่า การจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม เป็นสิ่งสำคัญในการ “พัฒนาภาวะผู้นำที่เคารพความหลากหลายและมีความเข้าใจในวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน” ซึ่งเป็นทักษะสำคัญสำหรับการเป็นผู้นำในอนาคต เน้นการพัฒนาภาวะผู้นำที่สามารถทำงานร่วมกับคนที่มาจากภูมิหลังที่แตกต่างกัน

รัตนา ศรีวงษ์ (2562) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมอยู่ที่ “การเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกันได้ในสังคมที่มีความหลากหลาย” โดยส่งเสริมทัศนคติที่เปิดกว้างและการเคารพในความแตกต่าง เน้นการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนในการมีส่วนร่วมในสังคมที่หลากหลายอย่างสงบสุข

ณัฐพร วัฒนานุรักษ์ (2561) ได้กล่าวว่า การจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม มีความสำคัญต่อการ “สร้างสังคมที่เป็นธรรมและเท่าเทียม” โดยเฉพาะในการให้โอกาสการศึกษาและการพัฒนาตนเองให้กับกลุ่มชนที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ ดร.ณัฐพร ให้ความสำคัญกับการสร้างความเท่าเทียมและความเป็นธรรมในสังคมผ่านการศึกษา

วิไลลักษณ์ สอนสมบัติ (2560) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม คือ “การสร้างเสริมทักษะชีวิตที่สำคัญให้กับผู้เรียน” เช่น ทักษะการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมการทำงานร่วมกันในทีมที่มีความหลากหลาย และการคิดเชิงวิพากษ์ การเน้นทักษะชีวิตและการเตรียมความพร้อมสำหรับการใช้ชีวิตในสังคมที่หลากหลายทางวัฒนธรรม

สมชาย ศรีสุข (2559) ได้กล่าวว่า การจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม มีความสำคัญเนื่องจากเป็น “เครื่องมือที่ช่วยส่งเสริมความเข้าใจและการยอมรับในความหลากหลายทางวัฒนธรรม” และช่วยลดปัญหาความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นจากความแตกต่างทางวัฒนธรรม ดร.สมชาย เน้นว่า การศึกษาในแนวทางนี้สามารถเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างความเข้าใจร่วมกันและลดความขัดแย้งทางสังคม

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม คือ การสร้างระบบการศึกษาที่ตอบสนองต่อความหลากหลายทางภาษา ขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อ ศาสนา และวิถีชีวิตต่าง ๆ ในสังคม โดยมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อส่งเสริมความเท่าเทียมในการศึกษา ลดอคติและความไม่เท่าเทียมทางสังคม เสริมสร้างความเข้าใจและการยอมรับในความหลากหลาย สร้างสังคมที่ยุติธรรมและเปิดกว้าง

เป้าหมายและแนวทางในการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม

นันทพร สุขเกษม (2567) ได้กล่าวว่า เป้าหมายของการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม คือ “การเสริมสร้างความสามารถในการทำงานร่วมกันและการเข้าใจในความแตกต่าง” แนวทางการศึกษามีการส่งเสริมการเรียนรู้จากประสบการณ์และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นใน

ชุมชน เน้นการเสริมสร้างความสามารถในการทำงานร่วมกันและการเข้าใจในความแตกต่างผ่านการเรียนรู้จากประสบการณ์

ชัยวัฒน์ ธรรมจิตต์ (2566) ได้กล่าวว่า เป้าหมายในการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมคือ “การเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนในการเผชิญกับความท้าทายในโลกที่เชื่อมโยงกัน” แนวทางการศึกษาควรเน้นการสอนที่บูรณาการทักษะที่จำเป็นสำหรับการสื่อสารและการทำงานในสังคมโลก การเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนสำหรับการเผชิญกับความท้าทายในโลกที่เชื่อมโยงกันผ่านการสอนที่บูรณาการทักษะที่จำเป็น

กาญจนา ธรรมชาติ (2564) ได้กล่าวว่า เป้าหมายของการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม คือ “การสร้างความเป็นมนุษย์ที่มีคุณธรรมและยุติธรรม” แนวทางการจัดการศึกษาคือ การบูรณาการหลักสูตรที่เน้นความเข้าใจและการยอมรับในความแตกต่างทางวัฒนธรรมและคุณธรรมที่หลากหลาย เน้นการสร้างความเป็นมนุษย์ที่มีคุณธรรมและยุติธรรมผ่านการบูรณาการหลักสูตรที่เน้นความหลากหลายทางวัฒนธรรม

บุญยงค์ พรหมอินทร์ (2563) ได้กล่าวว่า เป้าหมายของการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม คือ “การพัฒนาภาวะผู้นำที่ยอมรับและเคารพความหลากหลาย” แนวทางในการจัดการศึกษาควรใช้วิธีการสอนที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการคิดเชิงวิพากษ์ในเรื่องของความหลากหลายทางวัฒนธรรม เน้นการพัฒนาภาวะผู้นำที่มีทัศนคติที่ยอมรับและเคารพความหลากหลาย รวมถึงการส่งเสริมการคิดเชิงวิพากษ์

รัตนา ศรีวงษ์ (2562) ได้กล่าวว่า เป้าหมายในการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม คือ “การเตรียมผู้เรียนให้สามารถทำงานและอยู่ร่วมกันได้ในสังคมที่มีความหลากหลาย” โดยแนวทางในการจัดการศึกษาคือการใช้วิธีการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันและการมีส่วนร่วมของนักเรียนทุกคน การเตรียมผู้เรียนให้สามารถทำงานและอยู่ร่วมกันได้ในสังคมที่มีความหลากหลายผ่านการเรียนรู้ร่วมกัน

ณัฐพร วัฒนานุรักษ์ (2561) ได้กล่าวว่า เป้าหมายของการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม คือ “การส่งเสริมความเท่าเทียมและการยอมรับในความแตกต่าง” โดยแนวทางการศึกษาควรมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาหลักสูตรและสื่อการสอนที่หลากหลายเพื่อให้สอดคล้องกับภูมิหลังทางวัฒนธรรมของผู้เรียน เน้นการส่งเสริมความเท่าเทียมและการยอมรับในความแตกต่างผ่านการพัฒนาหลักสูตรและสื่อการสอนที่หลากหลาย

วิไลลักษณ์ สวนสมบัติ (2560) ได้กล่าวว่า เป้าหมายหลักของการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม คือ “การพัฒนาทักษะการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมและการสร้างทัศนคติที่เปิดกว้าง” โดยแนวทางการจัดการศึกษาควรมีการฝึกอบรมครูและบุคลากรเพื่อให้มีความเข้าใจในหลักการพหุ

วัฒนธรรมและสามารถประยุกต์ใช้ในการสอน การเน้นที่การพัฒนาทักษะการสื่อสารและทัศนคติที่เปิดกว้าง รวมถึงการฝึกอบรมครูให้สามารถสนับสนุนการเรียนรู้แบบพหุวัฒนธรรม

สมชาย ศรีสุข (2559) ได้กล่าวว่า เป้าหมายของการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม คือ “การสร้างความเข้าใจและการยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมในหมู่ผู้เรียน” และแนวทางในการจัดการศึกษาเน้นไปที่การบูรณาการความหลากหลายทางวัฒนธรรมในหลักสูตรการเรียนการสอน ดร.สมชายเน้นการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการยอมรับและความเข้าใจในความหลากหลายทางวัฒนธรรมผ่านการบูรณาการในหลักสูตร

สรุปได้ว่า เป้าหมายของการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม คือ การสร้างความเข้าใจและยอมรับในความหลากหลายทางวัฒนธรรมในหมู่ผู้เรียน โดยจัดการศึกษาที่เน้นไปที่การบูรณาการความหลากหลายทางวัฒนธรรมในหลักสูตรการเรียนการสอน การสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมความเท่าเทียม มีทัศนคติที่เปิดกว้าง และลดอคติ

การพัฒนาการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม

นันทพร สุขเกษม (2567) ได้กล่าวว่า การพัฒนาการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมควรมุ่งเน้นที่ “การเสริมสร้างทัศนคติที่เปิดกว้างและเคารพความแตกต่าง” ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้ร่วมกันในชุมชนที่มีความหลากหลาย เน้นการเสริมสร้างทัศนคติที่เปิดกว้างและเคารพความแตกต่างผ่านกิจกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วม

ชัยวัฒน์ ธรรมจิตต์ (2566) ได้กล่าวว่า การพัฒนาการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมคือ “การเตรียมผู้เรียนให้พร้อมสำหรับการทำงานในสังคมที่หลากหลายและเชื่อมโยงกันทั่วโลก” ผ่านการส่งเสริมทักษะการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมและการคิดเชิงวิเคราะห์ การเตรียมผู้เรียนให้พร้อมสำหรับการทำงานในสังคมที่หลากหลายผ่านการพัฒนาทักษะที่จำเป็น

กาญจนา ธรรมชาติ (2564) ได้กล่าวว่า การพัฒนาการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมคือ “การพัฒนาหลักสูตรที่เน้นการสร้างสังคมที่เป็นธรรมและเท่าเทียม” โดยบูรณาการความรู้เกี่ยวกับสิทธิและความยุติธรรมทางสังคมเข้าไปในหลักสูตร เน้นการพัฒนาหลักสูตรที่ส่งเสริมความเป็นธรรมและความเท่าเทียมในสังคม

บุญยงค์ พรหมอินทร์ (2563) ได้กล่าวว่า การพัฒนาการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมควร “เน้นการใช้สื่อการสอนและเทคโนโลยีที่สนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม” เพื่อให้ให้นักเรียนมีประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายและเข้าใจความแตกต่าง การใช้สื่อการสอนและเทคโนโลยีในการสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม

รัตนา ศรีวงศ์ (2562) ได้กล่าวว่า การพัฒนาการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม คือ “การสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ชุมชน และครอบครัว” เพื่อส่งเสริมการยอมรับและความ

เข้าใจในความหลากหลายทางวัฒนธรรมในทุกภาคส่วนของการศึกษา การสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ชุมชน และครอบครัวเพื่อเสริมสร้างการยอมรับในความหลากหลายทางวัฒนธรรม

ณัฐพร วัฒนานรักษ์ (2561) ได้กล่าวว่า การพัฒนาการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมควรมุ่งเน้นไปที่ “การสร้างนโยบายการศึกษาและแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม” เพื่อให้โรงเรียนสามารถรองรับและสนับสนุนนักเรียนจากหลากหลายภูมิหลังได้ การพัฒนานโยบายการศึกษาที่สอดคล้องกับความหลากหลายทางวัฒนธรรมเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ครอบคลุม

วิไลลักษณ์ สอนสมบัติ (2560) ได้กล่าวว่า การพัฒนาการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมควร “เน้นที่การพัฒนาความสามารถของครูในการจัดการเรียนการสอนที่มีความหลากหลาย” โดยการฝึกอบรมครูให้มีความรู้และทักษะในการสอนที่ยอมรับและส่งเสริมความหลากหลายทางวัฒนธรรม การเน้นการพัฒนาความสามารถของครูและการเตรียมครูให้พร้อมสำหรับการสอนที่ครอบคลุมความหลากหลายทางวัฒนธรรม

สมชาย ศรีสุข (2559) ได้กล่าวว่า การพัฒนาการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมคือ “การปรับปรุงและบูรณาการหลักสูตรให้รวมถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม” ซึ่งประกอบด้วย การสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมต่าง ๆ ลงในบทเรียนและการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ยอมรับความหลากหลาย ดร.สมชาย เน้นการบูรณาการหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมที่หลากหลายและพัฒนาทัศนคติที่ยอมรับความแตกต่าง

สรุปได้ว่า การพัฒนาการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม คือ มีกระบวนการที่ต้องการความร่วมมือจากผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และชุมชน ในการสร้างระบบการศึกษาที่ให้ความสำคัญกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม เน้นส่งเสริมความเท่าเทียมทั้งในด้านเนื้อหาการเรียนการสอน การยอมรับความหลากหลาย การลดอคติและสร้างทัศนคติที่ดี การพัฒนาโครงสร้างของสถานศึกษา การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา และการมีส่วนร่วมของชุมชน

ทฤษฎีการศึกษาพหุวัฒนธรรม (Multicultural Education Theory) ของ James A. Banks (2010)

ทฤษฎีการศึกษาพหุวัฒนธรรม (Multicultural Education Theory) ของ Banks เป็นหนึ่งในทฤษฎีที่สำคัญและทรงอิทธิพลในการศึกษาพหุวัฒนธรรม (Multicultural Education) โดยทฤษฎีนี้มุ่งเน้นการสร้างระบบการศึกษาและสังคมที่เท่าเทียม และยอมรับในความหลากหลายทางวัฒนธรรม ธรรมชาติของทฤษฎีนี้มีองค์ประกอบหลายด้าน ซึ่ง Banks ได้พัฒนาและขยายความ

เพื่อให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการศึกษาทั่วโลก โดยเฉพาะในประเทศที่มีสังคมหลายวัฒนธรรม เช่น สหรัฐอเมริกา

สาระสำคัญและที่มาของการศึกษาพหุวัฒนธรรม ตามทฤษฎีการศึกษาพหุวัฒนธรรม (Multicultural Education Theory) ของ James A. Banks (2010)

สาระสำคัญและที่มาของการศึกษาพหุวัฒนธรรม (Multicultural Education Theory) ตามทฤษฎีของ Banks (2010) มีเนื้อหาที่มุ่งเน้นให้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการสร้างความเท่าเทียม และความยุติธรรมในสังคมที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติ วัฒนธรรม และชาติพันธุ์ ทฤษฎีของ Banks มีรากฐานจากการศึกษาสังคมอเมริกันซึ่งมีประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกปฏิบัติและการกีดกันกลุ่มคนที่มีพื้นฐานทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน

Banks (2010) ได้กล่าวถึงที่มาของทฤษฎีการศึกษาพหุวัฒนธรรม (Multicultural Education Theory) โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้านไว้ดังนี้

ด้านการเติบโตของประชากรหลากหลายทางวัฒนธรรม

ทฤษฎีนี้เกิดขึ้นเพื่อตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงในสังคมที่มีการเติบโตของประชากรหลากหลายทางชาติพันธุ์ โดยเฉพาะในสหรัฐอเมริกา ซึ่งประชากรชนกลุ่มน้อยมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ระบบการศึกษาต้องปรับตัวเพื่อรองรับความหลากหลายนี้

ด้านการเลือกปฏิบัติและความไม่เท่าเทียมในระบบการศึกษา

ทฤษฎีนี้เกิดขึ้นจากการมองเห็นว่าระบบการศึกษาแบบเดิมไม่ได้คำนึงถึงประสบการณ์ และมุมมองของกลุ่มชาติพันธุ์ที่แตกต่างกัน ทำให้ผู้เรียนจากชนกลุ่มน้อยประสบกับความไม่เท่าเทียมในการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา

ด้านการขับเคลื่อนเพื่อความยุติธรรมทางสังคม (Social Justice Movement)

โดย James A. Banks ได้นำเอาหลักการและแนวคิดเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนและความยุติธรรมทางสังคมมาใช้ในการพัฒนาทฤษฎี โดยเขาเชื่อว่าการศึกษาคควรเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมความยุติธรรมทางสังคม และช่วยลดช่องว่างทางเชื้อชาติ วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ

สรุปได้ว่า ทฤษฎีการศึกษาพหุวัฒนธรรม (Multicultural Education Theory) ของ James A. Banks (2010) มีเป้าหมายหลักในการสร้างสังคมที่เท่าเทียม ยุติธรรม และยอมรับในความหลากหลายทางวัฒนธรรม โดยการใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญ ผู้เรียนไม่เพียงแต่จะได้รับความรู้เชิงวิชาการ แต่ยังได้รับการฝึกฝนทักษะในการคิดวิพากษ์เกี่ยวกับสังคมและความเป็นธรรม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเติบโตเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบในสังคมหลายวัฒนธรรม

ปัจจัยในการกำหนดการศึกษาพหุวัฒนธรรมตามทฤษฎี (Multicultural Education Theory) ของ James A. Banks

Banks, (2010). Multicultural Education Theory: Issues and James A. Banks, (2010). Multicultural Education Theory: Issues and Perspectives (United States of America, John Wiley & Sons, 1989, น. 6) ได้กล่าวว่า ปัจจัยในการกำหนดการศึกษาพหุวัฒนธรรมตามทฤษฎี (Multicultural Education Theory) ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับและการสร้างสังคมที่หลากหลายทางวัฒนธรรม ปัจจัยเหล่านี้ช่วยในการออกแบบและสร้างกรอบแนวคิดพหุวัฒนธรรมในสังคม การศึกษา และนโยบายสาธารณะ โดยปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการกำหนดพหุวัฒนธรรม ได้แก่

ความหลากหลายทางเชื้อชาติและชาติพันธุ์ (Ethnic and Racial Diversity)

สังคมที่มีประชากรจากหลากหลายเชื้อชาติและชาติพันธุ์ย่อมมีความหลากหลายทางวัฒนธรรม การยอมรับและการเคารพในความแตกต่างเหล่านี้เป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างสังคมพหุวัฒนธรรม

ภาษา (Language)

การมีหลากหลายภาษาในสังคมเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญของพหุวัฒนธรรม นโยบายที่สนับสนุนการใช้ภาษาแม่ควบคู่กับภาษาอื่นเป็นการส่งเสริมความหลากหลายและป้องกันการกีดกันทางภาษา

ศาสนาและความเชื่อ (Religion and Belief Systems)

ความแตกต่างทางศาสนาและความเชื่อมีบทบาทสำคัญในการสร้างความหลากหลาย การยอมรับและเคารพในศาสนาและความเชื่อของแต่ละกลุ่มเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสร้างสังคมที่มีความเป็นพหุวัฒนธรรม

การย้ายถิ่นฐาน (Immigration)

การอพยพและการย้ายถิ่นฐานของประชากรนำมาซึ่งการผสมผสานของวัฒนธรรม นโยบายของรัฐในการยอมรับผู้อพยพและการผสมผสานทางวัฒนธรรมจะส่งผลโดยตรงต่อระดับของพหุวัฒนธรรมในสังคม

นโยบายของรัฐ (Government Policies)

การสนับสนุนหรือกีดกันพหุวัฒนธรรมของรัฐบาลมีผลต่อการกำหนดและบังคับใช้พหุวัฒนธรรมในระดับสังคม นโยบายที่ส่งเสริมความหลากหลายทางวัฒนธรรม เช่น การให้สิทธิทางสังคมและการเมืองเท่าเทียมกันแก่ชนกลุ่มน้อย จะทำให้พหุวัฒนธรรมเกิดขึ้นได้อย่างเป็นรูปธรรม

การศึกษา (Education)

การศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความตระหนักรู้และการส่งเสริมพัฒนาวัฒนธรรมในสังคม การสอนที่รวมถึงเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่หลากหลาย และการส่งเสริมการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม ช่วยสร้างความเข้าใจและยอมรับความแตกต่าง

เศรษฐกิจและการจ้างงาน (Economy and Employment)

การที่กลุ่มคนจากวัฒนธรรมต่าง ๆ สามารถเข้าถึงโอกาสในการทำงานและมีส่วนร่วมในระบบเศรษฐกิจได้อย่างเท่าเทียม ส่งผลให้เกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรมและลดช่องว่างทางสังคม

การยอมรับทางสังคมและทัศนคติ (Social Acceptance and Attitudes)

ทัศนคติของคนในสังคมเกี่ยวกับความแตกต่างทางวัฒนธรรมเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดพัฒนาวัฒนธรรม หากคนในสังคมมีทัศนคติที่เปิดกว้าง ยอมรับ และเคารพในความแตกต่าง ก็จะช่วยให้พัฒนาวัฒนธรรมเกิดขึ้นได้อย่างราบรื่น

สิทธิมนุษยชนและความยุติธรรมทางสังคม (Human Rights and Social Justice)

การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและความยุติธรรมทางสังคมเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างพัฒนาวัฒนธรรม หากสังคมยอมรับและปฏิบัติต่อทุกคนอย่างเท่าเทียมโดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ศาสนา หรือวัฒนธรรม จะเป็นการสนับสนุนความเป็นพัฒนาวัฒนธรรม

สื่อและการสื่อสาร (Media and Communication)

สื่อมีบทบาทสำคัญในการสะท้อนและส่งเสริมวัฒนธรรมต่าง ๆ ในสังคม สื่อที่เปิดกว้างและมีการนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม ช่วยสร้างการยอมรับและส่งเสริมความเข้าใจในความแตกต่าง

สรุปได้ว่า ปัจจัยสำคัญในการกำหนดทฤษฎีพัฒนาวัฒนธรรมของ James A. Banks ประกอบด้วยหลายด้าน ทั้งในแง่ของเชื้อชาติ ภาษา ศาสนา นโยบายของรัฐ การศึกษา ทัศนคติของสังคม รวมถึงสื่อและเศรษฐกิจ การจัดการปัจจัยเหล่านี้อย่างเหมาะสมจะช่วยให้สังคมพัฒนาวัฒนธรรมสามารถพัฒนาไปอย่างยั่งยืนและสร้างความสมดุลในความแตกต่าง

กรอบในการศึกษาพัฒนาวัฒนธรรมของ James A. Banks (2010) มี 5 องค์ประกอบหลัก (Multicultural Framework)

กรอบในการศึกษาพัฒนาวัฒนธรรม (Multiculturalism) ตามแนวคิดของ James A. Banks, (2010) มุ่งเน้นการพัฒนาการศึกษาและสังคมที่ยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมและสร้างความเท่าเทียมในการเข้าถึงทรัพยากรและโอกาสต่าง ๆ Banks ได้พัฒนากรอบการศึกษาพัฒนาวัฒนธรรมโดยมีจุดประสงค์เพื่อทำให้การศึกษาตอบสนองต่อความหลากหลายทางวัฒนธรรมและ

สร้างสังคมที่มีความยุติธรรม โดยเขาได้เสนอองค์ประกอบหลัก 5 ด้านในการพัฒนาหุ้วัฒนธรรม ดังนี้

ด้านการบูรณาการเนื้อหา (Content Integration)

James A. Banks เน้นให้ครูบูรณาการเนื้อหาที่หลากหลายจากวัฒนธรรมและกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ เข้ามาในหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับประสบการณ์และมุมมองที่หลากหลาย สิ่งนี้ทำให้การศึกษาไม่เพียงแต่มุ่งเน้นไปที่กลุ่มวัฒนธรรมหลัก แต่ยังให้ความสำคัญกับกลุ่มชนกลุ่มน้อยด้วย

สรุปได้ว่า ด้านการบูรณาการเนื้อหา (Content Integration) หมายถึง การผสมผสาน ข้อมูล ความรู้ และประสบการณ์ทางวัฒนธรรมที่หลากหลายเข้าไปในเนื้อหาการเรียนการสอน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในความแตกต่างทางวัฒนธรรมและชาติพันธุ์ เนื้อหาที่ครอบคลุม วัฒนธรรมหลากหลาย เช่น ประวัติศาสตร์ วรรณกรรม และศิลปะของชนกลุ่มน้อย จะถูกนำมาปรับใช้ เพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นความสำคัญของวัฒนธรรมที่หลากหลายและลดอคติทางสังคม การบูรณาการนี้ ช่วยสร้างทัศนคติที่ยอมรับความหลากหลายและกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจปัญหาสังคมจาก มุมมองที่กว้างขึ้นมากกว่ามุมมองเดียวจากวัฒนธรรมของตนเอง

ด้านการลดอคติ (Prejudice Reduction)

การส่งเสริมกิจกรรมและสื่อการสอนที่ช่วยลดทัศนคติเชิงลบและอคติต่อกลุ่มชาติพันธุ์หรือ กลุ่มวัฒนธรรมอื่น ๆ Banks เน้นว่าการลดอคติเป็นขั้นตอนสำคัญในการสร้างสังคมที่มีความเท่าเทียม และพหุวัฒนธรรม

สรุปได้ว่า ด้านการลดอคติ (Prejudice Reduction) หมายถึง กระบวนการทางการศึกษา และการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนทัศนคติและความเชื่อของผู้เรียนเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ วัฒนธรรม และเชื้อชาติที่แตกต่าง โดยมีจุดประสงค์เพื่อลดการเหมารวมและการเลือกปฏิบัติ อคติมัก เกิดจากการขาดความเข้าใจในวัฒนธรรมอื่น ๆ ซึ่งการลดอคติจะเน้นการสร้างความรู้และ การยอมรับความหลากหลาย ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พิจารณาและปรับ มุมมองที่มีต่อกลุ่มวัฒนธรรมที่แตกต่าง การศึกษาแนวนี้จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาเป็นบุคคลที่มีความ เคารพต่อความหลากหลาย และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีพื้นฐานทางวัฒนธรรมที่หลากหลายได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านความเสมอภาคในการสอน (Equity Pedagogy)

การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่ตอบสนองและคำนึงถึงความหลากหลายทางด้าน ชาติพันธุ์, วัฒนธรรม, และพื้นฐานทางสังคม-เศรษฐกิจของนักเรียน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ทุกคนได้รับ

โอกาสในการเรียนรู้ที่เท่าเทียมกัน การใช้แนวทางนี้จะช่วยลดช่องว่างทางการศึกษาและส่งเสริมการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนทุกคน ไม่ว่าจะมาจากภูมิหลังที่แตกต่างกัน

การสอนที่มีความเสมอภาคจะรวมถึงการใช้สื่อการเรียนการสอนที่สะท้อนถึงความหลากหลายทางชาติพันธุ์และวัฒนธรรม การปรับเปลี่ยนวิธีการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนที่แตกต่างกัน และการส่งเสริมสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ทุกคนรู้สึกมีคุณค่าและได้รับการสนับสนุนในการเรียนรู้

ในหลักการของ Equity Pedagogy การให้ความสำคัญกับนักเรียนทุกคนในฐานะบุคคลที่มีศักยภาพในการเรียนรู้จะช่วยให้สามารถลดความเหลื่อมล้ำในผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนสามารถประสบความสำเร็จได้อย่างเต็มที่

การสอนที่ยืดหยุ่นและการประเมินผลที่คำนึงถึงความแตกต่าง โดยครูผู้สอนต้องปรับเนื้อหาวิธีการสอน และสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนจากทุกพื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรม ส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคนมีโอกาสประสบความสำเร็จและพัฒนาศักยภาพของตนได้อย่างเต็มที่

สรุปได้ว่า ด้านความเสมอภาคในการสอน (Equity Pedagogy) หมายถึง การปรับเปลี่ยนวิธีการสอนเพื่อให้ผู้เรียนจากกลุ่มชาติพันธุ์และวัฒนธรรมที่หลากหลายสามารถเข้าถึงการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรม ภาษา และวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อสร้างโอกาสในการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน การสอนแบบเสมอภาคนี้เน้นการใช้กลยุทธ์ที่ยืดหยุ่นและการประเมินผลที่คำนึงถึงความแตกต่าง โดยครูผู้สอนต้องปรับเนื้อหา วิธีการสอน และสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนจากทุกพื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรม ส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคนมีโอกาสประสบความสำเร็จและพัฒนาศักยภาพของตนได้อย่างเต็มที่

ด้านการเสริมสร้างพลังอำนาจของวัฒนธรรมโรงเรียนและโครงสร้างทางสังคม (Empowering School Culture and Social Structure)

การสร้างวัฒนธรรมโรงเรียนและโครงสร้างทางสังคมที่ยอมรับและสนับสนุนความหลากหลาย โดยให้ความสำคัญกับการทำให้ทุกกลุ่มในโรงเรียนรู้สึกมีคุณค่าและได้รับการยอมรับอย่างเท่าเทียมซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่นและความร่วมมือในชุมชน

สรุปได้ว่า ด้านการเสริมสร้างพลังอำนาจของวัฒนธรรมโรงเรียน (Empowering School Culture and Social Structure) หมายถึง การสร้างสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งเสริมความเท่าเทียมและยอมรับในความหลากหลายทางวัฒนธรรม โดยการปรับโครงสร้างและวัฒนธรรมของโรงเรียนให้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนจากกลุ่มวัฒนธรรมต่าง ๆ อย่างเท่าเทียม การจัดกิจกรรม การออกแบบนโยบาย การปฏิบัติต่อครูผู้สอนและผู้เรียน ต้องไม่เกิดการเลือกปฏิบัติ และต้องส่งเสริมการ

อยู่ร่วมกันอย่างเคารพในความแตกต่าง โรงเรียนควรเป็นพื้นที่ที่ผู้เรียนทุกคนรู้สึกว่ามีส่วนร่วมและได้รับการยอมรับในฐานะบุคคลจากวัฒนธรรมที่แตกต่าง การเสริมสร้างพลังนี้จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถแสดงออกและพัฒนาตนเองในสังคมที่มีความหลากหลายได้อย่างมั่นใจและมีคุณภาพ

ด้านการรู้คิดหลากหลายมุมมอง (Knowledge Construction)

การเข้าใจว่าความรู้ไม่ได้เป็นสิ่งที่แน่นอนและเป็นกลาง แต่ถูกสร้างขึ้นจากมุมมองและบริบททางวัฒนธรรมที่ต่างกัน Banks สนับสนุนให้ผู้เรียนได้คิดวิพากษ์และเรียนรู้การวิเคราะห์ความรู้จากมุมมองหลายด้าน ทำให้พวกเขาเข้าใจความซับซ้อนของสังคม

สรุปได้ว่า ด้านการรู้คิดหลากหลายมุมมอง (Knowledge Construction) หมายถึง กระบวนการที่ครูผู้สอนช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจว่าความรู้ไม่ใช่สิ่งที่ถูกสร้างขึ้นจากมุมมองเพียงมุมมองเดียว แต่มีการสะท้อนจากหลากหลายมุมมองทางวัฒนธรรมและสังคม ความรู้ไม่ได้เป็นสิ่งที่แน่นอน แต่ได้รับอิทธิพลจากมุมมองทางสังคม การเมือง และวัฒนธรรมของผู้สร้างความรู้ การสอนในลักษณะนี้เน้นให้ผู้เรียนตั้งคำถามต่อความรู้ที่ได้รับ และตรวจสอบแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้เข้าใจถึงอิทธิพลของวัฒนธรรมที่มีต่อการสร้างความรู้ ครูผู้สอนจะสนับสนุนให้ผู้เรียนมองปัญหาและข้อมูลจากมุมมองที่หลากหลาย ซึ่งช่วยเสริมสร้างความสามารถในการคิดวิเคราะห์และทำความเข้าใจประเด็นสังคมอย่างรอบด้าน

ด้านการรู้คิดหลากหลายมุมมอง (Knowledge Construction)

การเข้าใจว่าความรู้ไม่ได้เป็นสิ่งที่แน่นอนและเป็นกลาง แต่ถูกสร้างขึ้นจากมุมมองและบริบททางวัฒนธรรมที่ต่างกัน Banks สนับสนุนให้ผู้เรียนได้คิดวิพากษ์และเรียนรู้การวิเคราะห์ความรู้จากมุมมองหลายด้าน ทำให้พวกเขาเข้าใจความซับซ้อนของสังคม

สรุปได้ว่า ด้านการรู้คิดหลากหลายมุมมอง (Knowledge Construction) หมายถึง กระบวนการที่ครูผู้สอนช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจว่าความรู้ไม่ใช่สิ่งที่ถูกสร้างขึ้นจากมุมมองเพียงมุมมองเดียว แต่มีการสะท้อนจากหลากหลายมุมมองทางวัฒนธรรมและสังคม ความรู้ไม่ได้เป็นสิ่งที่แน่นอน แต่ได้รับอิทธิพลจากมุมมองทางสังคม การเมือง และวัฒนธรรมของผู้สร้างความรู้ การสอนในลักษณะนี้เน้นให้ผู้เรียนตั้งคำถามต่อความรู้ที่ได้รับ และตรวจสอบแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้เข้าใจถึงอิทธิพลของวัฒนธรรมที่มีต่อการสร้างความรู้ ครูผู้สอนจะสนับสนุนให้ผู้เรียนมองปัญหาและข้อมูลจากมุมมองที่หลากหลาย ซึ่งช่วยเสริมสร้างความสามารถในการคิดวิเคราะห์และทำความเข้าใจประเด็นสังคมอย่างรอบด้าน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ

รุ่งนภา มาอุด (2561) ได้ทำงานวิจัยเรื่อง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาพหุวัฒนธรรมกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาเวียงพางคำ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติในปัจจุบันและที่พึงประสงค์และเพื่อศึกษาแนวทางการจัดการแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาพหุวัฒนธรรม กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาเวียงพางคำ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย เป็นหน่วยวิเคราะห์ ประชากรที่ใช้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูปฏิบัติการสอนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาเวียงพางคำ ปีการศึกษา 2560 จำนวน 8 โรงเรียน จำนวน 219 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาพหุวัฒนธรรม กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาเวียงพางคำ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการนำข้อมูลจากการรายงานมาพัฒนาและปรับปรุง รองลงมาคือ ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามประเมินผล ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการวางแผนบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาพหุวัฒนธรรม กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาเวียงพางคำ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการนำข้อมูลจากการรายงานมาพัฒนาและปรับปรุง รองลงมาคือ ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามประเมินผล ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการวางแผนบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาพหุวัฒนธรรม กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาเวียงพางคำ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการนำข้อมูลจากการรายงานมาพัฒนาและปรับปรุง รองลงมาคือ ด้านการนำแผนสู่การปฏิบัติ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดด้านการดำเนินงานจัดแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา 2) แนวทางการจัดการแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาพหุวัฒนธรรม กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาเวียงพางคำ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูปฏิบัติการสอนและบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาร่วมกันดำเนินงานตามขอบข่ายการจัดการแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นไปอย่างถูกต้องและเป็นระบบต่อเนื่อง สอดคล้องกับบริบทสถานศึกษาพหุวัฒนธรรมอย่างชัดเจน ควรมีการส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพให้กับครูปฏิบัติการสอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ มีทักษะ ทักษะคิดและเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาพหุวัฒนธรรมเพื่อทำหน้าที่ในการพัฒนา กิจกรรมหรือหลักสูตร ตลอดจนจัดสรรงบประมาณ อีกทั้งดูแลทรัพยากร อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก

สะดวกและสนับสนุนทรัพยากร ควรมีการประเมินผล สรุปและจัดทำรายงาน และจัดทำแผนใหม่ ซึ่งเป็นการเริ่มต้นวงจรของแผนต่อไป

วินส จันทะวงศ์ศรี และคณะ (2566) ได้ทำงานวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาตามแนวคิดของพหุวัฒนธรรมศึกษา การพัฒนาการจัดการศึกษาตามแนวคิดของพหุวัฒนธรรมเป็นการจัดการศึกษาเป็นบทความวิชาการเพื่อให้มีรูปแบบที่เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามศักยภาพในวัฒนธรรมของตนเองและผู้เรียนยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรม และเป็นพลเมืองที่มีความพร้อมในการทำงานและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่มีความหลากหลายวัฒนธรรมได้อย่างมีคุณภาพซึ่งเป็นเรื่องที่สถานศึกษาต้องหาวิธีการในการจัดการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์และตอบโจทย์ของสังคมอย่างแท้จริงพร้อมทั้งโจทย์ใหม่ของการศึกษาไทยเป็นการศึกษาที่ไม่มุ่งเน้นเพียงด้านวิชาการอย่างเดียวแต่จะเน้นทั้งวิชาชีวิต วิชาชีพ ต้องพร้อมเข้าสู่โลกของการทำงานที่มีวัฒนธรรมที่หลากหลายบทความนี้นำเสนอเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและแนวทางในการพัฒนาแนวคิดของพหุวัฒนธรรมศึกษา ประกอบด้วยความหมายความสำคัญ เป้าหมายและแนวทางในการปฏิบัติตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา การพัฒนาการจัดการศึกษาตามแนวคิดของพหุวัฒนธรรมศึกษา และแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนพหุวัฒนธรรมการพัฒนาการจัดการศึกษาตามแนวคิดของพหุวัฒนธรรมศึกษา และแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนพหุวัฒนธรรม

พิริยะ กรุณา (2561) ได้ทำงานวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาแบบพหุวัฒนธรรมในโรงเรียนสองศาสนา มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอแนวทางในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการศึกษาที่มีความแตกต่างกันระหว่าง ภาษา ศาสนา และวัฒนธรรมอย่างสิ้นเชิง จึงเป็นการยากที่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาจะเข้าใจอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะในโรงเรียนซึ่งเป็นหลักให้ความรู้แก่ผู้เรียนในการยอมรับความแตกต่างและการเปลี่ยนแปลง จึงถือเป็นบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาที่ต้องใช้หลักการบริหารที่มีประสิทธิภาพ มาใช้ในการบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วยภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรม การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา หลักสูตรและการเรียนการสอน และการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อให้ได้มาซึ่งการยอมรับในความหลากหลายของอัตลักษณ์ภาษา ศาสนา วัฒนธรรม และเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในชุมชน

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2557) ได้ทำงานวิจัยเรื่อง การจัดการศึกษาในสังคมพหุวัฒนธรรมสำหรับเด็กชนเผ่าโรงเรียนประถมศึกษา พื้นที่ชายขอบภาคเหนือ ผลการวิจัยพบว่าสภาพปัญหาการจัดการศึกษาในสังคมพหุวัฒนธรรมสำหรับเด็กชนเผ่าโรงเรียนประถมศึกษา พื้นที่ชายขอบภาคเหนืออยู่ในระดับน้อย มีปัจจัยที่เป็นปัญหาซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่นๆ ได้แก่ โรงเรียนจัดทำเว็บเพื่อจัด

สารสนเทศให้กับเด็กชนเผ่าและชุมชน โรงเรียนนำข้อเสนอแนะต่างๆไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามาประเมินติดตามผลการศึกษาโรงเรียนร่วมมือกับชุมชนจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อนำผลการวิจัยมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาให้สอดคล้องกับเด็กชนเผ่าโรงเรียนนำนโยบายสู่การปฏิบัติสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของชนเผ่า ส่วนแนวทางการจัดการศึกษานั้นโรงเรียนต้องร่วมมือกับชุมชนในการดำเนินการจัดกิจกรรมต่างๆให้ประสบความสำเร็จและเป็นประโยชน์แก่เด็กชนเผ่าในชุมชน การพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรมท้องถิ่นให้สามารถนำไปบูรณาการกับการเรียนการสอนได้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาสำหรับเด็กชนเผ่าให้มีโอกาสทางการศึกษาทัดเทียมกับนักเรียนที่อยู่ในชุมชนเมือง

สงวน อินทร์รักษ์ (2561) ได้ทำงานวิจัยเรื่อง การบริหารการศึกษาในชุมชนข้ามวัฒนธรรม ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารการศึกษาในชุมชนข้ามวัฒนธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และข้อมูลมีการกระจายตัวน้อยและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากจำนวน 4 ด้าน โดยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมของนักเรียน ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ด้านการมีส่วนร่วมของครูด้านการมีส่วนร่วมของโรงเรียน และพบว่าอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ตามลำดับ 2) ปัจจัยของการบริหารการศึกษาในชุมชนข้ามวัฒนธรรม พบว่า ประกอบด้วยปัจจัย 5 ด้าน 3) แนวทางการบริหารการศึกษาในชุมชนข้ามวัฒนธรรม พบว่า มีแนวทางดังนี้ 3.1) ส่งเสริมให้มีการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นหรือหลักสูตรวิชาชีพ 3.2) ส่งเสริมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้สอดคล้องตามสภาพขนบธรรมเนียม ประเพณีของตนเอง 3.3) ส่งเสริมการสร้างบรรยากาศภายในโรงเรียนให้เป็นสังคมที่น่าอยู่ ไม่มีอคติต่อกัน มีความเสมอภาค ความยุติธรรม การยอมรับซึ่งกันและกัน 3.4) ส่งเสริมการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างชุมชน ครู นักเรียน และ ผู้ปกครอง 3.5) ส่งเสริมการจัดรูปแบบการบริหารการศึกษาในชุมชนข้ามวัฒนธรรมแบบมีส่วนร่วม 3.6) ส่งเสริมการจัดให้มีกิจกรรมรักบ้านเกิด 3.7) ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการทางลูกเสือ 3.8) รัฐพึงตระหนักและจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมตามสภาพพื้นที่และความต้องการที่แท้จริง 3.9) รัฐพึงมีนโยบายการจัดการศึกษาในชุมชนข้ามวัฒนธรรมโดยคำนึงถึงความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา เผ่าพันธุ์ที่สอดคล้องกับสภาพทางสังคมของประชาคมอาเซียน 3.10) รัฐควรได้มีการอบรมครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความเข้าใจถึงความจำเป็นที่ประเทศไทยจะต้องปฏิบัติต่อนักเรียนตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ. 1989 ทั้งนี้เพื่อลดอคติหรือความรู้สึกที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อการจัดการศึกษาได้ 3.11) ส่งเสริมให้โรงเรียนได้เป็นสื่อกลางในการสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องการใช้หรือการปฏิบัติตามกฎหมายที่อาจส่งผลกระทบต่อการศึกษาของนักเรียนในอนาคต

ยศวดี คำทรัพย์ และคณะ (2562) ได้ทำงานวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม หอองค์ประกอบของการพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำและยกร่างรูปแบบ และทำการตรวจสอบความเป็นไปได้ของการพัฒนารูปแบบดำเนินการวิจัย ระยะ คือ 1) การศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามสภาพจริง โดยการวิเคราะห์เอกสารและศึกษาสำรวจ 2) พัฒนารูปแบบโดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) 3) ตรวจสอบความเป็นไปได้ของรูปแบบ โดยการสัมภาษณ์และสอบถามความเป็นไปได้ ผลการวิจัยพบว่า ระยะที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อค้นหาร่างคุณลักษณะของภาวะผู้นำ ระยะที่ 2 ใช้เครื่องมือในการประเมินความเหมาะสมและยืนยัน องค์ประกอบโดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) สามารถให้ผู้วิจัยยกร่างที่สำคัญ 7 องค์ประกอบ คือองค์ประกอบเชิงคุณลักษณะองค์ประกอบเชิงพฤติกรรม องค์ประกอบเชิงสถานการณ์ องค์ประกอบเชิงการเปลี่ยนแปลง องค์ประกอบเชิงวิชาการ องค์ประกอบเชิงปฏิรูป (ภาวะผู้นำของกระทรวงศึกษาธิการ) องค์ประกอบเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศ ระยะที่ 3 ค้นพบว่า องค์ประกอบมีความสำคัญในทุกด้านแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับว่าผู้บริหารอยู่ในสถานการณ์แบบไหน จึงจะนำเอาภาวะผู้นำรูปแบบต่างๆ มาประยุกต์ใช้ในการแก้ไขสถานการณ์ เมื่อต้องการที่จะพัฒนา ผู้บริหารจึงเป็นส่วนสำคัญร่วมกับการพัฒนาบรรยากาศและสังคมแบบพหุวัฒนธรรม ซึ่งเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาองค์กรให้ประสบความสำเร็จสูงสุด

อิสรา พิมศิริ และบุญช่วย ศิริเกษ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารในการนิเทศการศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการนิเทศการศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 2) เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการนิเทศการศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 324 คน ได้จากการสุ่มประชากรโดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random Sampling) อย่างมีสัดส่วนตามขนาดของสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ แบบสอบถามตรวจสอบรายการ (Checklist) แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า Rating Scale) 5 ระดับ ประกอบด้วยแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการนิเทศการศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน มี

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.983 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยโดยใช้สถิติที-เทส (t- test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) โดยใช้สถิติเอฟ-เทส (F-test) และการทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheft's test) ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทบทบาทของผู้บริหารในการนิเทศการศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 โดยภาพรวมและรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) การเปรียบเทียบบทบาทบทบาทของผู้บริหารในการนิเทศการศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการทำงานพบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่าโดยรวมและรายด้าน แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 00.05

สงวนชัย ไชยยา และคณะ (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการที่สอดคล้องกับวิถีชุมชนไทใหญ่ในจังหวัดเชียงใหม่ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบของการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการที่สอดคล้องกับวิถีชุมชนไทใหญ่และเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการ ที่สอดคล้องกับวิถีชุมชนไทใหญ่ในจังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักในการสัมภาษณ์คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้แทน ผู้ปกครอง ผู้แทนกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานผู้แทนชุมชนและผู้แทนศิษย์เก่าของโรงเรียนที่มีนักเรียนกลุ่มนักเรียนไทยใหญ่เข้ารับการศึกษาก่อนร้อยละ 70 ในจังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างปีการศึกษา 2556-2558 จำนวน 8 โรงเรียนกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิในการระดมสมอง คือ ผู้แทนกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานิเทศก์เจ้าของธุรกิจบริษัท/ร้านค้า และกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในการประชุมสนทนากลุ่ม คือ ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์มหาวิทยาลัย และผู้แทนองค์การยูนิเซฟแห่งประเทศไทย โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือการสัมภาษณ์ การระดมสมองและการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการศึกษาพบว่ารูปแบบการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการที่สอดคล้องกับวิถีชุมชนไทใหญ่ มีองค์ประกอบหลัก คือ ด้านการบูรณาการความรู้ให้สัมพันธ์กับวิถีชีวิต ด้านพฤติกรรม ด้านการบูรณาการเชิงวิธีการ ด้านการสอนทักษะอาชีพและภาวะผู้นำซึ่งมีบทบาทในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการที่สอดคล้องกับวิถีชุมชนไทใหญ่

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ

Banks (2010) ได้ทำคู่มือการวิจัยที่ครอบคลุมประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการศึกษาพหุวัฒนธรรมในหนังสือ "Handbook of Research on Multicultural Education" ฉบับปรับปรุง (2nd Edition) ซึ่งเป็นแหล่งอ้างอิงสำคัญสำหรับนักวิชาการและนักการศึกษา โดยคู่มือการวิจัย

ดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ในเรื่องของ กรอบแนวคิดและทฤษฎี (Conceptual and Theoretical Frameworks) การกำหนดความหมายและขอบเขตของการศึกษาพหุวัฒนธรรม ทฤษฎีเกี่ยวกับความยุติธรรมทางสังคมและการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างสังคมผ่านการศึกษาประวัติศาสตร์และพัฒนาการของการศึกษาพหุวัฒนธรรม (Historical and Social Contexts) การศึกษาพัฒนาการของการศึกษาพหุวัฒนธรรมในสหรัฐอเมริกาและทั่วโลก ผลกระทบของประวัติศาสตร์และบริบททางสังคมที่มีต่อแนวทางการศึกษาในปัจจุบัน นโยบายและโครงสร้างในระบบการศึกษา (Policy and Structural Issues) การวิจัยเกี่ยวกับนโยบายที่สนับสนุนหรือกีดกันความหลากหลายในโรงเรียน วิธีการสร้างระบบการศึกษา ที่ครอบคลุมความหลากหลายทางชาติพันธุ์ ภาษา และศาสนา บทบาทของผู้บริหารในส่งเสริมการศึกษาพหุวัฒนธรรม การสอนและการเรียนรู้ในห้องเรียน (Curriculum and Instruction) การพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความหลากหลายของนักเรียน วิธีการสอนที่เน้นความเท่าเทียม เช่น การเรียนการสอนแบบเชิงวิพากษ์ (Critical Pedagogy) การส่งเสริมความเข้าใจและการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียนที่มีนักเรียนจากหลายวัฒนธรรม การประเมินผลและความเท่าเทียม (Assessment and Equity) การวิจัยเกี่ยวกับวิธีการประเมินที่ยุติธรรมสำหรับนักเรียนจากวัฒนธรรมที่แตกต่างกันการวิจัยเกี่ยวกับช่องว่างความสำเร็จทางการศึกษาระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ การวิจัยและระเบียบวิธีวิจัย (Research Methodologies) แนวทางการวิจัยที่คำนึงถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม การวิจัยเชิงคุณภาพและปริมาณในบริบทพหุวัฒนธรรม จริยธรรมและความอ่อนไหวต่อวัฒนธรรมในการทำวิจัย การศึกษาในบริบทโลก (Global Perspectives) การศึกษาพหุวัฒนธรรมในบริบทระหว่างประเทศ การเปรียบเทียบบทบาทของการศึกษาพหุวัฒนธรรมในสังคมที่หลากหลายทางวัฒนธรรม เช่น สหรัฐอเมริกา แคนาดา ยุโรป และเอเชีย บทบาทของครูและผู้นำทางการศึกษา (Role of Teachers and Leaders) การเตรียมครูและผู้นำให้มีความพร้อมในการจัดการความหลากหลายในโรงเรียนและวิธีการสร้างทัศนคติที่ยอมรับและเข้าใจวัฒนธรรมอื่น

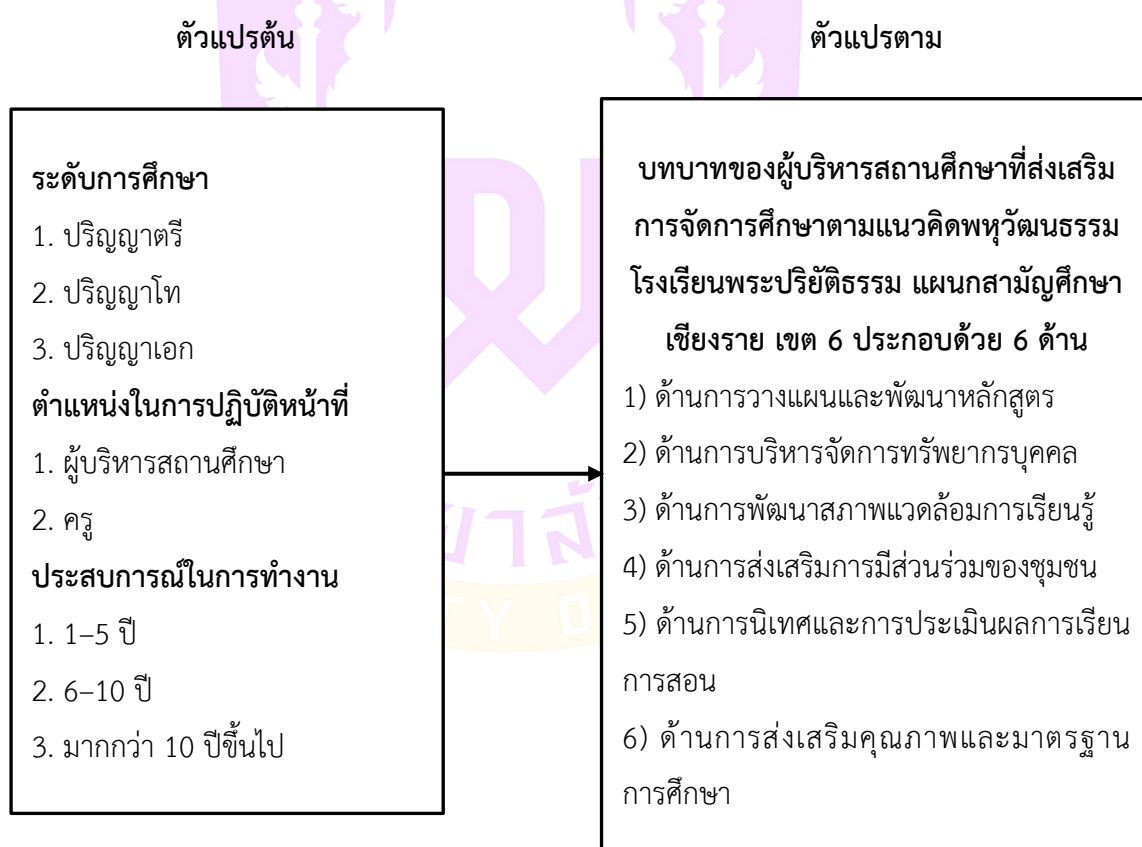
Gloria (2021) ได้ทำการวิจัยเรื่อง เรื่อง การศึกษาวัฒนธรรมความยุติธรรมทางสังคม และการศึกษาที่ตอบสนองต่อความหลากหลายทางวัฒนธรรม (Culturally Relevant Pedagogy) ซึ่งเป็นแนวทางการสอนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนทุกกลุ่มมีโอกาสเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ โดยเชื่อมโยงประสบการณ์ในชีวิตของนักเรียนเข้ากับกระบวนการเรียนการสอน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ผลงานวิจัยที่รวบรวมแนวคิดอันล้ำสมัยของ Gloria Ladson-Billingsเกี่ยวกับการสอนที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม (CRP) หลังจากเผชิญหน้ากับมุมมองที่ชาดุดลซ้ำแล้วซ้ำเล่าซึ่งถามว่า “เด็กพวกนั้นผิดตรงไหน” Ladson-Billings ตัดสินใจตั้งคำถามคำถามอื่น ซึ่งเป็นคำถามที่เปลี่ยนวิธีคิดของเราเกี่ยวกับการสอนและการเรียนรู้ไปอย่างสิ้นเชิง เมื่อสังเกตว่า “เด็กพวกนั้น” มักหมายถึง นักเรียนผิวดำ เธอจึงตั้งคำถามใหม่ว่า “อะไรคือสิ่งที่ถูกต้องกับนักเรียนผิวดำ และเกิดอะไรขึ้นในห้องเรียนที่ครู

ผู้ปกครอง และนักเรียนทำเป็นสิ่งที่ถูกต้อง” การรวบรวมผลงานที่ดีพิมพ์ของ Ladson-Billings เกี่ยวกับการสอนที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมนี้ จะตรวจสอบทฤษฎี วิธีการทำงานในสาขาวิชาเฉพาะ และบทบาทของทฤษฎีนี้ ในการศึกษาครู ส่วนสุดท้ายจะกล่าวถึงอนาคต รวมถึงความหมายของการผสมผสาน CRP เข้ากับองค์ประกอบของวัฒนธรรมเยาวชน เช่น ฮิปฮอป คอลเลกชันพิเศษนี้ สามารถใช้เป็นบทนำสู่ CRP และเป็นการมองย้อนกลับไปถึงแนวคิดที่พัฒนามาตามกาลเวลา ช่วยให้คนรุ่นใหม่มองเห็นความเป็นไปได้ที่มีอยู่ในการสอนและการเรียนรู้สำหรับนักเรียนทุกคน บทความเด่น ได้แก่ 1) สู่ทฤษฎีการสอนที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม 2) เหตุผลสำหรับการสอนที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม 3) ผลที่ตามมาของการรู้หนังสือ: กรณีของการสอนที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนอเมริกันเชื้อสายแอฟริกัน 4) ความสำเร็จที่ไม่เท่ากันของผลการเรียนทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนอเมริกันเชื้อสายแอฟริกัน 5) การสร้างแนวทางการศึกษาสังคมที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม 6) การต่อสู้เพื่อชีวิตของเรา: การเตรียมครูให้สอนนักเรียนอเมริกันเชื้อสายแอฟริกัน 7) การร่วมมือกันเป็นทีมของครูที่มีความหลากหลายทางการศึกษาส่งผลอย่างไรบ้าง 8) ไม่ใช่เพราะวัฒนธรรมแห่งความยากจน แต่เป็นเพราะความยากจนของวัฒนธรรม: ปัญหาของการศึกษาครู 9) การสอนที่มีความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม

Carlos & Massimiliano (2020) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พหุวัฒนธรรมในระบบโลก สรุปรูปแบบความยุติธรรมทางสังคมของการศึกษาข้ามวัฒนธรรม ที่เกี่ยวกับผลกระทบของโลกาภิวัตน์ต่อการศึกษา และวิธีที่การศึกษาสามารถช่วยเปลี่ยนแปลงความไม่เท่าเทียมในสังคม ได้พหุวัฒนธรรมปะทุขึ้นในเอเชียด้วยกระแสโลกาภิวัตน์ พหุวัฒนธรรมเป็นความท้าทายใหม่สำหรับเศรษฐกิจในเอเชีย การเมืองด้านวัฒนธรรม และสถาบันอุดมศึกษาในเอเชีย แม้ว่าจะมีการนำพหุวัฒนธรรมและการศึกษาพหุวัฒนธรรมมาใช้ในระดับหนึ่งตั้งแต่ต้นศตวรรษที่แล้วมาในสหรัฐอเมริกาและในยุโรป แต่พหุวัฒนธรรมและการศึกษาพหุวัฒนธรรมก็เป็นพื้นฐานในการสร้างแบบจำลองของประชาธิปไตยสากล และสิ่งที่เรียกว่า “การศึกษาพลเมืองโลก” โดยตั้งเป้าประสงค์ที่เป้าหมายใหญ่มากขึ้นของสหภาพยุโรป (EU) และสหรัฐอเมริกาในสาขานี้มาใช้ บทความนี้จะติดตามโครงสร้างทางทฤษฎีและการอภิปรายภายในพหุวัฒนธรรม บทความนี้ยังเน้นที่ประสบการณ์การเรียนรู้ข้ามพรมแดน ซึ่งแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนในการศึกษาเปรียบเทียบระดับนานาชาติ นอกจากนี้ บทความนี้ยังสำรวจถึงการเกิดขึ้นของวิกฤตการณ์ใด ๆ ในสาขาพหุวัฒนธรรมในสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป บทความที่ได้เรียนรู้จากการเปรียบเทียบประสบการณ์ของสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปอาจเป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและวัฒนธรรมของเอเชีย โดยมีแนวคิด การกระทำ และผลลัพธ์ของการสอนที่ตอบสนองทางวัฒนธรรม โดย Geneva Gay บทความนี้จะเริ่มต้นด้วยการอภิปรายโดยสรุปสั้น ๆ ว่าเหตุใดการสอนที่ตอบสนองทางวัฒนธรรมจึงเหมาะสมสำหรับการศึกษาแก่เด็กนักเรียนผิวสีในเมือง บทความนี้จะอธิบายคุณลักษณะหลักของการสอนที่ตอบสนองทางวัฒนธรรม บทความนี้จะตรวจสอบตัวอย่างโปรแกรม การ

ปฏิบัติ และผลลัพธ์ของการสอนที่ตอบสนองทางวัฒนธรรมบางส่วน เงื่อนไขทางการศึกษาของนักเรียนผิวสีที่เรียนไม่จบชั้นประถมศึกษาเป็นแรงผลักดันในการเริ่มต้นการสอนที่ตอบสนองทางวัฒนธรรม และยังคงเป็นแรงผลักดันต่อไป เปอร์เซนต์ของครูที่เป็นชนกลุ่มน้อยในโรงเรียนในเมืองมีแนวโน้มที่จะมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับเปอร์เซนต์ของนักเรียนที่เป็นชนกลุ่มน้อย การสอนที่ตอบสนองทางวัฒนธรรมเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่สำหรับการศึกษาแก่เด็กนักเรียนที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ วัฒนธรรม และเชื้อชาติ แนวทางแบบดั้งเดิมอ้างว่ามีพื้นฐานอยู่บนสมมติฐานที่ว่าความแตกต่างทางเชื้อชาติและวัฒนธรรมนั้นไม่มีนัยสำคัญและไม่มีบทบาทในการออกแบบและส่งเสริมการศึกษาที่มีคุณภาพกำลังเผชิญกับพหุวัฒนธรรมในฐานะพลังใหม่ในระบบโลก ไม่มีนัยสำคัญและไม่มีบทบาทในการออกแบบและส่งเสริมการศึกษาที่มีคุณภาพกำลังเผชิญกับพหุวัฒนธรรมในฐานะพลังใหม่ในระบบโลก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพุทธวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 ซึ่งผู้วิจัยนำเสนอวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 32 รูป/คน และครู จำนวน 184 รูป/คน รวม 216 รูป/คน สังกัด กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 (สำนักงานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6, 2567)

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากประชากร โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยใช้วิธีคำนวณตามสูตรของ Krejcie & Morgan (1970) โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 13 รูป/คน และครู จำนวน 125 รูป/คน รวม 138 รูป/คน สังกัด กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6

ตาราง 2 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6	ประชากร	ผู้บริหาร	ครู
โรงเรียนขนาดกลาง			
1. โรงเรียนพุทธวังศรัทธา	15	3	12
2. โรงเรียนโสภณจริยธรรมวิทยา	15	3	12

ตาราง 2 (ต่อ)

กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม	ประชากร	ผู้บริหาร	ครู
แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6			
โรงเรียนขนาดกลาง			
3. โรงเรียนอามาศวิทยวิทยา	13	2	11
รวม	43	8	35
โรงเรียนขนาดเล็ก			
1. โรงเรียนชยาภินันท์วิทยา	14	1	13
2. โรงเรียนเจดีย์หลวงวิทยา	12	1	11
3. โรงเรียนศรีทุ่งวิทยวิทยา	11	1	10
4. โรงเรียนวิเศษธรรมณี	4	1	3
5. โรงเรียนสันหนองบัววิทยา	9	2	7
6. โรงเรียนป่าตาลใต้	14	2	12
7. โรงเรียนไชยสถานวิทยา	11	1	10
8. โรงเรียนพุทธศาสตร์ศึกษา	7	1	6
9. โรงเรียนวัดแม่คำวิทยา	10	2	8
10. โรงเรียนบุญเรืองวิทยา	6	1	5
11. โรงเรียนเวียงชัยพิทย	12	2	10
12. โรงเรียนวัดฝางหมื่นวิทยา	12	1	11
13. โรงเรียนวัดแก่นเหนือวิทยา	9	1	8
14. โรงเรียนวัดหนองบัวพิทย	10	2	8
15. โรงเรียนเวียงแก่นวิทยา	4	-	4
16. โรงเรียนวัดป่าจ้าวปริยัติศึกษา	10	2	8
17. โรงเรียนวัดดงชัยพิทย	9	2	7
18. โรงเรียนวัดหมื่นพุทธวิทยา	9	1	8
รวม	173	24	149
รวมทั้งสิ้น	216	32	184

ที่มา: สำนักงานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 (2567)

ตาราง 3 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามขนาดโรงเรียนของสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6

ขนาดสถานศึกษา	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง	
	โรงเรียน	ผู้บริหาร	ครู	ผู้บริหาร	ครู
โรงเรียนขนาดกลาง	3	8	35	3	28
โรงเรียนขนาดเล็ก	18	24	149	10	107
	21	32	184	13	125
รวม		216		138	

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพุทธวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 แบบสอบถาม มี 1 ฉบับ โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ซึ่งรายละเอียดมีดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่อง ระดับการศึกษา ตำแหน่งในการปฏิบัติหน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพุทธวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 ประกอบไปด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล 3) ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ 4) ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน 5) ด้านการนิเทศและการประเมินผลการเรียนการสอน 6) ด้านการส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา แบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert, 1967 อ้างถึงใน กอบชัย ลิขิตขันธ์สกุล, 2565, น. 39) โดยมีการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพุทธวัฒนธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพุทธวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพุทธวัฒนธรรม อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิด
พหุวัฒนธรรม อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิด
พหุวัฒนธรรม อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ขั้นตอนการดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย มีดังนี้

การวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดย
ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษา
ตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ทั้งทฤษฎี เอกสาร ตำรา
แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อเป็นแนวทาง ในการสร้าง
แบบสอบถาม

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ เพื่อตรวจสอบความตรง
เชิงเนื้อหา โดยมีความถูกต้องของภาษาที่นำมาใช้และขอคำแนะนำ สำหรับการปรับปรุงและพัฒนา
ข้อคำถามต่อไป

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุง แก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ จำนวน 3 ท่าน
ประกอบด้วย

1) ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา และการวิจัย โดยมีคุณสมบัติเป็นอาจารย์
มหาวิทยาลัย สาขาการบริหารการศึกษา มีประสบการณ์ ในการปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีวุฒิ
การศึกษาปริญญาเอกขึ้นไป จำนวน 1 คน คือ ผศ.ดร.สันติ บุรณะชาติ ประธานหลักสูตรปรัชญา
ดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา และหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

2) ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษา โดยมีคุณสมบัติเป็นผู้บริหารสถานศึกษา
มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีวุฒิการศึกษาปริญญาโทขึ้นไป จำนวน 1 คน
คือ ดร.อัครเดช ยมภักดี ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

3) ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษา โดยมีคุณสมบัติเป็นผู้บริหารสถานศึกษา
มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีวุฒิการศึกษาปริญญาโทขึ้นไป จำนวน 1 รูป

คือ พระครูสุจิณวรคุณ (กมล สมานิต) ผู้อำนวยการ โรงเรียนโสภณจริยธรรมวิทยา ประธานกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6

เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อว่า มีความสอดคล้องหรือไม่ มีเกณฑ์ประเมิน ดังนี้

ให้คะแนนเท่ากับ +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องวัตถุประสงค์

ให้คะแนนเท่ากับ 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนนเท่ากับ -1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามยังไม่ถูกต้องไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ซึ่งข้อคำถามแต่ละข้อของแบบสอบถาม ได้รับการประเมินความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 ท่าน โดยมีค่า IOC เท่ากับ 0.67–1.00

5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณา

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับ กลุ่มที่มีความใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สถานศึกษา อำเภอเมืองพะเยา สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พะเยา เขต 6 จำนวน 30 รูป/คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.995

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ และมีความสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ดำเนินการขอหนังสือขอพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์จากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา เมื่อได้รับหนังสือผ่านการรับรองการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แล้ว ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ดังนี้

2. ผู้วิจัยขอหนังสือจากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อผู้บริหารสถานศึกษา และครูในกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6

3. ส่งแบบสอบถามด้วยช่องทางออนไลน์ (Google Form) พร้อมหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารสถานศึกษา และครู ในกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6

ทุกโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม จำนวน 138 ชุด และกำหนดขอรับคืนภายใน 45 วัน

4. ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามด้วยช่องทางออนไลน์ (Google Form) และประสานงานต่าง ๆ ผ่านโทรศัพท์ในการติดตามเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยได้รับการตอบกลับ ร้อยละร้อย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ ระดับการศึกษา ตำแหน่งในการปฏิบัติหน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงาน วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert, 1967 อ้างถึงใน กอบชัย ลิขิตสิริสกุล, 2565, น. 39) โดยใช้วัดรายด้าน และรายข้อด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำมาแปลผลด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลแบบเทียบกับเกณฑ์ โดยแปลตามเกณฑ์ต่อไปนี้

ระดับค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง ระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง ระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก

ระดับค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง ระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง ระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม อยู่ในระดับน้อย

ระดับค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง ระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย

เขต 6 โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการหาความตรงเชิงเนื้อหา ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence: IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาข้อคำถามสอดคล้อง ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67–1.00
2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพ หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)
3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน
 - 3.1 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 3.2 ค่าร้อยละ (Percentage)
 - 3.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
 - 3.4 การทดสอบค่า (t-test)
 - 3.5 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)
 - 3.6 การทดสอบค่าความแปรปรวน (F-test)
 - 3.7 การวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ Scheffe

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 2) เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 จำแนกตาม ระดับการศึกษา ตำแหน่งในการปฏิบัติหน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงาน จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 จำแนกตาม ระดับการศึกษา ตำแหน่งในการปฏิบัติหน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. อายุ		
1) ต่ำกว่า 30 ปี	29	21.01
2) 30-34 ปี	26	18.84
3) 35-39 ปี	27	19.57
4) 40-44 ปี	17	12.32
5) 45-49 ปี	24	17.39
6) 50 ปีขึ้นไป	15	10.87

ตาราง 4 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
รวม	138	100.00
2. ระดับการศึกษา		
1) ระดับปริญญาตรี	94	68.12
2) ระดับปริญญาโท	42	30.43
3) ระดับปริญญาเอก	2	1.45
รวม	138	100.00
3. ตำแหน่งในการปฏิบัติหน้าที่		
1) ผู้บริหารสถานศึกษา	20	14.49
2) ครู	118	85.51
รวม	138	100.00
4. ประสบการณ์ในการทำงาน		
1) 1-5 ปี	53	38.41
2) 6-10 ปี	36	26.09
3) มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป	49	35.51
รวม	138	100.00

จากตาราง 4 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่อายุ ต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 21.01 มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 68.12 มีตำแหน่งในการปฏิบัติหน้าที่ ครู คิดเป็นร้อยละ 85.51 และประสบการณ์ในการทำงาน 1 – 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.41

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6

การวิเคราะห์ระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 ประกอบ 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล 3) ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ 4) ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน 5) ด้านการนิเทศและการประเมินผลการเรียนการสอน 6) ด้านการส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 ภาพรวม

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม	n = 138		แปลผล	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร	3.74	0.51	มาก	1
2. ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล	3.68	0.53	มาก	3
3. ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้	3.68	0.52	มาก	2
4. ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน	3.63	0.54	มาก	5
5. ด้านการนิเทศและการประเมินผลการเรียนการสอน	3.63	0.51	มาก	4
6. ด้านการส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา	3.62	0.55	มาก	6
รวมเฉลี่ย	3.66	0.53	มาก	

จากตาราง 5 พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 ภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.51) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.52) ถัดมา คือ ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.53) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.55)

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 ด้านการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร

ด้านการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร	n = 138		แปลผล	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ผู้บริหารมีการผสมผสานหลักธรรมทางศาสนาและความรู้สมัยใหม่ในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	4.00	0.51	มาก	1

ตาราง 6 (ต่อ)

ด้านการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร	n = 138		แปลผล	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
2. ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมที่แตกต่าง	3.80	0.65	มาก	3
3. ผู้บริหารสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรที่คำนึงถึงความแตกต่างด้าน เชื้อชาติ ศาสนา และภาษาของผู้เรียน	3.77	0.65	มาก	4
4. ผู้บริหารจัดให้มีการประเมินและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบททางวัฒนธรรมของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.62	0.62	มาก	10
5. ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่พัฒนาทักษะการปรับตัวและการอยู่ร่วมกันของผู้เรียนที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม	3.81	0.60	มาก	2
6. ผู้บริหารสร้างความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านวัฒนธรรมที่หลากหลาย	3.69	0.67	มาก	7
7. ผู้บริหารจัดให้มีการพัฒนาครูในด้านการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองความหลากหลายทางวัฒนธรรม	3.75	0.62	มาก	5
8. ผู้บริหารกำหนดนโยบายที่ส่งเสริมความเท่าเทียมทางการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีภูมิหลังทางวัฒนธรรมที่แตกต่าง	3.70	0.68	มาก	6
9. ผู้บริหารจัดให้มีระบบการนิเทศ ติดตาม การจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม	3.67	0.64	มาก	8
10. ผู้บริหารสนับสนุนทรัพยากรในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้และเข้าใจความหลากหลายทางวัฒนธรรม	3.63	0.66	มาก	9
รวมเฉลี่ย	3.74	0.51	มาก	

จากตาราง 6 ผลการวิเคราะห์พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 ด้านการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.51) เมื่อ

พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีการผสมผสานหลักธรรมทางศาสนา และความรู้สมัยใหม่ในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.51) รองลงมาคือผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่พัฒนาทักษะการปรับตัวและการอยู่ร่วมกันของผู้เรียนที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.60) ถัดมาคือ ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมที่แตกต่าง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.65) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารจัดให้มีการประเมินและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบททางวัฒนธรรมของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.62)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล

ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล	n = 138		แปลผล	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ผู้บริหารวางแผนพัฒนาครูให้มีความรู้และทักษะในการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองความหลากหลายทางวัฒนธรรม	3.78	0.64	มาก	2
2. ผู้บริหารสรรหาและคัดเลือกครูที่มีความเข้าใจและเคารพในความแตกต่างทางวัฒนธรรม	3.67	0.69	มาก	5
3. ผู้บริหารส่งเสริมการสร้างความรู้ความผูกพันของครูและ ผู้เรียนที่มีภูมิหลังทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย	3.80	0.59	มาก	1
4. ผู้บริหารวางแผนจัดหาสวัสดิการและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูและ ผู้เรียนให้เหมาะสมกับบริบททางวัฒนธรรม	3.61	0.67	มาก	6
5. ผู้บริหารสนับสนุนการพัฒนาทักษะใหม่ ๆ ของครูในการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน	3.72	0.64	มาก	4
6. ผู้บริหารส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครู เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองความหลากหลาย	3.58	0.68	มาก	8

ตาราง 7 (ต่อ)

ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล	n = 138		แปลผล	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
7. ผู้บริหารประเมินผลการปฏิบัติงานของครูโดยคำนึงถึงความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนที่หลากหลาย	3.78	0.64	มาก	2
8. ผู้บริหารสร้างแรงจูงใจให้ครูพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน	3.54	0.66	มาก	9
9. ผู้บริหารส่งเสริมการทำงานเป็นทีมของครูในการพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมกับบริบททางวัฒนธรรมของผู้เรียน	3.72	0.63	มาก	3
10. ผู้บริหารสนับสนุนทรัพยากรในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความเท่าเทียมทางวัฒนธรรม	3.59	0.69	มาก	7
รวมเฉลี่ย	3.68	0.53	มาก	

จากตาราง 7 ผลการวิเคราะห์พบว่า แสดงค่าเฉลี่ยบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมการสร้างความรู้ความผูกพันของครูและผู้เรียนที่มีภูมิหลังทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.59) รองลงมาคือ ผู้บริหารวางแผนพัฒนาครูให้มีความรู้และทักษะในการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.64) และผู้บริหารประเมินผลการปฏิบัติงานของครูโดยคำนึงถึงความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนที่หลากหลาย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.64) ถัดมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมการทำเป็นทีมของครูในการพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมกับบริบททางวัฒนธรรมของผู้เรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.63) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสร้างแรงจูงใจให้ครูพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 0.66)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตาม
แนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6
ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้

ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้	n = 138		แปลผล	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ผู้บริหารบูรณาการหลักธรรมและความรู้สมัยใหม่ในการพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองความหลากหลายทางวัฒนธรรม	3.86	0.62	มาก	1
2. ผู้บริหารจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีภูมิหลังแตกต่างกัน	3.62	0.63	มาก	7
3. ผู้บริหารส่งเสริมการสร้างบรรยากาศทางจิตวิทยาที่เคารพความแตกต่างทางวัฒนธรรม	3.76	0.65	มาก	3
4. ผู้บริหารสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม	3.67	0.67	มาก	6
5. ผู้บริหารจัดให้มีการพัฒนาหลักสูตรที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนจากทุกวัฒนธรรม	3.73	0.62	มาก	5
6. ผู้บริหารสร้างระบบการประเมินผลที่คำนึงถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมของผู้เรียน	3.57	0.67	มาก	8
7. ผู้บริหารส่งเสริมกิจกรรมที่สร้างความเข้าใจและยอมรับในความแตกต่างทางวัฒนธรรม	3.80	0.59	มาก	2
8. ผู้บริหารจัดสรรทรัพยากรการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียม	3.51	0.65	มาก	10
9. ผู้บริหารสนับสนุนการพัฒนาทักษะของครูในการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองความหลากหลายทางวัฒนธรรม	3.75	0.63	มาก	4
10. ผู้บริหารจัดให้มีการประเมินและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบททางวัฒนธรรมของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.56	0.68	มาก	9
รวมเฉลี่ย	3.68	0.52	มาก	

จากตาราง 8 ผลการวิเคราะห์พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารบูรณาการหลักธรรมและความรู้สมัยใหม่ในการพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.62) รองลงมาคือ ผู้บริหารส่งเสริมกิจกรรมที่สร้างความเข้าใจและยอมรับในความแตกต่างทางวัฒนธรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.59) ถัดมาคือ ผู้บริหารส่งเสริมการสร้างบรรยากาศทางจิตวิทยาที่เคารพความแตกต่างทางวัฒนธรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.65) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารจัดสรรทรัพยากรการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 0.65)

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน

ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน	n = 138		แปลผล	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองความหลากหลายทางวัฒนธรรม	3.61	0.66	มาก	6
2. ผู้บริหารจัดให้มีการประชุมร่วมกับผู้ปกครองและผู้นำชุมชนเพื่อรับฟังความคิดเห็นในการพัฒนาหลักสูตร	3.57	0.65	มาก	7
3. ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียน	3.80	0.63	มาก	1
4. ผู้บริหารสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับองค์กรในชุมชนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่หลากหลาย	3.72	0.66	มาก	3
5. ผู้บริหารสนับสนุนการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมระหว่างโรงเรียนและชุมชน	3.75	0.66	มาก	2

ตาราง 9 (ต่อ)

ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน	n = 138		แปลผล	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
6. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความหลากหลาย	3.54	0.65	มาก	9
7. ผู้บริหารบูรณาการองค์ความรู้จากชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน	3.67	0.65	มาก	4
8. ผู้บริหารส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เปิดกว้างและยอมรับความแตกต่าง	3.51	0.69	มาก	10
9. ผู้บริหารสร้างกลไกการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนานโยบายการศึกษาที่ส่งเสริมความเท่าเทียม	3.62	0.65	มาก	5
10. ผู้บริหารจัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนและชุมชนเพื่อพัฒนาการศึกษาที่หลากหลาย	3.54	0.65	มาก	8
รวมเฉลี่ย	3.63	0.54	มาก	

จากตาราง 9 ผลการวิเคราะห์พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.63) รองลงมาคือ ผู้บริหารสนับสนุนการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ วัฒนธรรมระหว่างโรงเรียนและชุมชน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.66) ถัดมาคือ ผู้บริหารสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับองค์กรในชุมชนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.66) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือผู้บริหารส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เปิดกว้างและยอมรับความแตกต่าง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 0.69)

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตาม
แนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเชียงราย เขต 6
ด้านการนิเทศและการประเมินผลการเรียนการสอน

ด้านการนิเทศและการประเมินผลการเรียนการสอน	n = 138		แปลผล	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ผู้บริหารจัดทำแผนการนิเทศการสอนที่มุ่งเน้นการ พัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความหลากหลายทาง วัฒนธรรมของผู้เรียน	3.73	0.59	มาก	1
2. ผู้บริหารมีการกำหนดเครื่องมือและแนวทางการนิเทศ ที่สอดคล้องกับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับ ผู้เรียนที่มีภูมิหลังแตกต่างกัน	3.56	0.62	มาก	9
3. ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนด ประเด็นการนิเทศที่สอดคล้องกับความต้องการในการ พัฒนาการสอนของตนเอง	3.70	0.61	มาก	2
4. ผู้บริหารมีการจัดระบบการนิเทศภายในแบบ กัลยาณมิตรที่เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ ข้อเสนอแนะเชิงสร้างสรรค์	3.69	0.65	มาก	3
5. ผู้บริหารมีการใช้กระบวนการ PLC ในการสะท้อนผล การนิเทศและร่วมกันหาแนวทางพัฒนาการจัดการเรียน การสอน	3.64	0.61	มาก	5
6. ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูพัฒนาเครื่องมือประเมินผล ที่หลากหลายและเหมาะสมกับความแตกต่างของผู้เรียน	3.62	0.63	มาก	7
7. ผู้บริหารมีการติดตามและประเมินผลการพัฒนาการ จัดการเรียนรู้ของครูหลังการนิเทศอย่างต่อเนื่อง	3.63	0.61	มาก	6
8. ผู้บริหารมีการนำผลการนิเทศและการประเมินมาใช้ในการ การวางแผนพัฒนาครูรายบุคคล	3.51	0.63	มาก	10

ตาราง 10 (ต่อ)

ด้านการนิเทศและการประเมินผลการเรียนการสอน	n = 138		แปลผล	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
9. ผู้บริหารมีการสร้างระบบการประเมินผลการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมของผู้เรียน	3.67	0.61	มาก	4
10. ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูใช้ผลการประเมินเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล	3.58	0.67	มาก	8
รวมเฉลี่ย	3.63	0.51	มาก	

จากตาราง 10 ผลการวิเคราะห์พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 ด้านการนิเทศและการประเมินผลการเรียนการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารจัดทำแผนการนิเทศการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความหลากหลายทางวัฒนธรรมของผู้เรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.59) รองลงมาคือ ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดประเด็นการนิเทศที่สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาการสอนของตนเอง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.53) ถัดมาคือ ผู้บริหารมีการจัดระบบการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรที่เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อเสนอแนะเชิงสร้างสรรค์ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 0.65) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีการนำผลการนิเทศและการประเมินมาใช้ในการวางแผนพัฒนาครูรายบุคคล มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 0.63)

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตาม
แนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6
ด้านการส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

ด้านการส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา	n = 138		แปลผล	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ผู้บริหารมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่คำนึงถึง ความแตกต่างทางวัฒนธรรมและภูมิหลังของผู้เรียน	3.68	0.63	มาก	2
2. ผู้บริหารมีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ตอบสนอง ความหลากหลายทางวัฒนธรรมและส่งเสริมความเท่าเทียม ของผู้เรียน	3.57	0.64	มาก	8
3. ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ เหมาะสมกับผู้เรียนที่มีภูมิหลังทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน	3.62	0.64	มาก	5
4. ผู้บริหารมีการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ บริบททางวัฒนธรรมของผู้เรียน	3.58	0.66	มาก	7
5. ผู้บริหารมีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่คำนึงถึง ความแตกต่างทางวัฒนธรรมและฐานะทางเศรษฐกิจ	3.57	0.67	มาก	10
6. ผู้บริหารมีการพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลที่ ยืดหยุ่นและเหมาะสมกับความ	3.57	0.65	มาก	9
7. ผู้บริหารมีการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ ส่งเสริมการเรียนรู้และยอมรับความหลากหลายทาง วัฒนธรรม	3.64	0.65	มาก	3
8. ผู้บริหารมีการส่งเสริมกิจกรรมที่เสริมสร้างความเข้าใจ และการยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรม	3.63	0.68	มาก	4
9. ผู้บริหารมีการสร้างความร่วมมือกับชุมชนและผู้ปกครอง ในการพัฒนาการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความหลากหลาย ทางวัฒนธรรม	3.70	0.65	มาก	1
10. ผู้บริหารมีการประเมินและพัฒนาคุณภาพการจัด การศึกษาที่ส่งเสริมความเท่าเทียมและความหลากหลาย ทางวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง	3.61	0.67	มาก	6
รวมเฉลี่ย	3.62	0.55	มาก	

จากตาราง 11 ผลการวิเคราะห์พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 ด้านการส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีการสร้างความร่วมมือกับชุมชนและผู้ปกครองในการพัฒนาการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.65) รองลงมาคือ ผู้บริหารมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่คำนึงถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมและภูมิหลังของผู้เรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.63) ถัดมาคือ ผู้บริหารมีการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้และยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = 0.65) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่คำนึงถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมและฐานะทางเศรษฐกิจ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 0.67)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 จำแนกตามระดับการศึกษา ตำแหน่งในการปฏิบัติหน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงาน

ตาราง 12 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 โดยใช้ค่าสถิติการทดสอบเอฟ (F-test) จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้าน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
ด้านการวางแผนและ พัฒนาหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	3.69	2	1.845	7.666*	0.001
	ภายในกลุ่ม	32.491	135	0.241		
	โดยรวม	36.18	137			
ด้านการบริหารจัดการ ทรัพยากรบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	1.925	2	0.962	3.606*	0.03
	ภายในกลุ่ม	36.03	135	0.267		
	โดยรวม	37.955	137			
ด้านการพัฒนา สภาพแวดล้อมการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2.656	2	1.328	5.144*	0.007
	ภายในกลุ่ม	34.843	135	0.258		
	โดยรวม	37.498	137			
ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	3.369	2	1.684	6.228*	0.003
	ภายในกลุ่ม	36.514	135	0.27		
	โดยรวม	39.883	137			
ด้านการนิเทศและการ ประเมินผลการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	1.991	2	0.996	3.954*	0.021
	ภายในกลุ่ม	33.992	135	0.252		
	โดยรวม	35.983	137			
ด้านการส่งเสริมคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	4.151	2	2.076	7.521*	0.001
	ภายในกลุ่ม	37.254	135	0.276		
	โดยรวม	41.405	137			
บทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2.867	2	1.434	6.053*	0.003
	ภายในกลุ่ม	31.978	135	0.237		
	โดยรวม	34.846	137			

หมายเหตุ: *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) พบว่า ระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตาม

แนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า 1) ด้านการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล 3) ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ 4) ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน 5) ด้านการนิเทศและการประเมินผลการเรียนการสอน 6) ด้านการส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผู้วิจัยจึงได้ทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีการของ Scheffe ดังตาราง 13

ตาราง 13 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการเปรียบเทียบระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 ทดสอบความแตกต่างรายคู่ จำแนกตามระดับการศึกษา โดยวิธีการของ Scheffe (n = 138)

ด้าน	ระดับการศึกษา	ระดับการศึกษา	Mean Difference	Std. Error	Sig.	Lower Bound	Upper Bound
ด้านการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	-.16555	.09105	.195	-.3909	.0598
		ปริญญาเอก	1.16064*	.35056	.005	.2929	2.0283
	ปริญญาโท	ปริญญาตรี	.16555	.09105	.195	-.0598	.3909
		ปริญญาเอก	1.32619*	.35506	.001	.4474	2.2050
	ปริญญาเอก	ปริญญาตรี	-1.16064*	.35056	.005	-2.0283	-.2929
		ปริญญาโท	-1.32619*	.35506	.001	-2.2050	-.4474
ด้านการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	-.17097	.09588	.208	-.4083	.0664
		ปริญญาเอก	.68617	.36917	.182	-.2276	1.5999
	ปริญญาโท	ปริญญาตรี	.17097	.09588	.208	-.0664	.4083
		ปริญญาเอก	.85714	.37390	.076	-.0683	1.7826

ตาราง 13 (ต่อ)

ด้าน	ระดับ การศึกษา	ระดับ การศึกษา	Mean Difference	Std. Error	Sig.	Lower Bound	Upper Bound
ด้านการ พัฒนา สภาพแวดล้อม การเรียนรู้	ปริญญาเอก	ปริญญาตรี	-.68617	.36917	.182	-1.5999	.2276
		ปริญญาโท	-.85714	.37390	.076	-1.7826	.0683
	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	-.19240	.09429	.129	-.4258	.0410
		ปริญญาเอก	.83617	.36303	.074	-.0624	1.7347
ด้านการ ส่งเสริมการมี ส่วนร่วมของ ชุมชน	ปริญญาโท	ปริญญาตรี	.19240	.09429	.129	-.0410	.4258
		ปริญญาเอก	1.02857*	.36769	.022	.1185	1.9386
	ปริญญาเอก	ปริญญาตรี	-.83617	.36303	.074	-1.7347	.0624
		ปริญญาโท	-1.02857*	.36769	.022	-1.9386	-.1185
ด้านการนิเทศ และการ ประเมินผล การเรียนรู้ การสอน	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	-.18470	.09653	.164	-.4236	.0542
		ปริญญาเอก	1.04149*	.37164	.022	.1216	1.9614
	ปริญญาโท	ปริญญาตรี	.18470	.09653	.164	-.0542	.4236
		ปริญญาเอก	1.22619*	.37640	.006	.2945	2.1578
ด้านการ ส่งเสริม คุณภาพและ มาตรฐาน การศึกษา	ปริญญาเอก	ปริญญาตรี	-1.04149*	.37164	.022	-1.9614	-.1216
		ปริญญาโท	-1.22619*	.37640	.006	-2.1578	-.2945
	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	-.18977	.09313	.129	-.4203	.0408
		ปริญญาเอก	.63404	.35857	.213	-.2535	1.5216
	ปริญญาโท	ปริญญาตรี	.18977	.09313	.129	-.0408	.4203
		ปริญญาเอก	.82381	.36317	.080	-.0751	1.7227
	ปริญญาเอก	ปริญญาตรี	-.63404	.35857	.213	-1.5216	.2535
		ปริญญาโท	-.82381	.36317	.080	-1.7227	.0751
	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	-.19909	.09750	.128	-.4404	.0422
		ปริญญาเอก	1.17234*	.37538	.009	.2432	2.1015
	ปริญญาโท	ปริญญาตรี	.19909	.09750	.128	-.0422	.4404
		ปริญญาเอก	1.37143*	.38019	.002	.4304	2.3125
การศึกษา	ปริญญาเอก	ปริญญาตรี	-1.17234*	.37538	.009	-2.1015	-.2432
		ปริญญาโท	-1.37143*	.38019	.002	-2.3125	-.4304

ตาราง 13 (ต่อ)

บทบาทของ	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	-.18375	.09033	.130	-.4073	.0398
ผู้บริหาร		ปริญญาเอก	.92181*	.34779	.033	.0610	1.7826
สถานศึกษาที่	ปริญญาโท	ปริญญาตรี	.18375	.09033	.130	-.0398	.4073
ส่งเสริมการ		ปริญญาเอก	1.10556*	.35225	.009	.2337	1.9774
จัดการศึกษา	ปริญญาเอก	ปริญญาตรี	-.92181*	.34779	.033	-1.7826	-.0610
		ปริญญาโท	-1.10556*	.35225	.009	-1.9774	-.2337

หมายเหตุ: *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการเปรียบเทียบระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 ทดสอบความแตกต่างรายคู่ จำแนกตามระดับการศึกษา โดยวิธีการของ Scheffe พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม ของ ระดับการศึกษา ปริญญาตรีมีความแตกต่างกับปริญญาโทและปริญญาเอก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีความแตกต่างกันมากที่สุด ได้แก่ ด้านการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ และด้านการส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

ตาราง 14 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 โดยใช้ค่าสถิติการทดสอบที (t- test) จำแนกตาม ตำแหน่งในการปฏิบัติหน้าที่

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิด พหุวัฒนธรรม	ผู้บริหาร		ครู		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร	3.73	0.71	3.75	0.48	.046	0.83
2. ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล	3.66	0.59	3.68	0.52	0.41	0.52
3. ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้	3.66	0.68	3.69	0.50	0.06	0.81

ตาราง 14 (ต่อ)

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิด พหุวัฒนธรรม	ผู้บริหาร		ครู		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
4. ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ ชุมชน	3.58	0.69	3.64	0.51	0.26	0.61
5. ด้านการนิเทศและการประเมินผลการ เรียนการสอน	3.65	0.55	3.63	0.51	0.81	0.37
6. ด้านการส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษา	3.60	0.71	3.62	0.52	0.76	0.39
รวมเฉลี่ย	3.65	0.64	3.67	0.48	0.27	0.61

หมายเหตุ: *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 ค่าเฉลี่ยของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 โดยใช้ค่าสถิติการทดสอบที (t-test) จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติหน้าที่ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

ตาราง 15 แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 โดยใช้ค่าสถิติการทดสอบเอฟ (F-test) จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ด้าน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p- value
ด้านการวางแผนและ พัฒนาหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	0.09	2	0.045	0.169	0.845
	ภายในกลุ่ม	36.09	135	0.267		
	โดยรวม	36.18	137			
ด้านการบริหารจัดการ ทรัพยากรบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	0.346	2	0.173	0.621	0.539
	ภายในกลุ่ม	37.609	135	0.279		
	โดยรวม	37.955	137			
	โดยรวม	34.846	137			

ตาราง 15 (ต่อ)

ด้าน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	0.266	2	0.133	0.483	0.618
	ภายในกลุ่ม	37.232	135	0.276		
	โดยรวม	37.498	137			
ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	0.137	2	0.068	0.233	0.793
	ภายในกลุ่ม	39.746	135	0.294		
	โดยรวม	39.883	137			
ด้านการนิเทศและการประเมินผลการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	0.386	2	0.193	0.733	0.482
	ภายในกลุ่ม	35.597	135	0.264		
	โดยรวม	35.983	137			
ด้านการส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.149	2	0.075	0.244	0.784
	ภายในกลุ่ม	41.256	135	0.306		
	โดยรวม	41.405	137			
บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.211	2	0.105	0.411	0.664
	ภายในกลุ่ม	34.635	135	0.257		
	โดยรวม	34.846	137			

หมายเหตุ: *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 ประกอบ 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล 3) ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ 4) ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน 5) ด้านการนิเทศและการประเมินผลการเรียนการสอน 6) ด้านการส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ไม่มีความแตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุปผล

การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิด
พหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 ดังนี้

1. สรุปผล
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผล

1. การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิด
พหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 ภาพรวม อยู่ในระดับมาก
เมื่อเรียงลำดับพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านการวางแผนและพัฒนา
หลักสูตร ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล ด้านการ
นิเทศและการประเมินผลการเรียนการสอน ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านการ
ส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ตามลำดับ

1.1 ด้านการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่
ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม ด้านการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร ในภาพรวม
อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีการผสมผสาน
หลักธรรมทางศาสนาและความรู้สมัยใหม่ในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา รองลงมาคือผู้
บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่พัฒนาทักษะการปรับตัวและการอยู่ร่วมกันของผู้เรียนที่มีความ
แตกต่างทางวัฒนธรรม ถัดมาคือ ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้
แลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมที่แตกต่าง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารจัดให้มีการประเมินและ
ปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบททางวัฒนธรรมของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ

1.2 ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล พบว่า แสดงค่าเฉลี่ยบทบาทของผู้บริหาร
สถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม ด้านการบริหารจัดการทรัพยากร
บุคคล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหาร
ส่งเสริมการสร้างความรู้ความผูกพันของครูและนักเรียนที่มีภูมิหลังทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย รองลงมาคือ
ผู้บริหารวางแผนพัฒนาครูให้มีความรู้และทักษะในการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองความ

หลากหลายทางวัฒนธรรม และผู้บริหารประเมินผลการปฏิบัติงานของครูโดยคำนึงถึงความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนที่หลากหลาย ถัดมาคือ ผู้บริหารส่งเสริมการทำงานเป็นทีมของครูในการพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมกับบริบททางวัฒนธรรมของผู้เรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสร้างแรงจูงใจให้ครูพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน

1.3 ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารบูรณาการหลักธรรมและความรู้สมัยใหม่ในการพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองความหลากหลายทางวัฒนธรรม รองลงมาคือ ผู้บริหารส่งเสริมกิจกรรมที่สร้างความเข้าใจและยอมรับในความแตกต่างทางวัฒนธรรม ถัดมาคือ ผู้บริหารส่งเสริมการสร้างบรรยากาศทางจิตวิทยาที่เคารพความแตกต่างทางวัฒนธรรม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารจัดสรรทรัพยากรการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน ทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียม

1.4 ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียน รองลงมาคือ ผู้บริหารสนับสนุนการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมระหว่างโรงเรียนและชุมชน ถัดมาคือ ผู้บริหารสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับองค์กรในชุมชนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่หลากหลาย และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เปิดกว้างและยอมรับความแตกต่าง

1.5 ด้านการนิเทศและการประเมินผลการเรียนการสอน พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม ด้านการนิเทศและการประเมินผลการเรียนการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารจัดทำแผนการนิเทศการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความหลากหลายทางวัฒนธรรมของผู้เรียน รองลงมาคือ ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดประเด็นการนิเทศที่สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาการสอนของตนเอง ถัดมาคือ ผู้บริหารมีการจัดระบบการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรที่เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อเสนอแนะเชิงสร้างสรรค์ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีการนำผลการนิเทศและการประเมินมาใช้ในการวางแผนพัฒนาครูรายบุคคล

1.6 ด้านการส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุ ด้านการส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีการสร้างความร่วมมือกับชุมชนและผู้ปกครองในการพัฒนาการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความหลากหลายทางวัฒนธรรม รองลงมาคือ ผู้บริหารมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่คำนึงถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมและภูมิหลังของผู้เรียน ถัดมาคือ ผู้บริหารมีการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้และยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่คำนึงถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมและฐานะทางเศรษฐกิจ

2. การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 จำแนกตาม ระดับการศึกษา ตำแหน่งในการปฏิบัติหน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงาน ในกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 138 รูป/คน

2.1 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมโดยจำแนกตาม ระดับการศึกษา เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างโดยภาพรวมแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการของ Scheffe พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม ระดับการศึกษาปริญญาตรี มีความแตกต่างกับปริญญาโท และปริญญาเอก ซึ่งพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีความแตกต่างกันมากที่สุด ได้แก่ ด้านการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ และด้านการส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

2.2 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมโดยจำแนกตาม ตำแหน่งในการปฏิบัติหน้าที่ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.3 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมโดยจำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพุทธวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 ภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะเป็น ผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา มีความเป็นผู้นำที่สามารถผสมผสานความรู้ทางโลกและทางธรรม พร้อมทั้งเป็นผู้ที่สามารถปรับตัวและส่งเสริมการศึกษาในบริบทที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ซึ่งเป็นการเตรียมพร้อมนักเรียนให้เข้าใจและยอมรับความแตกต่างในสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งผู้บริหารและครูในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความเข้าใจและยอมรับความหลากหลาย พัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมและให้การอบรมแก่บุคลากรเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษาตามแนวคิดพุทธวัฒนธรรม และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและครอบครัวในการสนับสนุนการศึกษา ในทิศทางนี้ ซึ่งผลการวิจัย สอดคล้องกับ พระวิสุทธิ ฐิตวิสิฐ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษารูปแบบของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพุทธวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาที่ตอบสนองต่อชุมชนและสืบทอดบุคลากรทางพุทธศาสนา พบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพุทธวัฒนธรรมโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 ภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง บูรณาการหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกับหลักสูตรทางพุทธศาสนา โดยให้นักเรียนมีการกระบวนการปฏิบัติการจริงในชุมชน ใช้สื่อท้องถิ่นในการเรียนรู้ สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมกับชุมชนทั้งส่วนที่เป็นภูมิปัญญาและเป็นฐานระดมทรัพยากร

2) เป้าหมายของการจัดการศึกษา พบว่าโรงเรียนพระปริยัติธรรมทั้ง 4 แห่งมีเป้าหมายเพื่อให้นักเรียนเป็นคนดี อยู่ในศีลคุณธรรม มากกว่าการแข่งขันทางวิชาการ เพราะนักเรียนที่เข้าบวชเรียนส่วนใหญ่มีฐานะยากจน

มีปัญหาด้านครอบครัว บางรูปไม่สามารถอ่านออกเขียนได้ จึงทำให้มีการจัดการศึกษาตามลักษณะของเด็ก เน้นการสามารถช่วยเหลือตนเองและอยู่ในสังคม และพุทธศาสนาได้ และสอดคล้องกับพระดณฺวสิลป์ วัฒนธรรมาภรณ์ (2565) ได้ทำวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา เขต 5 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านสมรรถนะขององค์กร ด้านการกำกับ ติดตาม

ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ และด้านการติดต่อสื่อสาร ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิด พหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 จำแนกตาม ระดับการศึกษา ตำแหน่งในการปฏิบัติหน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงาน

2.1 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตาม แนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 จำแนกตามระดับ การศึกษา ความคิดเห็นต่อสภาพบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม เมื่อทดสอบความ แตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่าง พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ พระครูเหมเจติยาภิบาล (โสฬัทธิ อินทโสภโธ/แช่ม) (2566) ได้ทำวิจัยเรื่อง โมเดล สมการโครงสร้างผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมโรงเรียน พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย เขต 6 จำแนกตาม ระดับการศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า 1) ด้านการวางแผนและพัฒนา หลักสูตร 2) ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล 3) ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ 4) ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน 5) ด้านการนิเทศและการประเมินผลการเรียนการสอน 6) ด้านการส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา สอดคล้องกับ พระดนูศิลป์ วัฒนธีระกาญจน์ (2565) ได้ทำวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ ศึกษา เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัด การศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 5 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านสมรรถนะขององค์กร ด้านการกำกับ ติดตาม ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร ด้านภาวะ ผู้นำทางวิชาการ ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ และด้านการติดต่อสื่อสาร ตามลำดับ 2) ผลการ เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระ ปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา เขต 5 จำแนกตาม ระดับการศึกษา มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตาม แนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 เมื่อจำแนกตาม ตำแหน่งในการปฏิบัติหน้าที่ ไม่มีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับ พระดนูศิลป์ วัฒนธีระกาญจน์

(2565) ได้ทำวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา เขต 5 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านสมรรถนะขององค์กร ด้านการกำกับ ติดตาม ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ และด้านการติดต่อสื่อสาร ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา เขต 5 เมื่อจำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติหน้าที่ ไม่มีความแตกต่างกัน

2.3 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพุทธวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย เขต 6 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับ อิศรา พิมศิริ และบุญช่วย ศิริเกษ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารในการนิเทศการศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 19 ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทบทบาทของผู้บริหารในการนิเทศการศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 19 โดยภาพรวมและรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) การเปรียบเทียบบทบาทบทบาทของผู้บริหารในการนิเทศการศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ผลการศึกษาด้านการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร พบว่า ผู้บริหารจัดให้มีการประเมินและปรับปรุงหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารควรจัดให้มีการประเมินและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบททางวัฒนธรรมของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ

2. ผลการศึกษาด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล พบว่า สร้างแรงจูงใจให้ครูพัฒนานวัตกรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสร้างแรงจูงใจให้ครูพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน และส่งเสริมการทำงานเป็นทีมของครูในการพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมกับบริบททางวัฒนธรรมของผู้เรียน

3. ผลการศึกษาด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ พบว่า การจัดสรรทรัพยากรการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารควรสำรวจความต้องการของครู เกี่ยวกับทรัพยากรที่เป็นองค์ประกอบพื้นฐานในการจัดสถานศึกษาทุกปี ได้แก่ ทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรการเงิน ทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ ข้อมูลสารสนเทศ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน

4. ผลการศึกษาด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน พบว่า ชุมชนไม่ค่อยมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ดังนั้น จัดกิจกรรมหรือสัมมนาเพื่อให้ชุมชนตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ รวมถึงประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับจากการมีส่วนร่วมในกระบวนการดังกล่าว

5. ผลการศึกษาด้านการนิเทศและการประเมินผลการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารมีการนำผลการนิเทศและการประเมินมาใช้ในการวางแผนพัฒนาครูรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารควรส่งเสริมประสิทธิภาพในด้านการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ทำให้เกิดการเพิ่มพลังในการปฏิบัติงานของครู รวมทั้งให้ครูเกิดความก้าวหน้าในวิชาชีพ และก่อให้เกิดผลขั้นสุดท้าย คือ การศึกษาของเด็กก้าวไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม ในการส่งเสริมการเรียนการสอนที่สนับสนุนและเข้าใจความหลากหลายทางวัฒนธรรม และการนำแนวคิดพหุวัฒนธรรมมาปรับใช้ในการจัดการศึกษาภายในโรงเรียน

2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำแนวคิดพหุวัฒนธรรมมาใช้ในการบริหารการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม เช่น ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้บริหาร การฝึกอบรมของครู และความร่วมมือจากชุมชน

3. ควรศึกษาแนวทางในการบริหารการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม ที่สนับสนุนการเรียนรู้อิงสภาพแวดล้อมพหุวัฒนธรรม และวิธีการที่ผู้บริหารสามารถจัดการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสม

บรรณานุกรม

- กอบชัย ลิ้มสิษฐ์สกุล. (2565). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. *วารสารวิจัยและพัฒนาการศึกษา*, 15(3), 45-60.
- กิตติพงศ์ ศรีสงคราม. (2564). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสารวิชาการครูศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา*, 6(2), 65-75.
- จิตติมา อัครดิพงษ์. (2561). แนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในยุคไทยแลนด์ 4.0. *วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์*, 20(1), 1478.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2557). การจัดการศึกษาในสังคมพหุวัฒนธรรมสำหรับเด็กชนเผ่าโรงเรียนประถมศึกษา พื้นที่ชายขอบภาคเหนือ. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 6(1), 8-10.
- ชัยพร ภูมิบุญ. (2563). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี].
- ชูศักดิ์ เอี่ยมล่อ. (2563). การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. [วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ].
- นฤมล คูหาแก้ว. (2563). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี].
- นภัสสร จันทร์สว่าง. (2566). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี].
- ประเสริฐ มังกรทอง. (2561). การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของผู้ปกครอง. [วิทยานิพนธ์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่].
- พระครูเหมเจติยาภิบาล (โสฬิทธิ์ อินทโสภิต/แช่ภู). (2564). โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำเชิงศรัทธาของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา. *วารสารพุทธสังคมวิทยาปริทรรศน์*, 6(2), 19.
- พระดนูศิลป์ วัฒนธีระกาญจน์. (2565). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานเขตการศึกษา

- พระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา เขต 5. *วารสารปัญญาปณิธาน*, 5(2), 1–15.
<https://so06.tci-thaijo.org/index.php/panya-thjo/article/view/257513>
- พระศรีศากยวงศ์, สมจันท์ ศรีปรัชยานนท์ และจิรศักดิ์ ปิ่นลำ. (2566). การจัดการเรียนรายวิชา
 พื้นฐานของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม อำเภอโกสุมพินคร จังหวัดกำแพงเพชร:
 การจัดการเรียนรายวิชาพื้นฐานของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม. *วารสาร มจร.
 ตรีภูมยปริทรรศน์*, 7(2), 118–132. [https://so04.tci-
 thaijo.org/index.php/JMHR/article/view/A-09](https://so04.tci-thaijo.org/index.php/JMHR/article/view/A-09)
- พริยะ กรุณา. (2561). *การบริหารสถานศึกษาแบบพหุวัฒนธรรมในโรงเรียนสองศาสนา* [Paper
 presentation]. การประชุมวิชาการการเสนองานระดับชาติ GRADUATE SCHOOL
 CONFERENCE 2018, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- พิทยา ธนัทธา. (2565). การส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา. *วารสารการบริหารการศึกษา*,
 18(2), 45–59.
- ภาณุภา วิชญะ. (2565). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาคุณภาพการ
 จัดการศึกษาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวน
 ชายแดนที่ 31. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม].*
- ยศวดี คำทรัพย์, ณรงค์ พุทธิชีวิน, และวันชัย ธรรมสัจการ. (2562). การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำของ
 ผู้บริหารสถานศึกษาในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม. *Journal of Education Studies*,
Chulalongkorn University, 47(Suppl. 1), 272–293. [https://so02.tci-
 thaijo.org/index.php/EDUCU/article/view/198836](https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EDUCU/article/view/198836)
- รัตนารณ จันท์ปิง (2566). *การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่ม
 เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 8 สำนักงานบริหารงาน
 การศึกษาพิเศษ [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยพะเยา].* ฐานข้อมูลคลัง
 ปัญญาดิจิทัล มหาวิทยาลัยพะเยา (UPDC).
- รุ่งนภา มาอุด. (2561). *บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ภายใน
 สถานศึกษาพหุวัฒนธรรม กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาเวียงพางคำ อำเภอแม่สาย
 จังหวัดเชียงราย. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยพะเยา].*
- วินส จันทะวงษ์ศรี, จิตติยาภรณ์ เขาวรากุล, ศุภศักดิ์ บุญยะสุต และพัชรินทร์ เบญจมพรชัย. (2566).
 แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาตามแนวคิดของพหุวัฒนธรรมศึกษา. *วารสาร
 ราชนครินทร์*, 20(1), 98–110.

- ศิริลักษณ์ สุขวิบูลย์. (2564). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเกริก].
- สงวน อินทร์รักษา. (2561). การบริหารการศึกษาในชุมชนข้ามวัฒนธรรม. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 9(1), 188–202. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EdAd/article/view/156972>
- สมชาย ศรีสุข. (2557). กลยุทธ์การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 และเขต 2. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- สร้อยเพชร คำศรี. (2564). การประเมินโครงการส่งเสริมโรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ โดยใช้ CIPP Model ของโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร. วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 9(3), 65–76.
- สงฆ์ ไซยา, สมาน พูแสง, สมเกต อุทธโยธา และสำเนา หมื่นแจ่ม. (2560). การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการที่สอดคล้องกับวิถีชุมชนไทใหญ่ในจังหวัดเชียงใหม่. วารสารบัณฑิตวิจัย, 8(2), 37-50.
- สัมมา รณิธย์. (2560). หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4). ข้าวฟ่าง.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6. (2567). สถิติข้อมูลโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา แยกรายแห่ง ประจำปีการศึกษา 2567 ครั้งที่ 1 (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2567). สำนักเขตพื้นที่การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6.
- สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (2551). ประวัติโรงเรียนพระปริยัติ ธรรมแผนกสามัญศึกษา. http://cmi.onab.go.th/pariyat_second/09.history-secondary.pdf.
- สุณี ภูทอง. (2565). การนิเทศและการประเมินผลการเรียนการสอน. วารสารการบริหารและพัฒนาการศึกษา, 14(3), 112–124.
- สุรพล ธนวรรณ. (2564). บทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยขอนแก่น].
- สุรพล นิติไกรพจน์. (2559). กฎหมายปกครอง 2. คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุรศักดิ์ วงศ์ษา และศักดิ์ชาย ทันดี. (2564). การวิจัยเชิงคุณภาพด้วยวิธีทฤษฎีฐานราก: แนวความคิดวิธีการและข้อพึงระวัง. วารสารศิลปศาสตร์ปริทัศน์, 15(1), 117-130.

อำนาจ มีราคา. (2563). ทักษะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. *วารสารปัญญาภวาวนา*, 2(1), 97-109.

อิสรา พิมพ์ศรี และบุญช่วย ศิริเกษ. (2562). บทบาทของผู้บริหารในการนิเทศการศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 19. *วารสารมหาวิทยาลัยนครสวรรค์*, 9(6), 16.

Banks, J. A. (2010). *Multicultural Education Issues and Perspectives* (7th ed.). John Wiley & Sons.

Carlos, A. T., & Massimiliano, T. (2020). Multiculturalism in the world system: towards a social justice model of inter/multicultural education. *Globalisation, Societies and Education*, 18, 7-18.

Darling-Hammond, L. (2020). *Culture, learning, and policy*. Routledge/Taylor & Francis

Fullan, M. (2016). *The New Meaning of Educational Change* (5th ed.). Teachers College Press.

Gloria, L. (2021). Three Decades of Culturally Relevant, Responsive, & Sustaining Pedagogy: What Lies Ahead?. *The Educational Forum*, 85, 351-354.

Hargreaves, A., & Shirley, D. (2020). *The Fourth Way: The Inspiring Future for Educational Change*. Corwin Press.

Hattie, J. (2018). *Visible Learning: Feedback*. Routledge

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30, 607-610.

Teaching in the Standards-Based Classroom". Teachers College Press.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมืองานวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ บุรณะชาติ

สถานที่ทำงาน วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

ตำแหน่ง ประธานหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
และหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ดร.อัศรเดช ยมภักดี

สถานที่ทำงาน โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

พระครูสุจิณวรคุณ (กมล สมานิตโต)

สถานที่ทำงาน โรงเรียนโสภณจริยธรรมวิทยา จังหวัดเชียงใหม่

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนโสภณจริยธรรมวิทยา
ประธานกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัด
เชียงใหม่ เขต 6

ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิด
พหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6

คำชี้แจง

1. ผู้ตอบแบบสอบถามนี้ คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน และครู สังกัด
สำนักงานการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6

2. แบบสอบถามนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งใน
การปฏิบัติหน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check
List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัด
การศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6
ลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 60 ข้อ จำแนก เป็น 6 ด้าน ด้าน
ละ 10 ข้อ

3. ในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ผู้วิจัยขอความกรุณาผู้ตอบแบบสอบถาม ตอบ
คำถามทุกข้อตามสภาพจริง เพื่อจะทำให้ข้อมูลที่ได้มีความสมบูรณ์ น่าเชื่อถือ ซึ่งจะเป็นประโยชน์
อย่างยิ่งต่อการวิจัย

4. ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามจะใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น จะไม่ส่งผลกระทบใด ๆ ต่อ
ตำแหน่งหน้าที่การงานของท่าน ผู้วิจัยจะเก็บรักษาข้อมูลที่ได้รับไว้เป็นความลับ และจะนำข้อมูลนี้ไป
ใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเท่านั้น

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณท่านเป็น
อย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

พระศิวกกร ปสาโท (หลวงสอน)

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิด
พหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List)

1. อายุ

- ☐ ต่ำกว่า 30 ปี
- ☐ 30-34 ปี
- ☐ 35-39 ปี
- ☐ 40-44 ปี
- ☐ 45-49 ปี
- ☐ 50 ปีขึ้นไป

2. ระดับการศึกษา

- ☐ ปริญญาตรี
- ☐ ปริญญาโท
- ☐ ปริญญาเอก

3. ตำแหน่งในการปฏิบัติหน้าที่

- ☐ ผู้บริหารสถานศึกษา (ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการ)
- ☐ ครู

4. ประสบการณ์ในการทำงาน

- ☐ 1-5 ปี
- ☐ 6-10 ปี
- ☐ มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 ลักษณะเป็นแบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 60 ข้อ จำแนก เป็น 6 ด้าน ด้านละ 10 ข้อ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ข้อ ที่	ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก 4	ปาน กลาง	น้อย 2	น้อย ที่สุด
		5		3		1
1. ด้านการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร						
1	ผู้บริหารมีการผสมผสานหลักธรรมทางศาสนาและความรู้สมัยใหม่ในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา					
2	ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมที่แตกต่าง					
3	ผู้บริหารสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรที่คำนึงถึงความแตกต่างด้าน เชื้อชาติ ศาสนา และภาษาของผู้เรียน					
4	ผู้บริหารจัดให้มีการประเมินและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบททางวัฒนธรรมของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ					
5	ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่พัฒนาทักษะการปรับตัวและการอยู่ร่วมกันของผู้เรียนที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม					
6	ผู้บริหารสร้างความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านวัฒนธรรมที่หลากหลาย					
7	ผู้บริหารจัดให้มีการพัฒนาครูในด้านการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองความหลากหลายทางวัฒนธรรม					
8	ผู้บริหารกำหนดนโยบายที่ส่งเสริมความเท่าเทียมทางการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีภูมิหลังทางวัฒนธรรมที่แตกต่าง					
9	ผู้บริหารจัดให้มีระบบการนิเทศ ติดตาม การจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม					
10	ผู้บริหารสนับสนุนทรัพยากรในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้และเข้าใจความหลากหลายทางวัฒนธรรม					

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
2. ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล						
11	ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนที่มีภูมิหลังแตกต่างกัน					
12	ผู้บริหารวางแผนพัฒนาครูให้มีความรู้และทักษะในการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองความหลากหลายทางวัฒนธรรม					
13	ผู้บริหารส่งเสริมการสร้างความรู้ของครูและผู้เรียนที่มีภูมิหลังทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย					
14	ผู้บริหารสนับสนุนการพัฒนาทักษะใหม่ ๆ ของครูในการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม					
15	ผู้บริหารส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองความหลากหลาย					
16	ผู้บริหารประเมินผลการปฏิบัติงานของครูโดยคำนึงถึงความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนที่หลากหลาย					
17	ผู้บริหารสร้างแรงจูงใจให้ครูพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน					
18	ผู้บริหารส่งเสริมการทำงานเป็นทีมของครูในการพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมกับบริบททางวัฒนธรรมของผู้เรียน					
19	ผู้บริหารสนับสนุนทรัพยากรในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความเท่าเทียมทางวัฒนธรรม					
20	ผู้บริหารบูรณาการหลักธรรมและความรู้สมัยใหม่ในการพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองความหลากหลายทางวัฒนธรรม					
3. ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้						
21	ผู้บริหารจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีภูมิหลังแตกต่างกัน					
22	ผู้บริหารส่งเสริมการสร้างบรรยากาศทางจิตวิทยาที่เคารพความแตกต่างทางวัฒนธรรม					

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
23	ผู้บริหารส่งเสริมการสร้างบรรยากาศทางจิตวิทยาที่เคารพความแตกต่างทางวัฒนธรรม					
24	ผู้บริหารจัดให้มีการพัฒนาหลักสูตรที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนจากทุกวัฒนธรรม					
25	ผู้บริหารสร้างระบบการประเมินผลที่คำนึงถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมของผู้เรียน					
26	ผู้บริหารส่งเสริมกิจกรรมที่สร้างความเข้าใจและยอมรับในความแตกต่างทางวัฒนธรรม					
27	ผู้บริหารจัดสรรทรัพยากรการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียม					
28	ผู้บริหารสนับสนุนการพัฒนาทักษะของครูในการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองความหลากหลายทางวัฒนธรรม					
29	ผู้บริหารจัดให้มีการประเมินและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบททางวัฒนธรรมของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ					
30	ผู้บริหารจัดสวัสดิการและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย					
4. ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน						
31	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองความหลากหลายทางวัฒนธรรม					
32	ผู้บริหารจัดให้มีการประชุมร่วมกับผู้ปกครองและผู้นำชุมชนเพื่อรับฟังความคิดเห็นในการพัฒนาหลักสูตร					
33	ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียน					
34	ผู้บริหารสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับองค์กรในชุมชนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่หลากหลาย					
35	ผู้บริหารสนับสนุนการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมระหว่างโรงเรียนและชุมชน					

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
36	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผล การจัดการศึกษาที่ตอบสนองความหลากหลาย					
37	ผู้บริหารบูรณาการองค์ความรู้จากชุมชนในการพัฒนา หลักสูตรที่เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน					
38	ผู้บริหารส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัด สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เปิดกว้างและยอมรับความ แตกต่าง					
39	ผู้บริหารสร้างกลไกการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนา นโยบายการศึกษาที่ส่งเสริมความเท่าเทียม					
40	ผู้บริหารจัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนและ ชุมชนเพื่อพัฒนาการศึกษาที่หลากหลาย					
5. ด้านการนิเทศและการประเมินผลการเรียนการสอน						
41	ผู้บริหารจัดทำแผนการนิเทศการสอนที่มุ่งเน้นการ พัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความหลากหลายทาง วัฒนธรรมของผู้เรียน					
42	ผู้บริหารมีการกำหนดเครื่องมือและแนวทางการนิเทศที่ สอดคล้องกับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับ ผู้เรียนที่มีภูมิหลังแตกต่างกัน					
43	ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนด ประเด็นการนิเทศที่สอดคล้องกับความต้องการในการ พัฒนาการสอนของตนเอง					
44	ผู้บริหารมีการจัดระบบการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรที่ เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อเสนอแนะเชิง สร้างสรรค์					
45	ผู้บริหารมีการใช้กระบวนการ PLC ในการสะท้อนผลการ นิเทศและร่วมกันหาแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนการ สอน					
46	ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูพัฒนาเครื่องมือประเมินผลที่ หลากหลายและเหมาะสมกับความแตกต่างของผู้เรียน					

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
47	ผู้บริหารมีการติดตามและประเมินผลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูหลังการนิเทศอย่างต่อเนื่อง					
48	ผู้บริหารมีการนำผลการนิเทศและการประเมินมาใช้ในการวางแผนพัฒนาครูรายบุคคล					
49	ผู้บริหารมีการสร้างระบบการประเมินผลการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมของผู้เรียน					
50	ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูใช้ผลการประเมินเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล					
6. ด้านการส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา						
51	ผู้บริหารมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่คำนึงถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมและภูมิหลังของผู้เรียน					
52	ผู้บริหารมีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ตอบสนองความหลากหลายทางวัฒนธรรมและส่งเสริมความเท่าเทียมของผู้เรียน					
53	ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนที่มีภูมิหลังทางวัฒนธรรมที่ต่างกักัน					
54	ผู้บริหารมีการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบททางวัฒนธรรมของผู้เรียน					
55	ผู้บริหารมีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่คำนึงถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมและฐานะทางเศรษฐกิจ					
56	ผู้บริหารมีการพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลที่ยืดหยุ่นและเหมาะสมกับความแตกต่างของผู้เรียน					
57	ผู้บริหารมีการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้และยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม					
58	ผู้บริหารมีการส่งเสริมกิจกรรมที่เสริมสร้างความเข้าใจและการยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรม					

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
59	ผู้บริหารมีการสร้างความร่วมมือกับชุมชนและผู้ปกครองในการพัฒนาการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความหลากหลายทางวัฒนธรรม					
60	ผู้บริหารมีการประเมินและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาที่ส่งเสริมความเท่าเทียมและความหลากหลายทางวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ค การคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

เกณฑ์การให้คะแนนในระบบ IOC

1. ให้ 1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา
2. ให้ 0 คะแนน เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา
3. ให้ -1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาไม่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

ข้อคำถามเกี่ยวกับระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวคิด พหุวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เชียงราย เขต 6 ลักษณะเป็นแบบ มาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 60 ข้อ จำแนก เป็น 6 ด้าน ด้านละ 10 ข้อ

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
1. ด้านการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร					
ด้านการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร					
หมายถึง กระบวนการออกแบบและปรับปรุงหลักสูตรการศึกษา ที่เน้นผู้เรียนได้เรียนรู้และเข้าใจมุมมองที่แตกต่างทางวัฒนธรรมรวมถึงการยอมรับและเคารพในความหลากหลาย เช่น เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา และขนบธรรมเนียมประเพณีทำให้มีทักษะที่สามารถปรับตัวและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสันติ					
การจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม					
หมายถึง การพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรการสอน และกิจกรรมการเรียนรู้ ให้เหมาะสมกับบริบท และส่งเสริมความเท่าเทียมของผู้เรียน ที่มีภูมิหลังทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย					
1) ผู้บริหารมีการผสมผสานหลักธรรมทางศาสนาและความรู้สมัยใหม่ในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2) ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมที่แตกต่าง	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3) ผู้บริหารสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรที่คำนึงถึงความแตกต่างด้านเชื้อชาติ ศาสนา และภาษาของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4) ผู้บริหารจัดให้มีการประเมินและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบททางวัฒนธรรมของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
5) ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่พัฒนาทักษะการปรับตัวและการอยู่ร่วมกันของผู้เรียนที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6) ผู้บริหารสร้างความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านวัฒนธรรมที่หลากหลาย	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7) ผู้บริหารจัดให้มีการพัฒนาครูในด้านการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองความหลากหลายทางวัฒนธรรม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
8) ผู้บริหารกำหนดนโยบายที่ส่งเสริมความเท่าเทียมทางการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีภูมิหลังทางวัฒนธรรมที่แตกต่าง	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9) ผู้บริหารจัดให้มีระบบการนิเทศ ติดตาม การจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
10) ผู้บริหารสนับสนุนทรัพยากรในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้และเข้าใจความหลากหลายทางวัฒนธรรม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2. ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล					
ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล หมายถึง กระบวนการวางแผน การจัดหา พัฒนา และรักษาทรัพยากรบุคคลภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ ครู และผู้เรียน มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา การบริหารทรัพยากรบุคคลยังรวมถึงการดูแลสวัสดิการ การส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน การเรียน สร้างความผูกพันของครู และผู้เรียนต่อสถานศึกษา การบริหารทรัพยากรบุคคลที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้สถานศึกษา บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
การจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม หมายถึง การพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรการสอน และกิจกรรมการเรียนรู้ ให้เหมาะสมกับบริบท และส่งเสริมความเท่าเทียมของผู้เรียน ที่มีภูมิหลังทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย					
11) ผู้บริหารวางแผนพัฒนาครูให้มีความรู้และทักษะในการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองความหลากหลายทางวัฒนธรรม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
12) ผู้บริหารสรรหาและคัดเลือกครูที่มีความเข้าใจและเคารพในความแตกต่างทางวัฒนธรรม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
13) ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนที่มีภูมิหลังแตกต่างกัน	+1	+1	0	0.67	สอดคล้อง
14.) ผู้บริหารจัดสวัสดิการและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
15.) ผู้บริหารสนับสนุนการพัฒนาทักษะใหม่ ๆ ของครูในการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
14) ผู้บริหารจัดการสวัสดิการและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
15) ผู้บริหารสนับสนุนการพัฒนาทักษะใหม่ ๆ ของครูในการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
16) ผู้บริหารส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองความหลากหลาย	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
17) ผู้บริหารประเมินผลการปฏิบัติงานของครูโดยคำนึงถึงความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนที่หลากหลาย	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
18) ผู้บริหารสร้างแรงจูงใจให้ครูพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
19) ผู้บริหารส่งเสริมการทำงานเป็นทีมของครูในการพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมกับบริบททางวัฒนธรรมของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
20) ผู้บริหารสนับสนุนทรัพยากรในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความเท่าเทียมทางวัฒนธรรม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3. ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้					
ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการสร้างและปรับปรุงบรรยากาศในการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาทักษะของผู้เรียน โดยสภาพแวดล้อมที่ดีต้องมีความเหมาะสมทั้งด้านกายภาพ เช่น ห้องเรียนที่สะอาด ปลอดภัย อุปกรณ์การเรียนการสอนครบครัน และด้านจิตวิทยา เช่น การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและผู้เรียน เพื่อส่งเสริมความมั่นใจและกระตุ้นความอยากรู้อยากเห็น การพัฒนาสภาพแวดล้อมยังรวมถึงการใช้เทคโนโลยีและทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้การเรียนรู้มีความน่าสนใจและมีประสิทธิภาพมากขึ้น การปรับปรุงสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีช่วยให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและสามารถพัฒนาศักยภาพได้อย่างเต็มที่ การจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม หมายถึง การพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรการสอน และกิจกรรมการเรียนรู้ ให้เหมาะสมกับบริบท และส่งเสริมความเท่าเทียมของผู้เรียน ที่มีภูมิหลังทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย					
21) ผู้บริหารบูรณาการหลักธรรมและความรู้สมัยใหม่ในการพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองความหลากหลายทางวัฒนธรรม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
22) ผู้บริหารจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีภูมิหลังแตกต่างกัน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
23) ผู้บริหารส่งเสริมการสร้างบรรยากาศทางจิตวิทยาที่เคารพความแตกต่างทางวัฒนธรรม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
24) ผู้บริหารสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
25) ผู้บริหารจัดให้มีการพัฒนาหลักสูตรที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนจากทุกวัฒนธรรม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
26) ผู้บริหารสร้างระบบการประเมินผลที่คำนึงถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
27) ผู้บริหารส่งเสริมกิจกรรมที่สร้างความเข้าใจและยอมรับในความแตกต่างทางวัฒนธรรม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
28) ผู้บริหารจัดสรรทรัพยากรการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
29) ผู้บริหารสนับสนุนการพัฒนาทักษะของครูในการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองความหลากหลายทางวัฒนธรรม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
30) ผู้บริหารจัดให้มีการประเมินและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบททางวัฒนธรรมของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4. ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน					
ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน หมายถึง กระบวนการที่เปิดโอกาสให้สมาชิกในชุมชน เช่น ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน องค์กรต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดนโยบาย และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของผู้เรียนในชุมชน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้การศึกษาตอบสนองความหลากหลายทางวัฒนธรรมของผู้เรียนในชุมชน สร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เปิดกว้าง ยอมรับความแตกต่าง และส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียม					
การจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม หมายถึง การพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรการสอน และกิจกรรมการเรียนรู้ ให้เหมาะสมกับบริบท และส่งเสริมความเท่าเทียมของผู้เรียน ที่มีภูมิหลังทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย					
31) ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองความหลากหลายทางวัฒนธรรม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
32) ผู้บริหารจัดให้มีการประชุมร่วมกับผู้ปกครองและผู้นำชุมชนเพื่อรับฟังความคิดเห็นในการพัฒนาหลักสูตร	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
33) ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
34) ผู้บริหารสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับองค์กรในชุมชนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่หลากหลาย	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
35) ผู้บริหารสนับสนุนการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมระหว่างโรงเรียนและชุมชน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
36) ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความหลากหลาย	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
37) ผู้บริหารบูรณาการองค์ความรู้จากชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
38) ผู้บริหารส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เปิดกว้างและยอมรับความแตกต่าง	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
39) ผู้บริหารสร้างกลไกการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนานโยบายการศึกษาที่ส่งเสริมความเท่าเทียม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
40) ผู้บริหารจัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนและชุมชนเพื่อพัฒนาการศึกษาที่หลากหลาย	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5. ด้านการนิเทศและการประเมินผลการเรียนการสอน					
ด้านการนิเทศและการประเมินผลการเรียนการสอน หมายถึง ความร่วมมือกันระหว่างศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษา ร่วมกันวางแผน ออกแบบ แก้ไข ปรับปรุง พัฒนางาน โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community) ในการร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน สร้างขวัญและให้กำลังใจแก่ครู เพื่อช่วยให้ครูเป็นครูที่สอนได้ดียิ่งขึ้น ช่วยผู้เรียนได้เรียนดีขึ้น และช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน การจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม หมายถึง การพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรการสอน และกิจกรรมการเรียนรู้ ให้เหมาะสมกับบริบท และส่งเสริมความเท่าเทียมของผู้เรียน ที่มีภูมิหลังทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย					
41) ผู้บริหารจัดทำแผนการนิเทศการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความหลากหลายทางวัฒนธรรมของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
42) ผู้บริหารมีการกำหนดเครื่องมือและแนวทางการนิเทศที่สอดคล้องกับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนที่มีภูมิหลังแตกต่างกัน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
43) ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดประเด็นการนิเทศที่สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาการสอนของตนเอง	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
44) ผู้บริหารมีการจัดระบบการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรที่เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อเสนอแนะเชิงสร้างสรรค์	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
45) ผู้บริหารมีการใช้กระบวนการ PLC ในการสะท้อนผลการนิเทศและร่วมกันหาแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
46) ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูพัฒนาเครื่องมือประเมินผลที่หลากหลายและเหมาะสมกับความแตกต่างของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
47) ผู้บริหารมีการติดตามและประเมินผลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูหลังการนิเทศอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
48) ผู้บริหารมีการนำผลการนิเทศและการประเมินมาใช้ในการวางแผนพัฒนาครูรายบุคคล	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
49) ผู้บริหารมีการสร้างระบบการประเมินผลการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
50) ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูใช้ผลการประเมินเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6. ด้านการส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา					
ด้านการส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา และการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจของเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้างเชื่อมั่นให้กับผู้รับบริการทางการศึกษาทั้งผู้รับบริการโดยตรงได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการประชาชน และสังคมโดยรวมว่าการดำเนินงานของสถานศึกษามีประสิทธิภาพและทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด การจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม หมายถึง การพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรการสอน และกิจกรรมการเรียนรู้ ให้เหมาะสมกับบริบท และส่งเสริมความเท่าเทียมของผู้เรียน ที่มีภูมิหลังทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย					
51) ผู้บริหารมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่คำนึงถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมและภูมิหลังของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
52) ผู้บริหารมีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ตอบสนองความหลากหลายทางวัฒนธรรมและส่งเสริมความเท่าเทียมของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
53) ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนที่มีภูมิหลังทางวัฒนธรรมที่ต่างกััน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
54) ผู้บริหารมีการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบททางวัฒนธรรมของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
55) ผู้บริหารมีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่คำนึงถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมและฐานะทางเศรษฐกิจ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
56) ผู้บริหารมีการพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลที่ยืดหยุ่นและเหมาะสมกับความแตกต่างของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
57) ผู้บริหารมีการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้และยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
58) ผู้บริหารมีการส่งเสริมกิจกรรมที่เสริมสร้างความเข้าใจและการยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
59) ผู้บริหารมีการสร้างความร่วมมือกับชุมชนและผู้ปกครองในการพัฒนาการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความหลากหลายทางวัฒนธรรม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
60) ผู้บริหารมีการประเมินและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาที่ส่งเสริมความเท่าเทียมและความหลากหลายทางวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อคำถาม จำนวน 6 ด้าน ด้านละ 10 ข้อ รวมทั้งหมด 60 ข้อ มีคุณภาพและสามารถนำไปใช้ได้ทั้ง 60 ข้อ

ภาคผนวก ง ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Try Out)

Reliability

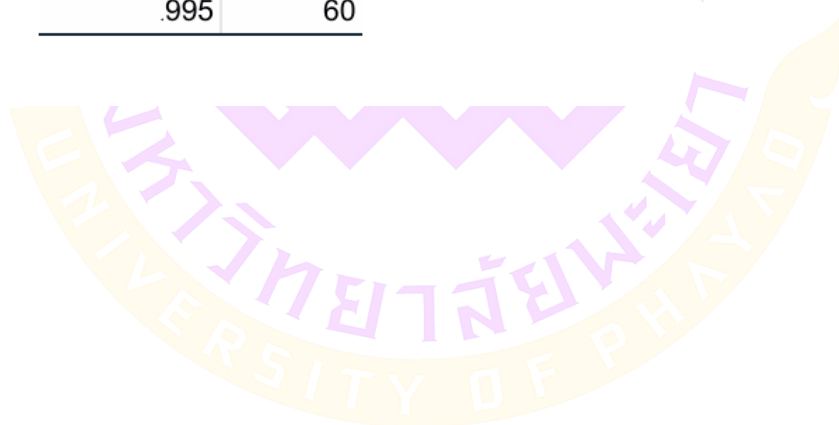
Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.995	60

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	พระศิวกกร หลวงสอน
วัน เดือน ปี เกิด	20 กันยายน 2529
สถานที่เกิด	จังหวัดเชียงราย
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2558 น.บ. (นิติศาสตร์), มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, จังหวัดเชียงราย
ที่อยู่ปัจจุบัน	124 หมู่ 12 ตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย
ผลงานตีพิมพ์	พระศิวกกร หลวงสอน. (ผู้บรรยาย). (26 เมษายน 2568). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษา ตามแนวคิดพุทธวัฒนธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ ศึกษาเชียงราย เขต 6 ในการประชุมวิชาการบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 11 (หน้า 157-170). พะเยา: กองบริหารงานวิจัย มหาวิทยาลัยพะเยา.
รางวัลที่ได้รับ	-

